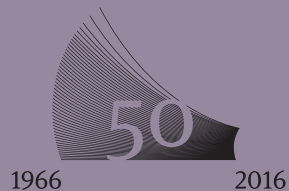

Nakladatelství Academia
EDIČNÍ PLÁN 2016/2017

Zkuste si na chvíli představit nepředstavitelné, totiž život bez knih. Tedy nejen bez předmětů ve tvaru kodexu, které nás provázejí historií více než půl tisíciletí, ale bez psaného slova vůbec. Bez možnosti jakkoliv kodifikovat normy a zákony, bez možnosti popsání událostí v kronikách, bez možnosti vedení záznamů o majetku, jeho nákupu a prodeji, bez možnosti zachytit myšlenku jinak než ústním podáním. Ústní podání je sice osobní a nadmíru lidské, ale třetím, čtvrtým předáním informace se většinou původní obsah poněkud mění, ne-li zcela ztrácí.

Zkuste si představit, což bude možná představa jednodušší než ta předchozí, že budete číst jen knihy některé. Ne proto, že by to byla vaše volba a výběr knih by byl omezen třeba časem, jazykovou vybaveností nebo profesí, ale proto, že tak někdo rozhodl. Rozhodl a ostatní knihy spálil na náměstí na hranici, nebo nechal svézt z klášterů na jednu hromadu do prázdné haly ve státním statku, kde pomalu shnily.

Není příjemnější představa, že knihy pořád existují, že jsou vám všechny, především ty, které najdete na dalších stránkách tohoto edičního plánu, k dispozici? Dovoluji si věřit, že ano. A doufám, že přijmete pozvání moje a všech mých kolegů a kolegyň z nakladatelství i knihkupectví Academia a vyberete si z připravovaných titulů ty, které vám pomohou profesně i osobně, které budou inspirací a které s vámi prostě budou.

Jiří Padevěť

Jaroslav Mareš a Vlastimil Lapáček
Nejkrásnější brouci tropů (1980)

Jiří Kuthan
*Gotická architektura
v jižních Čechách* (1975)

Miloš Klimeš, Petr Lesjuk
Irena Malá a Vilém Prečan
Cesta ke Květnu (1965)

Edmund Husserl
*Krise evropských věd
a transcendentální
fenomenologie* (1972)

Karel Kosík
Dialektika konkrétního (1966)

Aristoteles
Druhé analytiky (1962)

Zdeněk Šolle
*Dělnické stávkové v Čechách
v druhé polovině XIX. století* (1960)

Nakladatelství Academia
Středisko společných činností
AV ČR, v. v. i.
Vodičkova 40, 110 00 Praha 1

Jiří Padevět
ředitel
padevet@academia.cz

Viktorie Gjurišičová
manažerka velkoobchodu
a zástupkyně ředitele
gjurismicova@academia.cz

Michaela Procházková
šéfredaktorka
prochazkova@academia.cz

Monika Chomiaková
vedoucí výroby
chomiakova@academia.cz

Marie Böhmová
manažerka marketingu
bohmov@academia.cz

Šárka Hakenová
manažerka maloobchodu
hakenova@academia.cz

Jana Šrotová
šéfredaktorka časopisu Živa
srotova@ssc.cas.cz

Seznam členů Redakční rady
Nakladatelství Academia

Předseda:
prof. RNDr. Ivo Kraus, DrSc., FEng., dr. h. c.,
Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT

Členové:
RNDr. Miloš Anděra, CSc.,
Národní muzeum Praha
doc. RNDr. Jan Černý, Ph.D.,
Přírodovědecká fakulta UK
doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc.,
Přírodovědecká fakulta UK
Mgr. Michal Jareš,
Ústav pro českou literaturu AV ČR
RNDr. Eduard Kočárek, Ph.D.,
2. lékařská fakulta UK
Dipl.Biol. Jiří Mlíkovský, CSc.,
Národní muzeum Praha
RNDr. Jiří Moravec, CSc.,
Národní muzeum Praha
PhDr. Petr Nejedlý,
Ústav pro jazyk český AV ČR
PhDr. Leo Pavlát,
Židovské muzeum v Praze
Mgr. Michaela Procházková,
Nakladatelství Academia, SŠ AV ČR
Mgr. Ivo Purš, Ph.D.,
Ústav dějin umění AV ČR
prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.,
Historický ústav AV ČR
PhDr. Martin Steiner,
Filosofický ústav AV ČR

OBSAH

6	1938–1953
8	21. století
11	Atlasy
13	České kino
15	Dílo Jana Amose Komenského
17	Evropa
22	Galileo
24	Historie
31	Judaica
36	Lingvistika
40	Literární řada
43	Novověk
45	Orient
48	Paměť
54	Prameny k dějinám českého literárního dějepisectví
56	Průhledy
58	Průvodce
64	První republika
68	Spisy Jakuba Demla
70	Spisy Julia Fučíka
72	Spisy Závěše Kalandry
74	Spisy Stanislava Komárka
76	Spisy Vladimíra Macury
78	Společnost
82	Strategie AV21
84	Studentské práce
86	Šťastné zítřky
89	Umění
92	Věda kolem nás
94	Vizuální studia
96	V. V. I.
98	Zoologické klíče
100	Mimo edice – humanitní vědy
120	Mimo edice – přírodní vědy
124	Živa
128	Rejstřík jmenný
130	Rejstřík titulů

- „Česká“, nebo „československá“ armáda?
- Zprávy z Prahy 1953

Edice 1938–1953 chce přiblížit děje odehrávající se v době pro český národ pohnuté a zdůraznit, že většina těchto dějů nebyla ohraničena druhou republikou, Protektorátem Čechy a Morava, třetí republikou a nástupem komunistické totality, ale probíhala kontinuálně.

1938–1953

„Česká“, nebo „československá“ armáda? Národnostní složení československých vojenských jednotek v zahraničí v letech 1939–1945

ZDENKO MARŠÁLEK

Publikace vůbec poprvé detailně mapuje národnostní složení československých vojenských jednotek v zahraničí během druhé světové války a tím přináší na problematiku exilového vojska zcela nový pohled. Kromě Čechů a Slováků v něm totiž bojovala celá řada dalších československých občanů, jejichž významný podíl byl během dlouhých desetiletí z propagandistických důvodů marginalizován. Autor pracuje numerickými metodami, známými jako „historie v číslech“, zdánlivě chladný přístup ovšem kromě samotné faktografie odkrývá mnohé další otázky a širší souvislosti. Kniha reviduje některé mýty o zahraničním odboji a současně nabízí zamýšlení nad problematikou národnostní sebeidentifikace v multinacionálním prostoru českých zemí.

Mgr. et Mgr. Zdenko Maršálek, Ph.D., (1966) pracuje v Centru pro dějiny menšin Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR a pro Vojenský historický archiv Praha. Zabývá se především historií vojenství Československa a zemí střední Evropy v letech 1918–1945.

Zprávy z Prahy 1953

JIŘÍ PERNES

Rok 1953 byl pro komunistický režim v Československu přelomový. Smrt J. V. Stalina a vůdce československých komunistů K. Gottwalda v březnu toho roku otevřela cestu k řešení nahromaděných problémů především hospodářských a sociálních. Nové sovětské vedení opustilo linii otevřené konfrontace se západními demokraciemi, vyhlásilo program zvyšování životní úrovně svých občanů a k provádění stejné politiky tlačilo i východoevropské satelity. Rozsáhlá studie zabývající se vývojem v Československu uvádí edici dokumentů (v českém překladu) s hlášeními o situaci, která v roce 1953 do svých metropolí zasílali diplomaté z britské, sovětské a rakouské ambasády v Praze – tedy autentický pohled přímých svědků událostí.

Historik doc. PhDr. Jiří Pernes, Ph.D., (1948) pracuje od r. 1994 v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR a současně působí jako vysokoškolský pedagog. Zabývá se dějinami 19. a především 20. století. Z bohaté publikační činnosti připomeňme např. knihy *Takoví nám vládli* (2003), *František Josef I.* (2005), *Krise komunistického režimu v Československu v 50. letech 20. století* (2008).

- **Snadnější smrt?**
- **Konečná stanice Islámský stát?**
- **Izrael a Palestina: přehodnocení, revize, vyvracení**

již vyšlo

- Kterak Západ zbloudil
- Anarchie, stát a utopie
- Cesty k emancipaci
- Teror ctnosti
- Evropa euro nepotřebuje
- Tohle není deník
- Idea univerzity
- Hodina duchů
- Chvála hranic

21. století

Snadnější smrt?

Filozofické a právní předpoklady eutanazie
DAVID ČERNÝ, ADAM DOLEŽAL,
TOMÁŠ HŘÍBEK, JOSEF KUŘE

Eutanazie představuje jednu z etických výzev pro 21. století. Ve většině zemí je zatím ilegální, ale všude probíhá veřejná debata o její etické přípustnosti a rizicích. Odpovědný přístup však vyžaduje zvláště všestrannou odbornou diskusi. Ačkoli i v češtině jsou již k dispozici pojednání na toto téma, většina z nich je buď jednostranná, nebo povrchní. Cílem monografie je tyto nedostatky napravit, přičemž akcentuje filozofický a teoreticko-právní úhel pohledu. Nabídne podrobný historický přehled pojmu eutanazie (J. Kuře); klíčové současné filozofické argumenty ve prospěch eutanazie (T. Hříbek); zároveň i argumenty proti etické přípustnosti eutanazie (D. Černý); a konečně popis právní situace v zemích, kde je eutanazie legální, a v České republice (A. Doležal).

Autorský kolektiv tvoří tři filozofové a jeden právník. Dr. David Černý (1977) a JUDr. Adam Doležal, L. L. M., (1979) jsou vědeckými pracovníci Ústavu státu a práva AV ČR, PhDr. Tomáš Hříbek, Ph.D., (1965) působí ve Filozofickém ústavu AV ČR a doc. Mgr. Josef Kuře, Dr. phil., (1963) na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Všichni čtyři autoři se dlouhodobě věnují etice a bioetice.

Konečná stanice Islámský stát?

Selhání státu a náboženská válka v arabském světě
RAINER HERMANN

Čtivě a přitom zasvěceně odhaluje islamolog a dlouholetý korespondent deníku *Frankfurter Allgemeine Zeitung* z Blízkého východu pozadí vzniku a expanze tzv. Islámského státu v Sýrii a Iráku. Svou analýzu zasazuje do kontextu rozpadu státnosti v arabském světě a totálního selhání vládnoucích elit. Arabský svět se podle něj nachází v nejtěžší krizi od vpádu Mongolů ve 13. století. Většina arabských států ovládaných zkorumpovanými rodnými klany či autoritativními panovníky, vystupujících navenek jako „demokraté“ či „nationalisté“, ztratila v očích svých občanů jakoukoliv legitimitu. Jediným pojítkem a zdrojem identifikace občanů tak zůstal islám. Vnitrostátní konflikty se mění v náboženské války. Autor naznačuje neradostnou paralelu s třicetiletou válkou v Evropě a dospívá k závěru, že události v arabském světě budou mít na Evropu větší dopad než všechny ostatní události od druhé světové války.

Přeložil Petr Kučera

Rainer Hermann, Dr. phil., (1956), německý žurnalista, který absolvoval ekonomii a islámská studia, má za sebou více než dvacetiletou zkušenost jako zahraniční korespondent, zejména v Istanbulu a Abú Dhabí. V současnosti žije ve Frankfurtu a píše pro deník *Frankfurter Allgemeine Zeitung*.

Izrael a Palestina: přehodnocení, revize, vyvracení

AVI ŠLAIM

Kniha Aviho Šlaima *Izrael a Palestina: přehodnocení, revize, vyvracení* je souborem esejů vzniklých v širším časovém rozpětí a mapujících období od konce britské mandátní správy v Palestině po operaci Lité olovo, vedené izraelskou armádou v Gaze v roce 2008. Svým kritickým přístupem k izraelsko-palestinskému konfliktu se kniha řadí k předním dílům takzvaných nových izraelských historiků, tedy autorů odmítajících tradiční sionistickou verzi o příčinách a průběhu celého konfliktu. Jak název knihy napovídá, vybízí k revizi přístupu k vleklému a krvavému blízkovýchodnímu konfliktu a nabízí čtenářům (nejen) analýzu zásadních milníků dějin Izraele a Palestiny, ale i pohled do zákulisí klíčových politických jednání.

Přeložila Daniela Bartáková

Avi Šlaim, FBA, (1945), profesor mezinárodních vztahů, působí na univerzitě v Oxfordu. Pochází z Bagdádu, část života strávil v Izraeli. Je autorem knih *The Iron Wall: Israel and the Arab World*; *The Politics of Partition: King Abdullah, the Zionists, and Palestine, 1921–1951*; *War and Peace in the Middle East: A Concise History*.

Kterak Západ zbloudil 50 let ekonomického bláznovství – a neúprosná rozhodnutí, která nás čekají

DAMBISA MOYOVÁ

Výstižná a čtivá zpráva o současném úpadku hospodářské nadvlády Západu. Jak kvůli chybné hospodářské politice v uplynulých padesáti letech nejvyspělejší a nejbohatší státy světa promarnily své dominantní postavení? Podle ekonomky D. Moyové jsou příčiny hospodářského úpadku tři: za prvé západní svět většinu kapitálu investoval špatně, za druhé pracovní síla na Západě příliš zdražila a za třetí se začala snižovat produktivita obecně. Základním rysem naší společnosti už není inovace a progresivní myšlení. Místo toho jsme krátkozraká a lhostejná civilizace, které nejvíc záleží na spotřebě. Jaká opatření je třeba přijmout? Moyová ve své knize nabízí řešení.

Přeložil Daniel Micka

Dambisa Moyová (1969) je uznávanou autorkou knihy *Dead Aid: Why Aid Is Not Working and How There Is Another Way for Africa* a v roce 2009 ji časopis *Time* zařadil mezi 100 nevlivnějších lidí na světě. Doktorát z ekonomie získala na Oxfordské univerzitě a magisterský titul na Harvardově univerzitě. Pracuje ve Světové bance a ve společnosti Goldman Sachs. Narodila se a vyrůstala v Lusace, v Zambii.

jíž vyšlo

Vážky (Insecta: Odonata) • České republiky

již vyšlo

- Motýli a housenky střední
Evropy IV. Denní motýli
- Holubinky
- Rovnokřídli České republiky
- Pavouci České republiky
- Vajíčka a larvy obojživelníků České republiky
- Atlas geometrie
- Atlas ptáků České a Slovenské republiky
- Rostliny Středozeří

Atlasy

Vážky (Insecta: Odonata) České republiky

ALEŠ DOLNÝ, FILIP HARABIŠ,
DAN BÁRTA

Vážky, které se na Zemi objevily téměř před 300 miliony let, vynikají celou řadou unikátních vlastností. Díky relativně nízkému počtu druhů patří mezi nejlépe prozkoumané skupiny hmyzu, a to s ohledem na jejich taxonomii, ekologii i rozšíření. Navíc se těší stále větší popularitě, a tak vedle motýlů a brouků pravděpodobně neexistuje mnoho dalších skupin hmyzu, které by měly stejně pozitivní přijetí jak u odborné, tak i laické veřejnosti. Rovněž z těchto důvodů vznikla nová praktická obrazová publikace, která se od předchozích prací v mnoha ohledech odlišuje. Především v tom, že tento atlas je velmi dobře využitelný jako terénní příručka, zároveň v něm nechybí ani obecné informace ze života vážek, jejich biologie i ekologie.

Doc. RNDr. Aleš Dolný, Ph.D., (1966) vystudoval obor systematická biologie a ekologie na Přírodovědecké fakultě UP v Olomouci.

Mgr. Filip Harabiš, Ph.D., (1982) je absolventem oboru systematická biologie a ekologie na Ostravské univerzitě v Ostravě. Působí na Katedře ekologie Fakulty životního prostředí ČZU v Praze. Specializuje se na ekologii a ochranu vážek střední Evropy.

Dan Bárta (1969), český zpěvák a textař, držitel několika cen Akademie české populární hudby. Zabývá se focením vážek.

Motýli a housenky střední Evropy IV.

Denní motýli

JAN MACEK, ZDENĚK LAŠTŮVKA,
JIŘÍ BENEŠ, LADISLAV TRAXLER

Poslední díl atlasu je završením čtyřdílné řady atlasů motýlů a housenek střední Evropy. Kromě většiny čtenářů známých čeledí denních motýlů, jako jsou otakárkovití, běláskovití, babočkovití, modráskovití a soumaráčníkovití, kniha zahrnuje i méně známé čeledi motýlů s výlučně denní aktivitou: vřetenuškovití, nesytkovití a okenáčovití. S výjimkou odborníků si málokterý z nás stačil uvědomit, že současný překotný vývoj lidské civilizace, provázený necitlivými zásahy do životního prostředí, se významnou měrou podepisuje na prudkém úbytku motýlů. K nalezení odpovědi a pochopení, proč je žádoucí zachovat toto přírodní dědictví i dalším generacím, přispívá i závěrečný díl této řady atlasů.

již vyšlo

**Král Šumavy (1959): •
komunistický thriller**

V edici České kino vycházejí knihy věnované vždy jednomu významnému či jinak pozoruhodnému českému, příp. československému filmu, jeho ohlasu v době vzniku i jeho dalšímu životu. Knihy přibližují historické a politické okolnosti filmu i jeho vliv na společnost. Každá kniha je doplněna DVD s příslušným filmem.

České kino

Kráľ Šumavy (1959): komunistický thriller

PETR KOPAL (ED.)

Snímek *Kráľ Šumavy* (1959) režiséra Karla Kachyni je dílo pozoruhodné po formální (vizuální) stránce, ale i svým dobovým propagandistickým obsahem, umně roubovaným na „napínavý“ žánr. Jeden z nejpulárnějších českých filmů, dlouhodobě (de)formující historickou paměť. Jednotliví autoři se v této kolektivní monografii věnují právě tomuto fenoménu, recepci filmu, historii jeho vzniku, literární části, vztahu propagandy, žánru a stylu, technickým filmovým složkám a v neposlední řadě je *Kráľ Šumavy* zasazen do žánrového či tematického filmového, ale i historického kontextu.

Mgr. Petr Kopal (1975) je historik zabývající se mj. filmem jako pramenem, resp. propagandou. Absolvent Filozofické fakulty UK (2000), pracovník Ústavu pro studium totalitních režimů (od r. 2008), garant projektu *Film a dějiny*, editor stejnojmenné knižní řady (od r. 2005).

Opera omnia 26/I •

již vyšlo

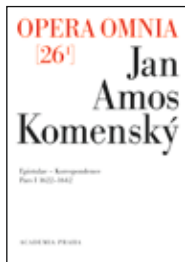
Opera omnia 19/I •

Opera omnia 9/II •

Opera omnia 15/IV •

Dílo Jana Amose Komenského

Opera omnia 26/I

Epistulae – Korespondence

Pars I 1622–1642

JAN AMOS KOMENSKÝ

První svazek kritické edice Komenského korespondence zahrnuje 123 listů odeslaných a obdržených od roku 1622 do června 1642. Z prvních let tohoto dvacetiletí, kdy Komenský stále ještě pobýval ve vlasti, máme k dispozici jen dvě jeho epistolární předmluvy. Podstatně více korespondence se dochovalo z prvního lešenského pobytu, kdy Komenský navázal kontakty i s předními představiteli dobové republiky učenců. Nejvýznamnější centry Komenského korespondenční sítě, kde byly dopisy z tohoto období psány či kam směřovaly, byly Lešno, Londýn, Gdaňsk a Amsterdam. Svazek obsahuje vedle předmluvy textově kritický aparát a věcné komentáře, registry jednotlivých dopisů, bibliografický soupis, obrazové přílohy a rejstříky osob, prací a geografických názvů.

Edičně připravili Martin Steiner, Markéta Klosová, Vladimír Urbánek a Tomáš Havelka

První svazek korespondence Jana Amose Komenského připravili pracovníci Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku Filosofického ústavu AV ČR a externí spolupracovníci Mgr. Kateřina Šolcová, Ph.D., prof. PhDr. Václav Bok, CSc., a Dr. Nicolas Richard.

Opera omnia 19/I

De rerum humanarum

emendatione consultatio

catholica

JAN AMOS KOMENSKÝ

Tento svazek zpřístupňuje první část Komenského zásadního a nejrozsáhlejšího díla, *Obecné porady o nápravě věcí lidských*. Jde o kritické vydání textu zachovaného v převážně rukopisné podobě a objeveného až ve 30. letech 20. století; součástí jsou filologické i věcné komentáře, ediční úvody k jednotlivým spisům a další odborný aparát. Úvod přibližuje základní ideje tohoto díla, historii jeho vzniku i další osudy. Svazek dále obsahuje tři úvodní práce *Obecné porady*. Po dedikaci *Světům Evropy* následuje *Panegersia* (Všeobecné probouzení, první část díla) – návrh na svolání všeobecné rady – a *Panaugia* (Všeobecné osvěcování, druhá část), systematický výklad metafyziky světla.

Edičně připravili Martin Steiner, Vojtěch Balík, Dagmar Čapková, Věra Schifferová, Markéta Klosová a Lucie Storchová

již vyšlo

Rozmanitosti z historie •
Království českého
Persiles a Sigismunda •
Nejnovější objevy a aplikace
psychiatrie a kriminální antropologie •
Atomová bomba a budoucnost lidstva •
Válečný deník 1914–1918 •
Zpěvy rolnické / Georgica •
Strudlhofské schody •

již vyšlo

Doktor Faustus •
Žargon authenticity •
Božská komedie •
Arthur Cravan: Dílo •
Zrození občana •
Kalevala Eliase Lönnrota a Josefa Holečka •
v moderní kritické perspektivě

Europa

Rozmanitosti z historie Království českého

BOHUSLAV BALBÍN

Jak se díval barokní učenec na přírodu, jak se liší Čechy na počátku baroka od těch dnešních a obstojí tehdejší přírodovědné poznatky ve světle moderní vědy? Odpovědi na tyto otázky může čtenář hledat v první knize *Rozmanitosti z historie Království českého*, která vůbec poprvé vychází jak s původním latinským textem, tak i s úplným českým překladem a odborným komentářem. Český barokní autor a jezuita Bohuslav Balbín (1621–1688), veřejnosti známý spíše jako dějepisec a obhájce českého jazyka, v tomto spisu poutavě líčí polohu Čech, jejich povrch, vodní toky, léčivé prameny, nerostné bohatství, nejrůznější kuriozity, ale také rostliny a živočichy. Dílo je cenné také tím, že jeho autor nečerpal pouze z dostupné literatury, nýbrž i z dobového vyprávění a často i z vlastních pozorování.

Přeložil Jiří A. Čepelák
a edičně připravil Stanislav Komárek

Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr., (1958), biolog, filozof a spisovatel, vystudoval entomologii na Přírodovědecké fakultě UK, od r. 1990 působí na katedře filozofie a dějin přírodních věd. Zabývá se dějinami biologie, vztahem přírody a kultury, humánní etologií, biologickou estetikou, dílem A. Portmanna a C. G. Junga.

Persiles a Sigismunda Severský příběh

MIGUEL DE CERVANTES
Y SAAVEDRA

Klasika hispánské literatury Miguela de Cervantese (1547–1616) zná český čtenář již dlouho z řady překladů *Dona Quijota* nebo *Příkladných novel a dramát*. Poslední dílo, román *Persiles a Sigismunda*, kterého si sám autor cenil nejvíce, však dosud přeloženo nebylo. Místo přívlastku „severský“ by podtitulu možná více slušel výraz „evropský“. Román totiž líčí dobrodružné putování dvojice milenců ze severských zemí přes celou Evropu do Říma, přičemž hrdinové prožívají neuvěřitelná, občas až surreálná dobrodružství a na své cestě se setkávají s nejrůznějšími lidmi mnoha národností. Do románu s velice důmyslnou kompozicí a dobře připravenou pointou vložil Cervantes s jemnou ironií i očividnou láskou k postavám svou víru v lidskou důstojnost, zodpovědnost, krásu a ctnost.

Přeložil a předmluvu napsal
Josef Forbelský

Doc. PhDr. Josef Forbelský, CSc., (1930), významný hispanista, známý mnoha překlady španělské literatury (Gabriel García Márquez, Jorge Luis Borges ad.), ale i vlastními pracemi, např. *Španěle, Říše a Čechy v 16. a 17. století* (2006), *Svět se mnou, svět bez mě* (Academia 2013).

Nejnovější objevy a aplikace psychiatrie a kriminální antropologie

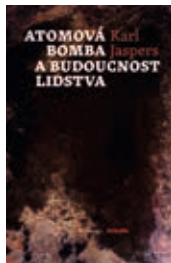
CESARE LOMBROSO

Dílo obsahuje souhrn nejdůležitějších poznatků evropských vědeckých osobností nové školy inspirovaných Lombrosovým revolučním opusem *Člověk – zločinec*.

V první části autor představuje nové objevy na poli antropologie, anatomie a duševních nemocí zločinných mužů a žen. Druhá část je souborem pojednání v oblasti trestně právní, zabývá se povahou zločince a možnostmi, jak rozlišit zločince ještě schopné nápravy a duševně nemocné od vrozených zločinných typů. Ve třetí, nejobsažnější části díla, posuzuje Lombroso zločinnost jako sociologický problém, zabývá se etiologií příčin jeho nárůstu. Zkoumá chování, tělesné funkce, tetování zločinců i palimpsesty na vězeňských zdech, hodnotí výsledky nápravy v jednotlivých typech zařízení, propaguje systémy alternativní ke stávajícím celulárním vězením.

Přeložila Hana Konvesz

Cesare Lombroso (1835–1909), italský lékař, antropolog, biolog a kriminolog, jedna z vůdčích osobností pozitivistické nové školy a univerzitní profesor, vyšel ze studií frenologie a přišel s teorií, že zločinné sklony jsou vrozené a jsou rozpoznatelné ve fyziognomických znacích člověka. Znamé byly rovněž jeho práce o genialitě. V závěru života se věnoval spiritismu.

Atomová bomba a budoucnost lidstva

KARL JASPERS

Kniha je rozpracováním stejnojmenné rozhlasové přednášky, kterou měl Karl Jaspers na podzim roku 1956. Podnítily ho k ní četné přípisy, připomínky a dotazy rozhlasových posluchačů. Ač už od té doby uplynulo téměř šedesát let, hrozba války s použitím atomových zbraní existuje i nadále a Jaspersova kniha může k tomuto problému přinášet stále aktuální podněty. Jako jeden z mála ostře kriticky postihl základní problém: konfrontaci demokracie a totality. I pro nás v dnešní společnosti platí Jaspersova výzva, že záleží na každém jednotlivci, že světový mír nelze zajistit pouze technicky, ale že jeho předpokladem je proměna každého člověka v bytost, která si je vědoma spojení svobody s odpovědností a v souladu s rozumem usiluje o uplatnění mravních hodnot a o dobro.

Přeložil Milan Váňa

Karl Jaspers (1883–1969), německý filozof a lékař specializující se na psychiatrii, jeden z nejdůležitějších představitelů existencialismu, promoval roku 1908 v Heidelbergu, kde strávil i podstatnou část svého života. Stal se zde mimořádným profesorem, podílel se i na správě univerzity, roku 1937 byl však vyloučen, a následně mu byla zakázána i publikační činnost. Po válce se odstěhoval do Basileje. Za své dílo obdržel četná ocenění, např. Řád za zásluhy v oblasti umění a věd.

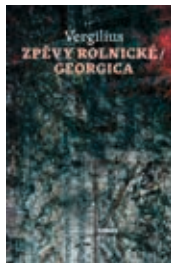
Válečný deník 1914–1918

ERNST JÜNGER

Ernst Jünger odchází do první světové války jako dobrovolník, poté co ve svých devatenácti opouští nenáviděná studia. Jeho rozhodnutí není politického ani nacionalistického rázu, nýbrž ryze egoistické povahy a je výsledkem adolescentní touhy po zkušenostech a dobrodružství. Po celou dobu pobytu na frontě si poctivě vede deník. Od prvního okamžiku v zákopech na přelomu let 1914/1915 až do počátku září 1918, kdy je po svém posledním zranění převezen zpět do Německa. Stežič najdeme jiný deník, který by první světovou válku dokumentoval po tak dlouhou dobu a s takovou intenzitou, díky tomu se stává kronikou života na frontě a unikátním svědectvím doby.

Edičně připravil Helmut Kiesel
Přeložila Nina Fojtů

Ernst Jünger (1895–1998), německý spisovatel, publicista, filozof a entomolog, vystudoval mořskou biologii, botaniku, zoologii a filozofii. Po nástupu Hitlera k moci se jej nacisté pokoušeli získat, ale odmítl i předsednictví nacistickému svazu spisovatelů a od r. 1938 měl zákaz publikační činnosti. Po válce dostal zákaz publikování znovu, tentokrát od britské okupační správy, který trval po čtyři roky. Do konce života se věnoval literární tvorbě, byl oceněn cenou Prix mondial Cino Del Duca.

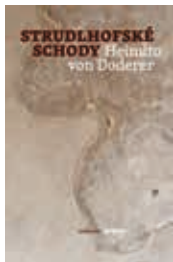
Zpěvy rolnické / Georgica

PUBLIUS VERGILIUS MARO

Dílo římského básníka Vergilia (70–19 př. Kr.) patří ke stálícím světové klasické poezie. Dokladem toho, že i dnes představuje lakavou výzvu pro překladatele, je nový český překlad básně *Zpěvy rolnické / Georgica*. Báseň, rozdělená do čtyř knih, je formálně básní naučnou, pojednávající o pěstování plodin, o chovu zvířat, o vínu a o včelách, ale Vergilius do ní vložil úvahy o lidském životě, o přírodě, o rodině a uspořádání lidské společnosti, to vše navíc obohacené krásným jazykem a humorem. *Georgica* obsahuje rovněž dva slavné exkursy: chválu Itálie v první knize a mýtus o Orfeovi a Aristaeovi v knize čtvrté.

Přeložila Helena Kurzová

Prof. PhDr. Helena Kurzová, DrSc., (1936), vědecká pracovníce Filosofického ústavu AV ČR, pracuje v oboru srovnávací jazykovědy, studia klasických jazyků a dějin řecké filozofie. Z antických básnických děl přeložila několik Euripidových dramát, Plautovu komedii *Mercator* (společně s Jiřím Klierem) a Vergiliova *Bucolica / Zpěvy pastýřské*.

Strudlhofské schody

HEIMITO VON DODERER

Významný román klasika moderní rakouské literatury 20. století. Součástí volné trilogie (*Strudlhofské schody*, *Démoni*, *Osvětlená okna*) zachycující na osudech několika vídeňských rodin proměny, kterými rakouská společnost prošla od začátku minulého století až do konce dvacátých let. Spojením místy úmyslně triviálního děje, analytických společenských úvah a impresionistických líčení, podávaných „barokní“ formou složitě rozvětvených souvětí, vytvořil názorově spíše konzervativní umělec osobitý a překvapivě moderní styl pro své dílo, jež svým rozsahem může být vnímáno jako protějšek nedokončeného Musilova *Muže bez vlastnosti*, liší se od něho ale svou uceleností a zakončeností.

Přeložil Ondřej Sekal

Heimito von Doderer (1896–1966), jeden z klasiků moderní rakouské literatury, se stal všeobecně známým až v poměrně pokročilém věku právě románem *Strudlhofské schody*, který poprvé vyšel r. 1951. Na něj navázaly další knihy tzv. vídeňské trilogie *Démoni* a *Osvětlená okna*, spojené některými postavami, ale především autorovou milovanou Vídní za časů dramatických změn rakouského státu a společnosti v prvních třiceti letech 20. století.

Doktor Faustus

Život německého hudebního skladatele Adriana Leverkühna, který vypráví jeho přítel

THOMAS MANN

Poslední dílo T. Manna, jeho „nejdivočejší kniha“, literární poselství vytvořené v americkém exilu na útěku před nacismem. Co je zdrojem válek? Nemá měšťanská epocha, která přinesla rozvoj pozitivních rysů člověka, i odvrácenou stranu: scestí, jejichž zprvu nenápadné zárodky tkví v přepínaném individualismu, v soutěživosti, která, neúnosně vypjatá, může ústít do zhoubného nepřátelství, do katastrofálního zla? Mann záměrně dává děj vyprávět člověku, který odmítá ony temné stránky člověčenství svého přítele, skladatele Adriana Leverkühna, nerozumí jim, hrozí se jich, ale líčí je.

Přeložil Hanuš Karlach

Thomas Mann (1875–1955), německý prozaik a esejista; držitel Nobelovy ceny za literaturu za rok 1929. Mezi jeho nejznámější díla patří vedle *Doktora Fausta* novela *Smrt v Benátkách* či román *Buddenbrookovi*.

již vyšlo

- **Nedaleko nekonečna**

již vyšlo

- Jak létají
- Genesis
- Gravitace
- Příběh Země
- Evoluční tání aneb O původu rodů
- Jedová stopa

Galileo

Nedaleko nekonečna

MIROSLAV PUNČOCHÁŘ

Může matematika nějakým způsobem ovlivňovat umění? Odpovědí na tuto otázku je obvykle „samozřejmě ne“. Spolehlivým dokladem tohoto tvrzení se zdají být četné rozhovory se spisovateli, herci, malíři a jinými umělci, ve kterých matematika při vzpomínkách na školní léta spolehlivě kraluje mezi strašáky a neoblíbenými disciplínami. Kniha *Nedaleko nekonečna* se snaží jít proti tomuto hlavnímu proudu. Jejím cílem je naopak ukázat matematiku jako zdroj inspirace umění, přinejmenším pro žánr literární. Autor k tomu zvolil formu krátkých příběhů s vtipnou pointou a srozumitelným komentářem. Pokouší se přiblížit vybrané oblasti matematiky a fyziky jednoduchou a srozumitelnou formou i čtenářům naprosto nepostiženým středo- či vysokoškolským vzděláním v těchto oborech.

Ing. Miroslav Punčochář, DSc., (1955), ředitel Ústavu chemických procesů AV ČR, promoval na Vysoké škole chemicko-technologické Pardubice v oboru automatizace a řízení procesů a dosáhl hodnosti kandidáta věd v oboru chemické inženýrství. Zabývá se modelováním a diagnostikou vícefázových chemických reaktorů a nověji též technologiemi pro ochranu životního prostředí. Mezi jeho výzkumné zájmy spadá rovněž aplikace fraktální geometrie na modelování chemicko-inženýrských systémů a problematika fluidního spalování a zplyňování.

Druhé, rozšířené vydání

Jak létají

RUDOLF DVOŘÁK

Odvěká touha létat dovedla člověka během jednoho století v oboru letectví k neuvěřitelnému pokroku. Původně hledal inspiraci v ptačím letu, dnes se jeho zájem přesouvá do říše hmyzu, a to díky velkému uplatnění mikroletadel.

Kniha je souhrnem poznatků, které potřebujeme k pochopení tajemství letu ptáků, netopýřů a hmyzu. Popisuje stavbu jejich pohyblivých křídel i jejich funkci jako zdroje vztlaku a tahu. Zabývá se bez zbytečných podrobností základními pojmy létání živých tvorů, a to především z hlediska aerodynamiky letu. Podrobnější výklad některých pojmů z oblasti aerodynamiky obsahují dodatky, které mohou čtenářům z jiných oborů usnadnit pochopení výkladu.

Ing. Rudolf Dvořák, DrSc., (1932) vystudoval Strojní fakultu ČVUT ve specializaci teorie a stavba tepelných turbín. Od roku 1957 pracoval v Laboratoři, později Ústavu termomechaniky ČSAV, v letech 1990–1992 byl jeho ředitelem. Stál u zrodu Československé společnosti pro mechaniku, více než 20 let pracoval v redakční radě *Strojnického časopisu ČSAV*.

již vyšlo

- Konstantinopol 626
- Západ nebo Východ?
- Jan Amos Komenský v českém a světovém výtvarném umění
- Každodenní stalinismus
- Ve stínu šoa
- Plnění povinností, nebo velezrada?
- Maďarsko 1956
- Papežství a české země v tisíciletých dějinách
- Rákoska v dílně lidskosti
- Rytíř a intelektuál
- Vzdělanostní mecenát v zemích České koruny (1500–1700)
- Německá mládež v meziválečném Československu 1918–1933

již vyšlo

- Od Palackého k Benešovi
- Dlouhé stíny předsudků
- Československá redakce Radio Free Europe
- Provinění proti národní cti
- Subháščandra Bose
- Česká paměť
- Mauthausenský proces
- VONS

Historie

Konstantinopol 626

Historie a legenda

MARTIN HURBANIČ

Kniha se v širokém historickém kontextu zabývá avarsko-slovanským obléháním hlavního města východořímské říše v roce 626. Autor sleduje dějiny říše od smrti císaře Justiniána, především pokud se týče ztráty jejich pozic na Balkáně; současně se zabývá vztahem k Persii, jež byla odedávna hlavním konkurentem říše. Vnitřní konflikty za císařů Foky a Herakleia společně s oslabováním jejího vnějšího postavení vedly k obsazení téměř celého Balkánu Avary a k jejich obléhání Konstantinopole. Peršané se současně zmocnili Egypta, Předního východu i částí Malé Asie, a pokoušeli se dokonce zapojit do obléhání hlavního města. Kniha se dále zabývá pozdější recepcí obléhání Konstantinopole, a to jak v písemných pramenech, tak i ve výtvarném umění.

Přeložil Vlastimil Drbal

Doc. Mgr. Martin Hurbanič, Ph.D., (1971) přednáší dějiny Byzance a jihovýchodní Evropy ve středověku na Filozofické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě, kde vede semináře pro posluchače historie, klasické filologie a slavistiky. Věnuje se především politickým a sociálním dějinám Byzance raného středověku s důrazem na její vztahy k Avarům a Slovanům v 6. a 7. století.

Západ nebo Východ?

České reflexe Evropy 1918–1948

PETR HLAVÁČEK (ED.)

Vedle tzv. české otázky byla ve 20. století souběžně reflektována i naše „evropská otázka“, kterou intenzivně diskutovaly tehdejší politické, intelektuální a kulturní elity. Iniciační osobností byl v tomto ohledu Tomáš G. Masaryk se svou knihou *Nová Evropa* (1918/1920). Během dynamického „třicetiletí“ 1918–1948, které patří ke stěžejním obdobím českých moderních dějin, představovaly koncepty Nové Evropy, Panevropy, resp. přemítání o české (československé) úloze v Evropě a v rámci geopolitické dichotomie Západ–Východ, základní téma zřejšího diskursu. Antologie je tvořena pěti desítkami dobových textů různých žánrů, od autorů liberálních, konzervativních a socialistických až po komunistické a fašistické, reprezentující důležité souvislosti, tendence a kontroverze české „evropské otázky“.

Doc. PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D., (1974), historik, filozof a editor, vystudoval Filozofickou fakultu UK a Universitát Bern ve Švýcarsku, mj. působil v Historickém ústavu AV ČR, Centru pro dějiny a kulturu střední a východní Evropy v Lipsku a krátce též jako proděkan na Husitské teologické fakultě UK (2006–2007). Zabývá se náboženskými a kulturními dějinami středověku a raného novověku a jejich přesahy do současnosti.

Jan Amos Komenský v českém a světovém výtvarném umění

MARKÉTA PÁNKOVÁ

V dějinách světového myšlení a pedagogiky není mnoho autorů, kteří svým dílem obsáhli tak širokou paletu témat a trvale vyvolávali takový zájem jako Jan Amos Komenský (1592–1670). Čím více let uplynulo od doby, kdy žil, tím hlouběji jeho odkaz zasahuje moderní společnost a je až zarážející, jak je Komenského dílo i ve 21. století aktuální. O věhlasu Komenského nevypovídá jen jeho rozsáhlé dílo a ohromná literatura jemu věnovaná, charakterizuje ji rovněž ohlas jeho osobnosti a díla ve výtvarném umění, v krásné literatuře, dramatu, filmu a hudbě. Komenský je osobností tak významnou, že se stal symbolem, který je v moderní době s odstupem staletí přitažlivý pro širší společnost i pro výtvarné umělce – a ti prostřednictvím této osobnosti vyjadřují svůj postoj ke vzdělání, kultuře a humanitě.

PhDr. Markéta Pánková (1954), ředitelka Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského v Praze, vystudovala historii a sociologii na Masarykově univerzitě v Brně. Svou výzkumnou činnost zaměřuje na problematiku dějin školství, vzdělávání a výchovy. Dlouhodobě se zabývá životem, dílem a odkazem J. A. Komenského a také dějinami 20. století.

Každodenní stalinismus

Obyčejný život v neobyčejné době:
Sovětské Rusko ve 30. letech

SHEILA FITZPATRICKOVÁ

Kniha, na níž autorka pracovala přes dvacet let, je zásadním příspěvkem do diskuse o stalinistickém Rusku, který nabourává totalitní paradigma. Svým důrazem na interakce mezi režimem a různými společenskými složkami kniha představuje obrat v sovětské historiografii. Nesoustředí se na Stalina a jeho brutalitu, ale na klíčové společenské koncepce a témata. Fitzpatricková tvrdí, že životní podmínky ve stalinistickém Sovětském svazu vytvořily nový typ občana, kterého nazývá *Homo sovieticus* a prostřednictvím jeho příběhů pak podrobně vykresluje atmosféru každodenního městského života a upozorňuje, že stalinský režim neznamenal pouze násilí, ale šlo o režim s vlastní politickou kulturou, který obrovskému segmentu společnosti přinesl nové možnosti a sociální mobilitu.

Přeložil Tadeáš Trusina

Sheila Fitzpatricková (1941) je australsko-americká historička, jež se soustředí na moderní ruské dějiny. Zabývá se sovětskou společností a kulturou Stalinovy éry, zejména každodenní praxí a společenskou identitou. V Nakladatelství Academia vyšla kniha *Za obzor totalitarismu* (2012), na které spolupracovala s německým historikem Michaeliem Geyerem.

Ve stínu šoa Československá exilová vláda a Židé během druhé světové války a po ní JAN LÁNIČEK

Jaký byl vztah československé exilové vlády k židovské menšině během druhé světové války a po ní? Pokud se zabýváme formováním vztahu československé politické reprezentace k Židům, musíme jej vnímat v souvislosti s připravovanými poválečnými vnitrostátními změnami, zejména s tzv. odsunem sudetských Němců. Publikace se zaměřuje na změny v českém a slovenském chápání Československa jakožto mnohonárodnostního státu po mnichovské dohodě a následné okupaci Čech a Moravy. Dokumentuje, jak politické plány připravené za války v Londýně vedly k problematické reintegraci Židů v poválečném Československu, a zároveň i ukazuje, že československá podpora sionistického hnutí byla součástí plánů, jak přetvořit Československo v etnicky homogenní stát Čechů a Slováků.

Přeložila Sylva Ficová

PhDr. Jan Láníček, Ph.D., (1981), odborný asistent na University of New South Wales v Sydney, vystudoval historii na Univerzitě Palackého v Olomouci a doktorát získal na univerzitě v britském Southamptonu. Odborně se specializuje na evropské dějiny 20. století se zaměřením na židovsko-nežidovské vztahy.

Plnění povinností, nebo velezrada? Čeští vojáci Rakousko-Uherska v první světové válce RICHARD LEIN

Kniha je vpravdě přelomovým pokusem odstranit účelové mýty o první světové válce přetrvávající celé století. Co bylo jejich jádrem? Na rakouské straně snaha obviňovat české vojáky z nespolehlivosti a věrolomnosti, aby se zamezilo politickým koncesím českému národu, na straně české snaha dokázat mocností Dohody, že Češi stojí v drtivé většině proti Rakousku, a proto si zaslouží být podpořeni v otázce vzniku samostatného českého státu. Myslet si však, že český národ se dělil buď na Švejký, nebo legionáře, vůbec neodpovídá realitě. Autor sám píše: „V obou případech zůstalo faktem, že do c. a k. armády bylo povoláno hodně přes milion Čechů a většinou zcela nepovšimnutí v ní konali svou služební povinnost až do konce války.“

Přeložil Milan Váňa

Mag. dr. Richard Lein (1980) v r. 2005 ukončil studium historie na Vídeňské univerzitě, následně zde zahájil doktorandské studium a stal se asistentem na Institutu dějin východní Evropy, předkládaná publikace je jeho dizertací z r. 2009, jež vyšla knižně ve Vídni o dva roky později.

Koedice s Vojenským historickým ústavem Praha

Maďarsko 1956

Od reformy socialismu k národnímu povstání

JAN ADAMEC

Po Stalinově smrti se vedení maďarské komunistické strany pokusilo o reformu systému, ale spory o její směřování postupně paralyzovaly mocenský aparát strany a v průběhu roku 1956 se i vlivem chruščevovské destalinizace rozpadl dosavadní společenský konsenzus. V říjnu 1956 uspořádali studenti demonstrace, které přerostly v masové protirežimní nepokoje. Zásah sovětských jednotek nedokázal rodící se hnutí potlačit a během několika následujících dní ztratila komunistická strana moc v zemi. Maďarsko vyhlásilo neutralitu, opustilo Varšavskou smlouvu a směřovalo k multistranickému systému. Sovětské vedení proto zahájilo masivní vojenskou intervenci a instalovalo prosovětskou vládu. Na půdorysu krvavě potlačeného povstání se tak zrodila svébytná varianta „gulášového komunismu“ v čele s Jánosem Kádárem.

Jan Adamec (1978) absolvoval studium historie a politologie na Filozofické fakultě UK a historie na Central European University v Budapešti. Zabývá se dějinami Maďarska a Sovětského svazu v padesátých a šedesátých letech.

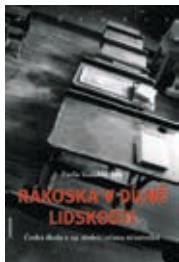

Papežství a české země v tisíciletých dějinách

TOMÁŠ ČERNUŠÁK A KOL.

Kniha představuje odborným, ale přitom čtenářsky přístupným způsobem historický vývoj vztahů mezi českými zeměmi a papežstvím, a to v rozsáhlém období od raného středověku až do počátku 21. století. S ohledem na státoprávní, náboženský a teritoriální vývoj obou stran sleduje základní směry a proměny vzájemných vztahů; kromě relací politických a náboženských si všímá i vazeb personálních a kulturních. Autoři, přední historici, kteří se tematikou systematicky zabývají a řada z nich patří k pravidelným stipendistům Českého historického ústavu v Římě, využívají starších i zcela nových výsledků české i zahraniční historické vědy. Textovou část knihy doplňuje kritický poznámkový aparát, výběrová bibliografie, seznam zkratk, osobní rejstřík a obrazová příloha.

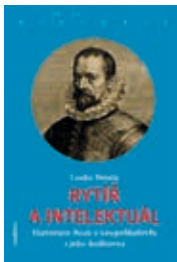
PhDr. Mgr. Tomáš Černušák, Ph.D., (1972) je vědeckým pracovníkem Historického ústavu Akademie věd ČR a archivářem Moravského zemského archivu v Brně. Specializuje se na problematiku papežské diplomacie a církevní dějiny raného novověku.

Rákoska v dílně lidskosti Česká škola v 19. století očima účastníků PAVLA VOŠAHLÍKOVÁ

Vyhlášení všeobecné školní povinnosti v českých zemích v roce 1774 v rámci habsburské monarchie bylo prvním krokem na cestě školy k všeobecně respektované instituci. O charakteru a poslání školy rozhodoval stát i církve. Během 19. století nastolily české národně emancipační snahy témata jako otázka vyučovacího jazyka a interpretace národních dějin, literatury, umění, vědy, hospodářské prosperity apod. V oblasti socializace dětí a mládeže integrační roli škola plnila, její návštěva se stala v průběhu 19. a 20. století pro většinu obyvatel samozřejmostí. Postupně se objevilo mnoho pokusů zdokonalovat ji. Vždy však platilo, že škola působila současně jako nástroj, zrcadlo i součást proměnlivého životního stylu, a toto různorodé poslání plní i nadále.

Doc. PhDr. Pavla Vošahlíková, DrSc., (1951) přednáší na Filozofické fakultě a Fakultě sociálních věd UK v Praze. Zabývala se politickými a kulturně politickými dějinami 19. a první poloviny 20. století, nyní se věnuje problematice dějin všedního dne. Je autorkou více než deseti knih, editorkou patnácti děl *Biografického slovníku českých zemí*.

Rytíř a intelektuál Hieronym Beck z Leopoldsdorfu a jeho knihovna LENKA VESELÁ

Kniha představuje dosud neznámou a v mnoha ohledech unikátní dolnorakouskou knižní sbírku z konce 16. století, která byla – jako součást knižní kořisti z Čech a Moravy – odvezena do Švédska na sklonku třicetileté války. Zároveň odhaluje a koriguje jednu z povážlivých mezer v našich znalostech o existujících šlechtických knihovnách raného novověku, neboť Beckova knihovna patřila k málo prozkoumaným progresivním typům intelektuálně zaměřených šlechtických knihoven. Autorka se pokouší dešifrovat dosud neznámý intelektuální obzor jejího tvůrce a beckovskou knižní sbírku zařadit do kontextu dalších dobových šlechtických knihoven rakouského soustátí. Součástí monografie je také virtuální rekonstrukce beckovské knihovny formou jejího detailního soupisu.

PhDr. Lenka Veselá, PhD., (1975), vědecká pracovnice Knihovny AV ČR, se specializuje na dějiny českých knihoven v raném novověku, dějiny knihtisku a dlouhodobě se zabývá i osudy švédské knižní kořisti z doby třicetileté války. Je autorkou monografií *Knihy na dvoře Rožmberků* (2005) a *Židé a česká společnost v zrcadle literatury* (2003).

Vzdělanostní mecenát v zemích České koruny (1500–1700)

MARTIN HOLÝ

Kniha zkoumá na základě analýzy typově různých pramenů hlavní formy mecenátu, především zakládání škol různého druhu, rodinné i jiné studijní nadace, podporu poskytovanou učitelům mimo jejich běžné zajištění, odkazy knih i celých knihoven ve prospěch soudobého školství apod. Usiluje o postizení dlouhodobých vývojových trendů v českém státě i o charakteristiku odlišností v jednotlivých zemích a analyzuje příčiny mecenátu, jeho společensko-politické pozadí i funkce, typy podporovaných institucí a jejich charakter, sociální, geografickou či konfesijní skladbu mecenášů i stipendistů atd. Součástí jsou také různé typy dokumentů vhodně ilustrující zkoumanou problematiku.

Doc. PhDr. Martin Holý, Ph.D., (1978) je vedoucím oddělení dějin raného novověku Historického ústavu AV ČR a docentem Ústavu českých dějin FF UK. Věnuje se raně novověkým kulturním, vzdělanostním a intelektuálním dějinám českých zemí v evropském kontextu. Je autorem několika desítek studií i knih.

Koedice s Historickým ústavem AV ČR

Německá mládež v meziválečném Československu 1918–1933

TOMÁŠ KASPER,
DANA KASPEROVÁ

Publikace analyzuje programové zaměření vybraných německých mládežnických organizací v ČSR v letech 1918–1933 v kontextu tzv. německého mládežnického hnutí (deutsche Jugendbewegung). Pozornost se zaměřuje na programovou a ideovou analýzu měšťanského nacionálně zaměřeného spolku Sudetendeutscher Wandervogel, který plnil v značné míře vzorovou funkci i pro činnost ostatních nacionálně konzervativních německých mládežnických spolků v ČSR. Dále rozebírá, že německé konzervativně nacionální mládežnické spolky měly být nejen prostředkem tzv. kulturněkritického hnutí za „reformu života“ (Lebensreform), ale i prostředkem sudetoněmeckého nepolitického sjednocení všech sudetských Němců, a v neposlední řadě se věnuje i vývoji německých židovských mládežnických skupin Blau Weiss v ČSR a jejich oscilaci mezi socialismem a sionismem.

Doc. PhDr. Tomáš Kasper, Ph.D., (1977) a PhDr. Dana Kasperová, Ph.D., (1974), z katedry pedagogiky a psychologie na Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci, svou výzkumnou činnost zaměřují na problematiku dějin školství, vzdělávání a výchovy. Přednášeli na univerzitách v Marburgu, Miláně, Postupimi ad.

Rozpad židovského života •
Zraněná těla •
„Aby vyprávěli svým dětem“ •
Ratolest Davidova •
David Gans •

již vyšlo

Kenaanské glosy ve středověkých
hebrejských rukopisech s vazbou na české země •
Freudův Mojžíš •
Polemika judaismu s islámem ve středověku •
Kompendium gramatiky hebrejského jazyka •

Judaica

Rozpad židovského života 167 dní druhé republiky MARCELA ZOUFALÁ, JIŘÍ HOLÝ, PAVEL SLÁDEK (EDS.)

Kolektivní monografie se zabývá stavem a proměnami židovské menšiny v období druhé republiky a zároveň zohledňuje reakce a postoje většinové české (československé) společnosti. Během diskutovaného období byla zničena státní suverenita. Spolu s úpadkem morálních hodnot nastala krize demokracie a společnost se pozvolna fašizovala. Výrazný atribut tohoto období představuje perzekuce a postupné vytěšňování židovské minority z veřejného života. Publikace se zaměřuje především na reprezentaci popsaného fenoménu v literatuře a médiích.

PhDr. et Mgr. Marcela Zoufalá, Ph.D., (1978), výkonná ředitelka Pražského centra židovských studií na Filozofické fakultě UK, se zabývá komparací kultur, náboženství a analýzou vztahu mezi institucionalizovanou náboženskou vírou a také fenoménem genderu jako kulturní konstrukce.

Prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc., (1953) v současnosti působí v Ústavu české literatury a literární vědy FF UK. Zabývá se především českou literaturou 20. století.

Doc. PhDr. Pavel Sládek, Ph.D., (1976), vedoucí Ústavu Blízkého východu a Afriky FF UK v Praze, se ve své vědecko-výzkumné práci věnuje vybraným problémům raně moderní rabínské literatury a židovského myšlení.

Zraněná těla Protižidovské násilí v profanačních legendách českého středověku DANIEL SOUKUP

Kniha je zaměřena na tzv. profanační legendy převážně českého středověkého písemnictví a na rozbor fenoménu násilí proti Židům a konstrukce paměti prostřednictvím literatury a výtvarného umění. Studie obsahuje analýzu jednoho z oblíbených protižidovských mýtů, podle nějž Židé opakovaně mučí eucharistii, a rouhají se tak křesťanskému náboženství. Toto středověké obvinění vedlo k masakrům židovského obyvatelstva a legendy, jež tyto události zachycovaly, obvykle ospravedlňovaly násilí na Židech, zároveň však integrovaly křesťanskou pospolitost, upevňovaly její identitu a pomáhaly formovat eucharistickou zbožnost. Kniha nabízí několik pohledů na tuto problematiku rozbořem konkrétních textů a událostí, k nimž došlo na území českých zemí na sklonku středověku a které z historické paměti takřka vymizely.

Mgr. Daniel Soukup, Ph.D., (1981) studoval obor historie a česká filologie na Filozofické fakultě UP v Olomouci. V současnosti působí jako vedoucí oddělení pro výzkum starší literatury Ústavu pro českou literaturu AV ČR a vyučuje rovněž v Centru judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových FF UP. Věnuje se staršímu bohemikálnímu písemnictví, zvláště české středověké a raněnovověké literatuře o Židech.

„Aby vyprávěli svým dětem“ Paměť židovské obce v rané novověké Praze RACHEL L. GREENBLATTOVÁ

Americké historičce Rachel L. Greenblatové se podařilo na základě mnohaletého studia vytvořit pozoruhodný „portrét“ každodenního života židovské společnosti v Praze v průběhu 16. a 17. století. Tématem jejího zkoumání jsou způsoby, jimiž se obyvatelé židovské čtvrti snažili uchovat vzpomínky, paměť společnosti pro další generace v kronikách, náhrobních nápisech nebo textech vzpomínkových liturgií. Její kniha není jen důkladně zpracovaným výsledkem skvělé badatelské práce – nese v sobě navíc silné kouzlo poezie původních hebrejských a jidiš pramenů. Výsledkem je tak působivá „báseň“, přivádějící do naší současnosti několik generací lidí, které nejen svými životy, ale také vzpomínkami na ně vytvářely jedinečný genius loci židovské Prahy.

Přeložil Pavel Sládek

Rachel L. Greenblatová, Ph.D., (1968) získala doktorát v oboru židovských dějin na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě. Zabývá se kulturními dějinami Židů v raném novověku se zaměřením na Prahu. Její nejnovější výzkum se týká veřejných slavností, jež středoevropské židovské obce pořádaly v 17. a 18. století na počest habsburských císařů.

Kenaanské glosy ve středověkých hebrejských rukopisech s vazbou na české země

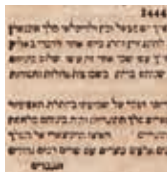
ONDŘEJ BLÁHA, ROBERT
DITTMANN, KAREL KOMÁREK,
DANIEL POLAKOVIČ, LENKA
ULIČNÁ

Kolektivní monografie přináší podrobný pohled na dosud málo známou a nedostatečně zpracovanou oblast pračestiny a staré češtiny: zápisy českých slov a frází hebrejským písmem v 11. – 13. století. Korpus lexikálních jednotek je poměrně malý, dosahuje počtu asi dvou stovek, přesto podává jedinečné svědectví o vzdělanosti českých, zejména pražských Židů té doby. V dokumentech psaných hebrejským písmem se nacházejí nejstarší doklady užití češtiny pro ilustraci gramatických pravidel, jedno z nejstarších českých souvětí vůbec, pozoruhodné vícejazyčné ekvivalence, slova doplňující staročeský lexikální fond či zápis útržků konverzace z první poloviny 13. století. Kniha je doplněna reprodukcemi původních glos s komentářem a kritickou edicí dosud nezveřejněné obsáhlé ruskojazyčné studie o jazyce kenaanských glos z pera Romana Jakobsona i podrobným popisem historie Jakobsonova dlouholetého bádání na tomto poli.

již vyšlo

David ben Šlomo Gans (1541–1613) náležel k okruhu učenců pražského Židovského Města. Jako astronom a matematik byl ve spojení např. s Tychonem Brahem a Johannem Keplerem. Věnoval se však rovněž historii a kromě spisů z oblasti přírodních věd je jeho nejdůležitějším dílem právě kronika *Šemah David* (*Ratolest Davidova*).

Ratolest Davidova

DAVID GANS

Kronika pražského židovského učence Davida Ganse, vydaná roku 1592 v Praze, je z mnoha důvodů jedinečná. Svou inspirací v německých kronikách 16. století a současně ve starší hebrejské historiografické literatuře představuje ve střední Evropě ojedinělý případ prolnutí židovského a křesťanského zájmu o svět. První díl, pojednávající o židovských dějinách, dovršuje fascinující svědectví o Mordechaji Maiselovi a Jehudovi Löwovi – Maharalovi, velkých osobnostech rudolfínské židovské Prahy. Druhý díl, věnovaný událostem obecných dějin, představuje výjimečný příklad židovského zájmu o nežidovský svět. Autor, který nechtěl své čtenáře jen poučit, ale také pobavit, zaujme svižným a poutavým stylem a občas i téměř senzačním obsahem. *Ratolest Davidova* nebyla v úplnosti dosud nikdy přeložena.

Přeložila Jiřina Šedinová

Doc. PhDr. Jiřina Šedinová, CSc., (1946) vystudovala obory historie a hebraistika na Filozofické fakultě UK v Praze. Po mnohaletém působení v Židovském muzeu v Praze a výuce biblické a moderní hebrejštiny přednáší v současnosti na Filozofické fakultě UK v Praze židovské dějiny, literaturu a hmotnou kulturu. V českých i zahraničních odborných časopisech publikovala řadu studií a vydala také překlady hebrejské středověké i moderní poezie a prózy, mj. právě Gansovu *Ratolest Davidovu*.

David Gans

Pražský renesanční židovský historik

JIŘINA ŠEDINOVÁ

Monografie představuje jednu z nejzajímavějších osobností rudolfínské Prahy, Davida ben Šlomo Ganse (1541 Lippstadt, Vestfálsko – 1613 Praha), který náležel k okruhu učenců pražského Židovského Města. Jeho nejdůležitějším dílem je kronika *Šemah David (Ratolest Davidova)*, Praha 1592). V prostředí střední a východní Evropy byl Gans prvním židovským historikem s profesionálním přístupem ke zpracovávané látce, s prameny pracoval v duchu humanistické historické metodologie. Přes zachování středověké analistické formy tak vytvořil první dílo tohoto typu v židovské literatuře střední Evropy.

- **Pomístní jména v Čechách z pohledu slootovorného**
- **Stylistika mluvené a psané češtiny**
- **Psaní velkých písmen v češtině**

již vyšlo

- Decision-making in Meetings Discourse: Applied Linguistic Research
- Česká lexikografie 15. století
- Osídlení Čech ve světle místních jmen
- Česko-německá srovnávací gramatika

Lingvistika

Pomístní jména v Čechách z pohledu slovotvorného

PAVEL ŠTĚPÁN

Monografie podává detailní analýzu tvoření lexikálních jednotek vyskytujících se v pomístních jménech z území Čech. Podaný přehled slovotvorných (názvotvorných) prostředků a jejich funkcí obohacuje dosavadní poznání českého slovotvorného systému jako celku, a to především z vývojového hlediska: pomístní jména zachycují totiž i takové slovotvorné prostředky, které se dnes u apelativ již nevyskytují nebo jsou velmi archaické. V knize se vychází z poznatků současné onomastické teorie zdůrazňující specifičnost propriální sféry jazyka; jedním z hlavních cílů práce je ověření tzv. parasytémové teorie.

PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D., (1977)

je pracovníkem Oddělení onomastiky Ústavu pro jazyk český AV ČR. Zabývá se především problematikou zeměpisných, zvláště pak pomístních jmen.

Stylistika mluvené a psané češtiny

JANA HOFFMANNOVÁ, JIŘÍ HOMOLÁČ, ELIŠKA CHVALOVSKÁ, LUCIE JÍLKOVÁ, PETR KADERKA, PETR MAREŠ, KAMILA MRÁZKOVÁ

Monografie navazuje na tradice pražské funkční stylistiky a snaží se dosavadní výzkumy stylové variantnosti českých textů doplnit a obohatit. Vychází z textů, které do komunikačního procesu vstoupily v posledních letech; respektuje kontinuitu stylového vývoje a současně poukazuje na některé vývojové tendence. Stylistické dění spojuje s výraznými komunikačními sférami (sféra komunikace běžné, institucionální, odborné, učební, mediální, reklamní a literární). Publikace je určena lingvistům, studentům jazykovědných oborů, profesionálním uživatelům češtiny (učitelé, překladatelé, redaktori) či specializovaným zájemcům (žurnalisté, reklamní textaři); bohatý a diferencovaný výběr analyzovaných ukázek různých žánrů by mohl zaujmout i širší okruh čtenářů.

Tým autorů publikace tvoří především členové a spolupracovníci oddělení stylistiky a textové lingvistiky Ústavu pro jazyk český AV ČR; někteří členové týmu působí hlavně nebo zároveň na pražských vysokých školách. Oddělení se dlouhodobě zabývá výzkumem v oblasti stylistiky, sociolingvistiky, analýzy dialogu, specifických rysů výstavby mluvených a psaných textů.

Psaní velkých písmen v češtině

MARTIN BENEŠ, ANNA ČERNÁ,
ADAM KŘÍŽ, MARKÉTA PRAVDOVÁ,
HANA PROKŠOVÁ, MARTIN
PROŠEK, KAMILA SMEJKALOVÁ,
IVANA SVOBODOVÁ

Autorský kolektiv tvoří pracovníci oddělení jazykové kultury Ústavu pro jazyk český AV ČR, které se zabývá teorií a praxí jazykové kultury. Hlavní náplní oddělení je činnost vědecká a výzkumná. Navíc jako jediné bohemistické pracoviště v České republice poskytuje soustavné jazykové poradenství a jazykové expertízy nejrůznějším uživatelským skupinám a permanentně tak získává informace o fungování jazyka a o aktuálních vyjadřovacích potřebách příslušníků našeho jazykového společenství. Tyto informace jsou cenným zdrojem lingvistických a sociolingvistických dat a vhodným východiskem pro teoretické studium v oblasti jazykové kultury.

Publikace je výsledkem grantového projektu Velká písmena v češtině, zpracovávaného v letech 2011–2013. Přináší zevrubný popis této problematické pravopisné oblasti. Co jsou vlastní jména? Jaké jsou obecné zásady pro psaní velkých písmen? Jaké jsou jednotlivé pojmenovací typy? Autoři se zaměřují především na pojmenování, jejichž způsob psaní se v praxi velmi často rozchází s platnou kodifikací, a doplňují ta pojmenování, která *Pravidla českého pravopisu* nezachycují, ale jejichž způsob psaní, jak dokládají poradenské dotazy, činí opakovaně potíže.

Decision-making in Meetings Discourse: Applied Linguistic Research

HELENA LOHROVÁ

Skupinová jednání vytvářejí specifickou dynamiku; proces rozhodování při nich není zcela tak racionální a strukturovaný, za jaký se obecně považuje. Je možné rozhodování pracovních týmů zmapovat pomocí analýzy slovních interakcí? A pokud ano, které jazykové strategie mají v tomto procesu dominantní roli? Jakým způsobem se podílejí na skupinovém rozhodování a k čemu je mluvčí při jednáních využívají? Publikace předkládá výsledky studie interních jednání jedné z velkých hospodářských komor ve Velké Británii. K rozboru autentických audiodat aplikuje konverzační analýzu a obhazuje myšlenku, že právě tato metodologie umožňuje vhléd do vedení, strukturování a realizace rozhodovacího procesu. Na řadě přepisů interních jednání je vysvětleno, jak skupinová rozhodnutí vznikají a jak jsou týmy motivovány k jejich naplnění. Monografie je určena především zájemcům o konverzační analýzu a aplikovanou lingvistiku.

Mgr. Helena Lohrová, Ph.D., (1976) pracuje pro Ústav anglistiky na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Jejím oborem je aplikovaná lingvistika se zaměřením na analýzu profesního diskurzu a konverzace.

již vyšlo

Česká lexikografie 15. století

KATEŘINA VOLEKOVÁ

Kniha popisuje vývoj české lexikografie od českých glos v cizojazyčných textech ke vzniku prvních latinsko-českých slovníků a následný rozkvět české lexikografie v 15. století. Zaměřuje se především na výkladové latinské slovníky s českými glosami a překladové slovníky latinsko-české a vícejazyčné. Kniha shromažďuje a představuje celkem přes 350 dochovaných kratších i rozsáhlejších lexikografických památek z období od 13. století do počátku 16. století.

Mgr. Kateřina Voleková, Ph.D., pracuje v Oddělení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk český AV ČR a věnuje se textologii a historické lexikologii a lexikografii.

již vyšlo

- **Mezi ideálem a nahou pravdou**
- **Česká literatura a nová média**
- **Za (de)konstruktivismem**

již vyšlo

- Dějiny nizozemské a vlámské literatury
- Středověká latinská literatura (6.–15. století)
- Texty v oběhu
- Rukopisy královédvorský a zelenohorský a česká věda (1817–1885)

Literární řada

Mezi ideálem a nahou pravdou

Realismus v českých diskusích o literatuře 1858–1891

MARTIN HRDINA

Kniha je věnována tradiční otázce literárního realismu. Nezabývá se však primárně literárními texty, ale popisuje okolnosti, za nichž mohou být čteny jako texty realistické. Autor se vrací k počátkům českých diskusí o realismu a na pozadí proměn myšlení měšťanské společnosti, přecházející od liberalismu k masové demokracii, popisuje různé způsoby rozumnění realističnosti literární reprezentace skutečnosti. Kritické diskuse o literatuře z let 1858–1891 nahlíží v kontextu soudobého estetického myšlení a kromě obvykle uvažovaných francouzských a ruských inspirací bere v úvahu též impulsy vycházející přímo z německojazyčného prostoru střední Evropy.

Mgr. Martin Hrdina, Ph.D., (1980) se zaměřuje na dějiny literatury 19. století a literárně-vědní terminologii. Pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR.

Česká literatura a nová média

KAREL PIOŘECKÝ

Od druhé poloviny devadesátých let 20. století je literatura šířena nejen prostřednictvím tištěných a audiovizuálních médií, ale využívá zároveň bezbřehý a dynamicky se vyvíjející prostor internetu. Nové digitální technologie zasáhly jak do procesu tvorby literárního textu, tak do procesu jeho recepce – a nenechaly beze změny ani principy, podle nichž dosud fungovala literatura jako komplexní komunikační systém. V čem se liší způsob tvorby a zveřejnění literárního díla v podobě textu digitálního a tištěného? Jak se změnila pozice čtenáře v prostředí interaktivních médií? Je vztah české literatury k novým médiím v nadnárodním kontextu v něčem specifický? A jde skutečně o revoluční změny, nebo jen o obměny starších literárních forem přenesených do nového prostředí?

PhDr. Karel Piořecký, Ph.D., (1978) vystudoval bohemistiku a germanistiku na Univerzitě Karlově v Praze a dějiny novější české literatury na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Pracuje v oddělení pro výzkum 20. století a literatury současné Ústavu pro českou literaturu AV ČR.

Za (de)konstruktivismem

Kritické koncepty (post)- poststrukturalní literární teorie

JAN MATONOHA

Konstruktivismus i (v jistém smyslu užší) dekonstruktivismus a celkové mnohé obraty – jako obrat k jazyku, diskursu, kultuře, tělu či tělesnosti, materii, afektu atp. – se staly součástí kánonu, takže se nabízí, aby k nim vyšla (žánr to v jistém smyslu petrifikující) „příručka“. Titul vyjadřuje její převažující (post)poststrukturalní zaměření a v náznaku i to, co přichází po (de)konstruktivismu. Kniha by tak měla pokrývat posledních čtyřicet let vývoje (post)poststrukturalní literární teorie a nabídnout koncizní, relativně sevřený výklad a zejména tematické hnízdové (nikoli prostě alfabetické) uspořádání, jež by poskytlo dostatečně komplexní obraz o vnitřních souvislostech a spojnicích jednotlivých termínů.

Mgr. Jan Matonoha, Ph.D., (1977) absolvoval Filozofickou fakultu UK v Praze. Pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, zaměřuje se na literární teorii a genderová studia. Vyučoval na Filozofické fakultě a Fakultě humanitních studií UK v Praze, FAMU a v programech East and Central European Studies, Cinema and Digital Media Programme ad.

Dějiny nizozemské a vlámské literatury

WILKEN ENGELBRECHT, LIANNE
BARNARD, LUCIE SMOLKA
FRUHWIRTOVÁ, MARTINA
VITÁČKOVÁ, EVA BRÁZDOVÁ
TOUFAROVÁ

Nizozemština, jazyk, kterým mluví Nizozemci a Vlámové, je s více než 25 miliony mateřských mluvčích třetím nejvíce zastoupeným germánským jazykem. Díla psaná nizozemsky začala vznikat již v 8. století našeho letopočtu a nizozemská literatura patří k literaturám, které jsou hojně překládány do češtiny. Dílo představuje přehled dějin nizozemské a vlámské literatury od počátku až do současnosti, včetně odvětví, jako jsou literatura pro děti a mládež nebo nizozemská literatura, psaná v bývalých koloniích.

Autorský tým z katedry nederlandistiky Univerzity Palackého v Olomouci pracuje pod vedením prof. dr. Wilkena Engelbrechta, cand. litt. (1962), profesora nizozemské a vlámské literatury. Další členové jsou dr. Lianne Barnard, Mgr. Lucie Smolka Fruhwirtová, Ph.D., Mgr. Marina Vitáčková, Ph.D., a PhDr. Eva Brázdová Toufarová. Každý z nich se v díle věnoval období podle vlastní specializace.

již vyšlo

Za Boha, národ, pořádek •

již vyšlo

Dlouhá cesta k vítězství •

Setkávání s Klio •

Novověk

Za Boha, národ, pořádek JAROSLAV ŠEBEK

Kniha se zabývá tematikou antidemokratických a nacionalistických tendencí v prostředí českého a německého katolicismu v Československu v meziválečném období. Problematika je zmiňována také ve středo-evropském kontextu – především s důrazem na vývoj v Rakousku a Německu. Pozornost se věnuje rovněž papežské politice tohoto období, která svou snahou o ofenzivnější vystupování církve ve veřejném prostoru přinášela mimo jiné konsekvence k postojům katolických kruhů u nás a byla současně konfrontována s nástupem autoritativních a totalitních režimů v Evropě.

Doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D., (1970) se zabývá otázkami politických, ideových a církevních dějin, problematikou česko-německých a česko-vatikánských vztahů ve 20. století a historií evropských autoritativních hnutí. Věnuje se publicistické činnosti a mj. pravidelně spolupracuje s Českým rozhlasem a televizí.

Koedice s Historickým ústavem AV ČR

Dlouhá cesta k vítězství Československá exilová hnutí po roce 1968 FRANCIS D. RAŠKA

Pokračování autorovy knihy *Opuštění bojovníci* o československých exilových organizacích se soustředí na činnost exilu po roce 1968 na základě osobních dopisů, memorandum vládním činitelům a publikovaných časopisů z archivů v ČR, Itálii, Velké Británii a Spojených státech. Jak fungovala Rada svobodného Československa, exilové časopisy, Nadace Charty 77, tisková agentura Palach Press Agency a Československé dokumentační středisko nezávislé literatury? A jak spolupracovaly české exilové skupiny se stanicí Svobodná Evropa? Kniha obsahuje seznam exilových nakladatelství a shrnuje obsah rozhovorů s přežívajícími činovníky exilových organizací.

Přeložil Vojtěch Pacner

Doc. PhDr. Francis D. Raška, Ph.D., (1971) studoval v USA a Velké Británii, doktorskou práci obhájil na Fakultě sociálních věd UK v Praze, kde nyní působí na katedře amerických studií jako docent moderních dějin. Přednáší také na Anglo-American University v Praze. Zaměřuje se hlavně na československý exil v západní Evropě a Severní Americe, přistěhovalectvo a politiku USA apod.

již vyšlo

Láska jako cesta k Bohu •
Írán a kultura mučednictví •
Maqámy •

již vyšlo

Pygmejové •
Arabské jaro •
Když království sestoupilo z nebes •
Salafitský islám •
Františkánské misie v Číně (13.–18. století) •
Smrt, hroby a záhrobí v islámu •

Orient

Láska jako cesta k Bohu

Výběr z díla: Živý, syn Bdícího;
Pták; Salamán a Absál; Pojednání
o lásce
IBN SÍNÁ (AVICENNA)

Láska jako cesta k Bohu je netradičním výběrem z rozsáhlého díla Ibn Síny, jednoho z nejvýznamnějších středověkých muslimských filozofů. Přináší tři spisy, které stály vždy v pozadí myslitelových velkých filozofických kompendií a medicínských sum, a které přesto dodnes jitří představivost orientalistů a vzbuzují dohady o autorově příklonu k mysticismu. *Živý, syn Bdícího*, *Pták* a *Salamán a Absál* jsou příběhy o iniciaci lidské duše při její duchovní cestě vzhůru směrem k Bohu. Tento vyprávěcí cyklus je vhodně doplněn čtvrtým spisem, *Pojednáním o lásce*, představujícím jeho filozofické zázemi a sdílejícím společné motivy lásky jakožto hybného principu duchovní poutě a andělského potenciálu lidské duše.

Přeložila, sestavila a teoretickým úvodem doplnila Magdaléna Vitásková

Ibn Síná (980–1037), známý též pod svým latinizovaným jménem Avicenna, byl jeden z nejvýznamnějších myslitelů islámského Východu. Je autorem více než stovky děl, z nichž jsou nejnámější filozofická a medicínská kompendia; pozornost si však zaslouží i jeho alegorická a básnická tvorba.

Írán a kultura mučednictví

Od zbožnosti k protestu
LIBOR ČECH

Předkládaná monografie zkoumá povahu a význam kultury mučednictví (*farhang-e šahádat*) v současné iránské společnosti se zvláštním důrazem na delimitaci nábožensko-politické dimenze tohoto fenoménu a určení příčin a důsledků poměrně nedávné reinterpretace, která tuto kulturu radikálně posunula ze sféry nábožensko-spirituální do politicko-ideologické. Autor se snaží předložit pádné argumenty založené na premise, která kulturu mučednictví vytyčuje jako esenciální zdroj při konstruování identit a utvrzování solidarity mezi iránskými šíity, a to na základě sdílené kolektivní paměti a kolektivního traumatu vycházejícího z potupných reminiscencí na události z bitvy u Karbaly z 10. října 680.

Mgr. Libor Čech, Ph.D., (1983) je absolventem magisterského oboru sociální antropologie na KSV Univerzity Pardubice a oboru etnologie na Ústavu etnologie FF UK (Ph.D.). Studoval též perštinu na ICPS Teheránské univerzity. Ve svém výzkumu se zabývá dlouhodobě především islámskou religiozitou, politickou ideologií a etnicitou v Íránu a Střední Asii.

Maqámy

ABÚ 'L-FADL BADÍ'c AZ-ZAMÁN
AL-HAMADHÁNÍ

Na konci 10. století vznikl zcela nový žánr klasické arabské prózy – maqáma. Vytvořil jej Abú 'l-Fadl Ahmad ibn al-Husajn ibn Jahjá, jemuž se v dějinách arabské literatury dostalo příhodného označení *Badí' az-Zamán* (Div své doby). Zasloužil si ho díky svým vynikajícím schopnostem a nevšednímu talentu, jimiž převyšoval své současníky a vrstevníky. Nesmírnou proslulost přinesl maqámám dokonale zvládnutý vytříbený literární styl a výjimečný jazykový talent al-Hamadháńího, který se stal vzorem pro generace autorů rozvíjejících umění tohoto epického žánru. *Maqámy* vyprávějí o zvyklostech každodenního života obyvatel Abbásovského chalífátu, o šibalských kouscích podvodníků i potulných literátů. Umělecká hodnota al-Hamadháńího díla je dodnes předmětem velikého zájmu spisovatelů a literárních kritiků v arabském světě i za jeho hranicemi.

Přeložil a pro vydání připravil **František Ondráš**, (1964), který přednáší na Ústavu Blízkého východu a Afriky FF UK arabskou literaturu, kulturu, jakož i spisovnou a hovorovou arabštinu. Zabývá se vývojem arabské prózy a problematikou literárních překladů z arabštiny.

Pygmejové

Nejmenší lidé pohledem
antropologie & Šebestova sbírka
v Hrdličkově muzeu člověka
PřF UK

LINDA HRONÍKOVÁ,
ZUZANA SCHIEROVÁ A KOL.

„Nejmenší lidé planety“, středoafričtí pygmejové, jsou mimořádně zajímavým etnikem. Kolektiv antropologů se nejprve zaměřuje na záhadu jejich evolučního původu a otázky spojené s jejich fyzickým vzhledem. Poté přibližuje důležité oblasti každodenního života těchto lidí, kterými jsou lov a sběr, zkrášlování těla, hudba a tanec, a začíst se můžete i do několika pygmejských mýtů. O původním způsobu života pygmejských skupin víme mnohé díky významnému etnologovi P. J. Šebestovi. Jeho misionářskému a etnologickému působení u pygmejů je zde věnována samostatná kapitola.

A jaká je současnost samotných pygmejů v Africe? O tom vypráví zkušený cestovatel, který se za nimi do této neklidné části světa vypravil.

Mgr. Linda Hroníková, Ph.D., antropoložka, působí na Katedře obecné antropologie FHS UK.

Mgr. Zuzana Schierová, absolventka studijního oboru antropologie a genetiky člověka PřF UK.

již vyšlo

- **Deníky Vítězslava Nezvala z let 1933–1935 a 1937**
- **Dny mého života**
- **Herbář**
- **Chtěl jsem mlčet**
- **Deník z let 1915 až 1926**
- **O umlčené kulturní epoše**
- **Poznámky k mému budoucímu nekrologu**
- **Šíp do nebe**

již vyšlo

- Život s uměním
- Zlínská jitra
- Karel Horký – rytíř ulice
- Šéf štábu Obrany národa
- Volnomyšlenkář
- Deníky Mistra a Markétky

Paměť

Deníky Vítězslava Nezvala z let 1933–1935 a 1937

BRUNO SOLAŘÍK (ED.)

V Památníku národního písemnictví se zachovaly čtyři deníkové záznamníky Vítězslava Nezvala z let 1933, 1934, 1935 a 1937. Záznamy jsou psány básnickovým chvatným rukopisem a vyznačují se telegrafickou stručností: byly určeny pro autorovu potřebu vybavit si vzpomínky na určité dny. Většinou záznamy začínají po Novém roce a sahají do konce jara, takže zachycují autorův pobyt v Praze a v menší míře zážitky z Brna, kde básník přes léto psal své knihy. Na základě záznamů lze významně upřesnit řadu historických souvislostí, jako je především vznik Skupiny surrealistů v ČSR v březnu 1934 nebo Nezvalova návštěva Moskvy ze srpna téhož roku. Celkem poskytují deníky pozoruhodnou možnost proniknout do detailů kavárenských i tvůrčích zvyklostí příslušníků československé avantgardy z dob, kdy se poetismus proměňuje v surrealismus.

Mgr. Bruno Solařík (1968), editor, redaktor, překladatel a autor několika knih, absolvoval obor lingvistika a historie na Filozofické fakultě MU v Brně. V rámci programu East and Central European Studies přednáší o českém surrealismu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Je také kurátorem a spoluorganizátorem více než dvou desítek výstav.

Dny mého života

Vzpomínky na gulag

HELENA FRISCHEROVÁ

Helena Frischerová (1906 na Moravě – 1984) se ve svých rusky psaných vzpomínkách, vydaných v Moskvě roku 2014, věnuje letům 1937–1947, jež strávila jako jedna z obětí tzv. Velkého teroru v táborech sovětského gulagu. Popisuje nejen každodenní krutou táborovou realitu, ale i četná přátelství, solidaritu mezi vězni a snahy o kulturní zpříjemnění doby trávené za ostnatým drátem. Autorka odešla roku 1935 se svým manželem Abrahamem Frischerem pracovat do Sovětského svazu, kde oba udržovali kontakty s místními českými levicovými umělci, mimo jiné s Jiřím Weilem, jemuž posloužili jako předobraz hlavních postav románu *Moskva-hranice*, jedné ze zásadních knih české meziválečné literatury. Na rozdíl od manžela, který byl popraven 16. ledna 1938, Frischerová věznění přežila a svými memoáry se zařadila mezi „klasiky“ tzv. lágrové literatury.

Přeložila Radka Rubilina,
edičně připravil Lukáš Babka,
předmluvu napsala Alena Machoninová

PhDr. Lukáš Babka (1977), absolvent Filozofické fakulty UK v Praze se zaměřením na moderní ruské dějiny. Pracuje v Národní knihovně ČR, v níž zastává funkci ředitele Slovanské knihovny.

Herbář

SÁNDOR MÁRAI

Za starých časů mívala leckterá hospodyňka sešit zvaný herbář nebo bylinář, plný užitečných rad, která bylina vyléčí jaký tělesný či duševní neduh, a rovněž návodu třeba z oblasti zdravotvědy, stravování a vůbec doporučení pro nejrůznější životní situace. To inspirovalo maďarského prozaika Sándora Máraie k sepsání obdobné sbírky užitečných rad pro život, propojil je s filozofií stoiků, a tak se sloučily dva proudy: prostá lidová moudrost a vybroušený filozofický náhled na život. Tím vzniklo dodnes aktuální dílo pro přemýšlivého čtenáře, jenž v současném světě povážlivě rozkolísaných hodnot najde pevný řád moudrého a morálního chování člověka k sobě samému i druhým.

Přeložila Dana Gálová

Sándor Márai (1900–1989) byl maďarský novinář, básník, spisovatel a překladatel. V r. 1990 získal nejvyšší maďarské umělecké vyznamenání, Kossuthovu cenu.

Chtěl jsem mlčet

SÁNDOR MÁRAI

Vydání knihy *Chtěl jsem mlčet* se v Maďarsku stalo skutečnou literární senzací. Z autorovy pozůstalosti se nečekaně vynořily neznámé rukopisy, mimo jiné i toto velmi osobně laděné vyznání mapující zhruba dekádu po anšlusu. Jde o období, které nebylo pojato ani do *Zpovědi*, ani do *Země, země!* Příčiny tohoto mlčení rovněž ozřejmily až nově nalezené texty. Například v zápise z roku 1949 Márai píše: „Nedovolím, aby se tato kniha dostala před zahraniční veřejnost, nechci, aby to smutné vyznání, tuto obžalobu Maďarů, četli i cizí čtenáři.“ Nejde tu však o kritiku Maďarů obecně, ale především o kritiku vlastní společenské vrstvy, která nese břímě odpovědnosti za roli, kterou Maďarsko sehrálo ve druhé světové válce.

Přeložila Dana Gálová

← Sándor Márai

Deník z let 1915 až 1926

BOHUMIL KUPEC

Bohumil Kupec byl jako statisíce dalších Čechů odveden do první světové války. Své zážitky a poznatky si zaznamenával od června 1915 do března 1926 takřka denně – nejprve jako voják rakousko-uherské armády na ruské frontě, poté jako zajatec v ruském zázemí, následně jako příslušník československých legií v Rusku a nakonec jako pracovník Československého červeného kříže v nejvýchodnější zemi nové republiky, na Podkarpatské Rusi.

Autor věčně líčí boje, zraněné a mrtvé, s nimiž jako sanitář přicházel často do styku, stejně jako život v zákopech i za frontou, ale také až neuvěřitelně čilý kulturní život československých legionářů. Objevny jsou jeho záznamy o poměrech na Podkarpatské Rusi v prvních letech ČSR. Jako spoluorganizátor zavádění systematické lékařské péče na tomto zaostalém území je Bohumil Kupec poznal opravdu důkladně.

K vydání připravil Tomáš Jakl

Mgr. Tomáš Jakl (1972) vystudoval archivnictví na Filozofické fakultě UK v Praze, nyní působí jako vědecký pracovník Historicko-dokumentačního odboru VHÚ. Předmětem jeho odborného zájmu jsou především dějiny 20. století, české a československé vojenské dějiny, dějiny správy a využití fotografie jako historického pramene.

O umlčené kulturní epoše

Kus nakladatelské historie

FRANTIŠEK LAICHTER

Vzpomínky Františka Laichtera (1902–1985) představují zcela zásadní vhlad do české nakladatelské kultury od konce 19. do sedmdesátých let 20. století. Autor, syn zakladatele proslulého nakladatelství Jana Laichtera (1858–1946) a jeho pokračovatel, dokumentuje pozici rodinného podniku, ale činí tak na široké paletě dalších témat. V dokumentačně bohatých dvousvazkových memoárech uvažuje o desítkách českých autorů, jejich dílech a poskytuje bohatý přehled o vývoji české knihy, nakladatelích i příznivcích. Časový záběr vzpomínek autora opakovaně vybízí k hodnocení proměny politických epoch od pozdního Rakousko-Uherska až po marasmus komunistické éry.

Edičně připravil Jiří Lach

Doc. PhDr. Jiří Lach, Ph.D., M.A., (1971) vystudoval historii a politologii na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a sociologii na Středoevropské univerzitě v Praze. Dlouhodobě působí na Katedře politologie a evropských studií FF UP, kde vyučuje soudobé dějiny Evropy. Od roku 2010 zastává pozici děkana Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Koedice s nakladatelstvím EMAN

Poznámky k mému budoucímu nekrologu

Paměti pražského lékaře Jana Theobalda Helda (1770–1851) – I. díl

JINDŘICH KVĚT,
DANIELA TINKOVÁ (EDS.)

Díky kompletnímu českému překladu unikátních pamětí osvícenského lékaře Jana Theobalda Helda se mohou čtenáři ponořit do vzpomínek na osvícenské období, pro něž u nás jiný takto rozsáhlý a výpravný text osobního charakteru nemáme. Jde takřka o „stendhalovský“ příběh chudého chlapce z východočeských Třebechovic, který se vlastním přičiněním vypracoval na předního pražského lékaře, ba dokonce i na rektora Karlo-Ferdinandovy univerzity. Zavádí nás nejen do světa svých studentských let, ale také mezi profesionální i amatérské hudebníky, mezi něž sám patřil, a sám si vychutnává kontrast mezi světem nejhlubší lidské bídy a nemoci, s níž sbojoval jako mnohaletý ředitel nemocnice milosrdných bratří, a světem šlechtických salonů, kde okouzloval elegantní dámy svým hudebním umem i mužným šarmem.

Přeložili Jindřich Květ a Daniela Tinková

Doc. Mgr. Daniela Tinková, Ph.D., (1944) pracuje v Ústavu českých dějin FF UK v Praze, zabývá se především sociokulturními a intelektuálními dějinami 17.–19. století a dějinami vědy.

Šíp do nebe

První svazek autobiografie:
1905–1931
ARTHUR KOESTLER

První díl autobiografie Arthura Koestlera zachycuje dětství, dospívání a mládí pozdějšího slavného autora. Koestler čtenáře provádí pozoruhodnými prostředími Budapešti v době Komuny v roce 1919, Vídně po první světové válce, kde kralují buršácké spolky a Sigmund Freud, a poté čerstvě osídlované Palestiny. Ukáže mu poválečnou Paříž a Berlín za Výmarské republiky, načež se s ním vydá k severnímu pólu. Koestler vše provází pozoruhodnými reflexemi, nejistotami svého dětství a úvahami zralé dospělosti. Líčí v knize svůj intelektuální a ideový vývoj – první díl pamětí končí jeho vstupem do komunistické strany na konci roku 1931.

Přeložila Petruška Šustrová

Arthur Koestler, rodným jménem Artúr Kösztler, (1905–1983) byl maďarsko-britský spisovatel, filozof a novinář židovského původu (rodina jeho matky pocházela z Prahy). Jako redaktor deníku *Vossische Zeitung* se v roce 1929 zúčastnil na palubě vzducholodi Graf Zeppelin polární expedice. Reportáže z výpravy mu zajistily reputaci po celé Evropě. Proslul však především románem *Tma o polednách* z roku 1941, jehož tématem jsou moskevské procesy a jímž tehdy mnohým lidem otevřel oči.

Zlínská jitra

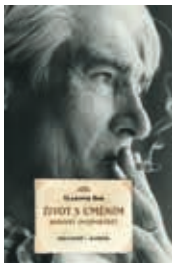
Minipovídky, fejetony, eseje

FRANTIŠEK BOBÁK

Soubor úvah, vzpomínek, drobných povídek a úvah je dílem zlínského publicisty Františka Bobáka (1926–2008). V mládí patřil k tzv. Baťovým mladým mužům, potom absolvoval studium na Filozofické fakultě UK v Praze, působil jako středoškolský profesor, ale v době komunistického režimu nesměl dlouho ve školství pracovat (bránily tomu jeho politické názory a to, že se hlásil ke katolické víře). V listopadu spoluzakládal ve Zlíně Občanské fórum.

Texty vycházely od devadesátých let do roku 2005 nebo 2006 v různých regionálních periodikách, případně byly zveřejňovány v rozhlase. Autor v nich komentoval aktuální dění ve společnosti, ale – jak píše Ludvík Vaculík v předmluvě – „v druhé poloze se vzpíná k dobru a kráse života; je vlastně básník“. Význam těchto drobných próz tedy rozhodně přesahuje jak hranice zlínského regionu, tak i dobu, v níž texty vznikaly, a představuje zajímavou a čtivou reflexi soudobé české společnosti.

již vyšlo

Život s uměním

Rodinný dvojportrét

VLADIMÍR BOR

Vzpomínková autobiografie českého filmového scénáristy a kritika Vladimíra Bora je upřímnou kronikou jeho života, v níž se ohlíží nejen za svým dětstvím a dospíváním a uměleckou kariérou, spojenou s českým filmem, divadlem a hudebním životem, ale rovněž skládá hold svým rodičům – operní pěvkyni Olze Borové-Valouškové a režiséru Janu Borovi.

již vyšlo

- **Arnošt Vilém Kraus (1859–1943)**
a počátky české germanobohemistiky

již vyšlo

- O českou literaturu naukovou

Prameny k dějinám českého literárního dějepisectví

Arnošt Vilém Kraus (1859–1943) a počátky české germanobohemistiky VÁCLAV PETRBOK (ED.)

Arnošt Vilém Kraus (1859–1943), první literárněvědný germanista na pražské české univerzitě, se již od počátku své odborné kariéry zabýval česko-německými literárními a kulturními vztahy. Svazek obsahující výbor z jeho syntetických prací, studií a recenzí i úvodní studii o Krausově životě a díle usiluje jednak o literárněhistoriografickou analýzu a recepci jeho odborného působení, jednak chce upozornit na širší kontext dobového uvažování o česko-německé kulturní výměně, včetně aspektů kulturněpolitických. Každá studie je opatřena komentářem, který ji náležitým způsobem vykládá a kontextualizuje, a rozsáhlými vysvětlivkami.

PhDr. Václav Petrbock, Ph.D., (1972), vědecký pracovník Ústavu pro českou literaturu AV ČR a externí vyučující na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, se zabývá dějinami české a německojazyčné literatury 18. a 19. století a literární historiografie, dále lexikografií a ediční činností.

O českou literaturu naukovou Diskuse o úloze a organizaci českých humanitních věd v letech 1885–1900 KATEŘINA PIOŘECKÁ

Antologie v jednom svazku zpřístupňuje základní texty, které na konci 19. století napomohly formovat české humanitní vědy. Jako nejdůležitější se jevilo zajistit humanitním vědám institucionální podmínky, otázky teoretické a metodologické nebyly na prvním místě, byť v některých textech byly alespoň implicitně přítomny. První oddíl antologie nabízí všechny texty diskuse *Jak zvelebovati naši literaturu naukovou?*, jež v osmdesátých letech proběhla v *Athenaeu*. Polemika byla vedena v teoretické rovině, její podněty se prosazovaly postupně (vydávání všeobecné encyklopedie, založení akademie věd, vznik naučných edic atd.). Současně změnila společenský diskurz – otevřela prostor pro diskusi. O rok později na ni navázaly články zpochybňující pravost *Rukopisů královédvorského* a *zelenohorského*, odkazují k ní i metodologické a programové stati jednotlivých vědeckých disciplín. V dalších oddílech antologie nabízí alespoň ve dvou sondách stati, které přispěly k metodologické emancipaci historických věd a literární historie.

již vyšlo

- **Rozmnožování z pohledu evoluce**

již vyšlo

- Čínské pyramidy
- Tajemství genů
- Úvod do studia symbiotických interakcí mikroorganismů
- Věčné tajemství Byčí skály
- MARS-500

Průhledy

Rozmnožování z pohledu evoluce

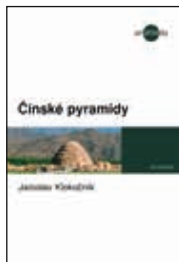
Námluvy, sňatky a podvody v říši živočichů a rostlin

ALENA BALÁŽOVÁ,
FILIP KOLÁŘ (EDS.)

Kniha popularizačním způsobem shrnuje nové poznatky o rozmnožování organismů, především živočichů a rostlin. Hlavním cílem je vysvětlit srozumitelnou formou obecné evoluční principy, které se při rozmnožování uplatňují, a seznámit čtenáře s moderními vědeckými teoriemi v tomto oboru. Jednotlivé mechanismy jsou ilustrovány velkým množstvím konkrétních příkladů a zajímavostí v podobě rámečků, které rozvíjejí hlavní text. Kniha se vyhýbá prostému bibliografickému výčtu faktů a svým průřezovým evolučně laděným pohledem vhodně doplňuje dostupné učebnice či encyklopedie. Proto je určena nejen pedagogům i studentům biologie na středních a vysokých školách, ale také širší odborné veřejnosti a dalším zájemcům o biologické obory, kteří si chtějí rozšířit znalosti.

Mgr. Alena Balážová (1984) vystudovala PŘF UK v Praze, kde se zabývala fosilními netopyry.

RNDr. Filip Kolář, Ph.D., (1985) působí na PŘF UK a v Botanickém ústavu AV ČR. Zabývá se mechanismy evoluce vyšších rostlin, zejména evolučně ekologickými důsledky zdvojení genomu (polyploidizace).

Čínské pyramidy

JAROSLAV KLOKOČNÍK

O pyramidách v Číně kolovaly různé zvěsti od druhé světové války. Oblast Xi'anu (Sianu), kde jsou těchto staveb stovky, byla pro cizince dlouho nepřístupná. Číňani pyramidy tajili. Zalesňovali je, aby vypadaly jako přirozené kopce. Ovšem v době družicových snímků je snaha cokoli utajovat zbytečná. Dnes se smí na některé tyto stavby vystoupat. Jsou z dusané hlíny a hrobky pod nimi a v jejich okolí (na zemi i v podzemí) jsou z kamene (v několika případech jsou z nich muzea). Největší je pyramida prvního čínského císaře na východ od Xi'anu, nedaleko od císařovy „terakotové armády“, prvotřídní turistické atrakce. Rozměry pyramidy jsou 370 × 400 m, dnešní výška asi 50 m. Svými horizontálními rozměry je to největší prokázaná pyramida na světě.

Prof. Ing. Jaroslav Klokočník, DrSc., (1948), vědecký pracovník Astronomického ústavu AV ČR v Ondřejově, pracuje v ústavu od r. 1972 a zabývá se dráhovou dynamikou umělých družic Země a studiem gravitačního pole Země. Jeho dlouhodobým koníčkem je archeoastronomie; měřil na řadě lokalit v Mezoamerice (hlavně v Mexiku a Guatemala), Peru, Ekvádoru a Číně.

již vyšlo

- **Prahou Jaroslava Seiferta**
- **Berlín**
- **Hrady, zámky a tvrze západních Čech**
- **Průvodce po Podkarpatské Rusi**
- **Protektorátem po stopách parašutistů**
- **Krvavé léto 1945**

již vyšlo

- Zděné zvonice České republiky
- Dřevěné a polodřevěné kostely, kaple a zvonice České republiky
- Krvavé finále
- Divoká příroda Prahy a blízkého okolí
- Rybníky České republiky
- Praha avantgardní
- Průvodce protektorátní Prahou

Průvodce

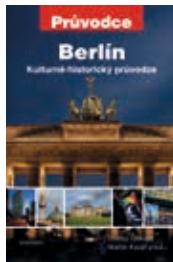

Pražou Jaroslava Seiferta

JAROMÍR SLOMEK

Dobovými i aktuálními fotografiemi bohatě vybavený literárně-místopisný bedekr současně slouží jako seifertovská čítanka. Procházka vede pražskými ulicemi od činžovního domu v Bořivojově ulici na Žižkově, kde se 23. září 1901 Jaroslav Seifert narodil, přes školní budovy, jež navštěvoval (základní škola ve Vlkově ulici dnes nese jeho jméno), pražské lokality spjaté s jeho životem i rozsáhlým dílem (další adresy, na nichž Seifert s rodiči a později s manželkou a dětmi bydlel, redakce, v nichž pracoval, kavárny a vinárny, které si s přáteli oblíbil, místa, do nichž se po celý život vracel ve svých verších) až po chrám svatě Markéty v Břevnově, kde se pražská veřejnost 21. ledna 1986 s milovaným básníkem rozloučila před jeho pohřbem v Kralupech nad Vltavou. Vychází v roce třicátého výročí Seifertova úmrtí.

PhDr. Jaromír Slomek (1958), literární kritik, publicista a editor. Absolvoval studia bohemistiky a pedagogiky na Filozofické fakultě UK, je autorem knižních rozhovorů *Život snů a skutečnosti* (1997) s cestovateli Jiřím Hanzelkou a Miroslavem Zikmundem a *Řeč neřeč* (2007) s básníkem Karlem Šiktancem. Na Fakultě sociálních věd UK v Praze přednáší externě kritiku v médiích.

Berlín

Kulturně-historický průvodce

ONDŘEJ CINKAJZL,
MARTIN KOVÁŘ A KOL.

Kulturně-historický průvodce Berlínem cílí na ty návštěvníky a cestovatele, kteří chtějí poznat německé hlavní město důkladněji, nad rámec tradičně navštěvovaných pamětihodností a rádi by se čtivou formou podrobněji seznámili s jeho kulturními, historickými a sociálními reáliemi. Ve třiceti kapitolách, prostřednictvím drobných anekdot i velkých příběhů, čtenáře zavede do různých období berlínské historie – od doby císařské přes 20. století, v němž válečná destrukce i ambice různých režimů proměnily město k nepoznání, až do dnešních dnů, kdy je atmosféra znovusjednoceného Berlína magnetem pro miliony lidí z celého světa. Text je doplněn celou řadou praktických informací a doporučení pro cestovatele a doprovází jej rozsáhlá původní fotografická příloha.

Mgr. Ondřej Cinkajzl (1986), doktorand na Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK v Praze, se dlouhodobě specializuje na dějiny normalizačního Československa, zejména s ohledem na dějiny Romů a historii sociálního státu.

Prof. PhDr. Martin Kovář, Ph.D., (1965), od r. 2002 ředitel Ústavu světových dějin FF UK v Praze, od r. 2014 rovněž prorektor Univerzity Karlovy, se věnuje především dějinám Anglie (Velké Británie) a jejího impéria v 16.–21. století.

Hrady, zámky a tvrze západních Čech

VLADIMÍR BRYCH, JAN RENDEK

Po *Hradech, zámcích a tvrzích jižních Čech* (2011) je druhý svazek průvodců historickými vrchnostenskými sídly zaměřen na sousední západočeský region. Kniha představuje výběr z bohatého památkového fondu hned dvou krajů: Plzeňského a Karlovarského. Věnuje pozornost atraktivním panským rezidencím stejně jako téměř zapomenutým, ale unikátním sídlům nižší šlechty, jež se zde vzácně dochovala. Průvodce přibližuje aktuální stav objektů, historii, architekturu, nabízí praktické informace i zajímavosti, jež by neměly návštěvníkovi uniknout. Nadstandardní množství fotografií otvírá zrak čtenáře brány nejvýznamnějších hradů a zámků dříve, než do nich vstoupí.

PhDr. Vladimír Brych (1961) působí jako kurátor sbírek starších českých dějin Národního muzea v Praze. Je autorem řady publikací o hmotné kultuře středověku a raného novověku.

Jan Rendek (1973) je umělecký fotograf se zaměřením na českou historickou architekturu a krajinu.

Průvodce po Podkarpatské Rusi

OLENA KRUŠYNS'KA

V tomto kulturně-historickém průvodci po Podkarpatské Rusi (dnes Západní oblasti Ukrajiny) jsou představeny všechny nejdůležitější architektonické památky: hrady, pevnosti a zámky, historická zástavba měst a městeček, zděné kostely, cerkve i synagogy a především dřevěné cerkve a zvonice, které jsou jedinečným architektonickým pokladem Ukrajinských Karpat. Obsahuje též informace o muzeích, památkách z první a druhé světové války, zajímavých technických stavbách i přírodních lokalitách. Zvláštní pozornost je věnována českým stopám, především památkám z doby československé první republiky nebo místům spojeným se jménem Ivana Olbrachta. Jednotlivá hesla jsou doplněna fotografiemi i dobovými dokumenty.

Přeložila Rita Kindlerová

Olena Krušyn's'ka (1978) je známá ukrajinská publicistka, autorka článků a průvodců věnovaných architektonickým památkám a projektu Dřevěné chrámy Ukrajiny.

Protektorátem po stopách parašutistů

Vojáci – odbojáři – památníky

PAVEL ŠMEJKAL

Kniha seznamuje čtenáře s místy, která jsou spojena s výsadky vyslanými v době druhé světové války z Velké Británie na území Protektorátu Čechy a Morava. Jde o místa, obce, města či celé oblasti, v nichž výsadky přistály a kde jejich členové působili. Kromě činnosti samotných parašutistů je pozornost zaměřena i na osoby z řad domácích odbojářů ve velké míře se rekrutujících z řad sokolů či vojáků, kteří z určitých důvodů neodešli bojovat za hranice a za bitevní pole si zvolili okupovanou vlast. Výsledkem spolupráce domácích odbojových struktur a vojáků vyslaných z Londýna byla i jedna z nejvýznamnějších operací druhé světové války – operace Anthropoid, během níž se podařilo odstranit zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha.

PhDr. Pavel Šmejkal (1966), novinář a publicista, vystudoval český jazyk a pedagogiku na Pedagogické fakultě UK v Praze. Později působil jako redaktor či editor v odborném týdeníku *Strategie* a v *Lidových novinách*. V současné době je šéfredaktorem měsíčníku *21. století*.

Zděné zvonice České republiky

KAREL KUČA

Průvodce mapuje všechny zděné zvonice kostelních areálů v České republice. Těch se dochovalo 253, z toho 204 v Čechách a 49 na Moravě. Jejich stáří sahá od 14. století do nejnovější doby. Nejpočetnější jsou zvonice venkovských kostelů, vyskytují se však také u řady městských kostelů, někdy i jako městské věže. Samostatné skupiny představují zvonice poutních míst a klášterních kostelů. Text popisuje jejich vznik a vývoj, dále podobu i konstrukci i vnitřní vybavení včetně zvonů. Zahrnuje půdorys vesnice či města. Všechny zvonice jsou přesně lokalizovány i vyznačeny v mapové příloze, která může sloužit jako geografický rejstřík. Charakter Čech a Moravy je z hlediska výskytu zděných zvonů velmi odlišný, proto je abecední katalog staveb rozdělen podle historických zemí.

Ing. arch. Karel Kuča (1961) je český architekt, historik urbanismu, výtvarník a publicista. Vystudoval Fakultu architektury VUT v Brně, v letech 1986–1991 pracoval ve Státním ústavu památkové péče v Brně a Českých Budějovicích, dnes má vlastní ateliér.

již vyšlo

Jiří Padevět (1966), ředitel Nakladatelství Academia, je autorem několika knih, mj. *Krvavé finále* (2015), *Poznámky k dějinám* (2015) nebo *Průvodce protektorátní Prahou* (2013), která získala v roce 2014 ocenění Slovník roku a Kniha roku Magnesia litera. V současnosti připravuje publikaci *Průvodce stalinistickou Prahou* a publikaci *Krvavý podzim 1938*.

Krvavé léto 1945

JIŘÍ PADEVĚT

V knize *Krvavé léto 1945*, volně navazující na předchozí autorovu knihu *Krvavé finále*, najde čtenář informace o násilnostech, které se odehrály na území dnešní České republiky v období květen–srpen 1945. Jedná se především o události spojené s tzv. divokým odsunem českých a moravských Němců, ale také o události, při nichž jsou pachateli vojáci Rudé armády a dalších armád operujících na našem území. Události jsou zpracovány formou místopisných hesel a autor je záměrně nijak nehodnotí, pouze se snaží popsat, co se na daném místě stalo. Při četbě si čtenář uvědomí, že násilí, které vyvolalo nacistické Německo, neskončilo 8. května 1945, ale bohužel pokračovalo dále, byť s jinými aktéry v roli pachatelů i obětí. Text publikace je doplněn rozsáhlým obrazovým materiálem.

již vyšlo

Průvodce protektorátní Prahou Místa – události – lidé

Publikace zavede zájemce na místa konspiračních schůzek odbojářů, do bytů rodin podporovatelů parašutistů připravujících atentát na Reinharda Heydricha, do kanceláří krycích firem Sicherheitsdienst, do tajné porodnice zřízené gestapem, na místa, kde trpěli pražští Židé. Zároveň ukáže, že i během okupace byla Praha místem, kde přes nacistický útlak existovaly ostrůvky svobody a kulturního života. Kniha je doplněna velkým množstvím dosud nepublikovaného obrazového materiálu a přehlednými mapkami.

již vyšlo

Krvavé finále Jaro 1945 v českých zemích

Publikace přináší formou místopisných hesel informace o násilnostech nacistické branné moci páchaných na civilním obyvatelstvu mimo bojové situace a mimo místa k represím přímo určená. V knize najdete zločiny spáchané mezi březnem a květnem 1945. Čtyřmi hlavními skupinami násilností jsou protipartyzánské operace na Valašsku a na jihovýchodní Moravě, potlačená povstání a následné represe jako např. v Přerově, Velkém Meziříčí nebo v Trešti, násilnosti spáchané na vězních během pochodů a transportů smrti především v západních a jihozápadních Čechách a nakonec náhodné incidenty během ústupu německých kolon. Kniha je doplněna řadou map a dosud nepublikovaných fotografií. Její součástí je DVD se čtyřmi unikátními filmovými dokumenty.

- Československé četnictvo 1918–1939
- Fyzika
- Slasti a strasti letních bytů
- Velké kriminální případy
- Špionážní případy
- Publicistika mezi dvěma světovými válkami

již vyšlo
• Slovensko

První republika

Československé četnictvo 1918–1939

RADEK GALAŠ

Československé četnictvo je dodnes vnímáno jako jeden z nejvýkonnějších, disciplinovaných a respektovaných bezpečnostních sborů. K dosažení této pověsti však muselo ujt velký kus cesty. Kniha se zabývá vývojem četnictva v letech 1918–1939, avšak pro úplné pochopení složitosti tohoto vývoje a jeho historické kontinuity je jedna z úvodních kapitol věnována i období 1850–1918. Dále se věnuje organizaci, výzbroji a výstroji, ale i systému vzdělávání, hodnocení, kázeňskému řízení a dalším aspektům služby v československého četnictva. Prostor je věnován i „specializovaným“ službám v rámci četnictva a významným osobnostem z řad četnictva, které se trvale zapsaly do dějin sboru. Kniha je navíc doplněna desítkami dobových fotografií, z nichž je řada jedinečných a unikátních.

Mgr. Radek Galaš (1967), absolvent Univerzity Jana Ámose Komenského v Praze, nastoupil r. 1990 do služebního poměru Policie ČR, kde prošel řadou funkcí. Od r. 2012 působí jako vedoucí správy sbírek Muzea Policie ČR. Věnuje se historii bezpečnostních sborů na našem území, především pak problematice vývoje stejnojmenných a symboliky u bezpečnostních sborů a zapojení příslušníků policie a četnictva do II. a III. odboje.

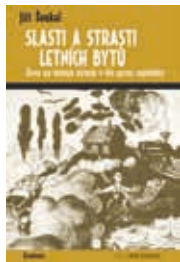
Fyzika

IVO KRAUS, ŠTEFAN ZAJAC

Ještě v druhé polovině 19. století byl vývoj naší fyziky vázán především na katedry pražské univerzity a polytechniky. Po vzniku Československa se síť vysokých škol rozšířila o Masarykovu univerzitu v Brně, výuka fyziky přešla z filozofických fakult na nově založené fakulty přírodovědecké a vznikly fyzikálně zaměřené specializované instituce, např. Radiologický ústav ministerstva veřejných prací nebo Fyzikální výzkum Škodových závodů. K fyzikálním oborům, jejichž rozvoj byl dovršen začátkem 20. století či k novým oborům jako radiologie nebo kvantová fyzika, přibývaly i další moderní disciplíny – atomová a jaderná fyzika, rentgenová strukturní analýza a spektroskopie.

Prof. RNDr. Ivo Kraus, DrSc., (1936) přednáší fyziku pevných látek, strukturní krystalografii a technické aplikace difrakční analýzy na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze. Je autorem řady vědeckých, odborných, cestopisných a populárně-naučných časopiseckých prací. Uveřejnil více než dvě desítky knižních titulů.

Doc. Ing. Štefan Zajac, CSc., (1940) přednáší teorii pevných látek na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze. Jeho odbornou specializací jsou magnetické vlastnosti materiálů.

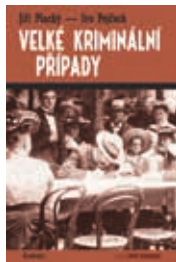
Slasti a strasti letních bytů

Život na letních bytech v éře první republiky

JIŘÍ ŠOUKAL

Pobyty na letních bytech se objevily již v 19. století, největší popularity však dosáhly v meziválečném období, kdy se staly jedním ze symbolů života prvorepublikové městské středostavovské společnosti. Kniha krátce seznamuje s téměř stoletou historií výjezdů na letní byty, hlavní pozornost ale soustředí na všední i nevšední život na letních bytech v meziválečném období. Ukazuje, jak trávili svůj volný čas v létě významné osobnosti i běžní návštěvníci, a přibližuje atmosféru tehdejších proslulých letovisek.

Mgr. Jiří Šoukal (1987) vystudoval v letech 2007–2013 historii na Filozofické fakultě UK v Praze. V současnosti působí jako doktorand na Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK, kde se zabývá dějinami volného času a první republiky. Publikuje též k problematice dějin Akademie věd a Akademie múzických umění.

Velké kriminální případy

JIŘÍ PLACHÝ, IVO PEJČOCH

V období let 1918–1938 bylo vyneseno více než čtyři sta nejvyšších trestů za kriminální trestné činy, proběhly různé aféry s konotacemi na nejvyšší politická místa a v Československu řádl i mezinárodní organizovaný zločin, od padělání bankovek až po vraždy a atentáty. Tíživá mezinárodní situace, kdy republika byla obklopena téměř samými nepřáteli, také přála v nebývalé míře špionáži. Publikace přináší rovněž řadu unikátních dobových fotografií.

PhDr. Jiří Plachý, Ph.D., (1975) vystudoval historii se specializací na dějiny východní a jihovýchodní Evropy na Filozofické fakultě UK v Praze. V současné době působí jako vědecký pracovník ve Vojenském historickém ústavu Praha a na katedře středoevropských studií FF UK.

PhDr. Ivo Pejčoch, Ph.D., (1962) vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, obor nejnovější české dějiny. Od roku 2007 působí jako samostatný vědecký pracovník Odboru historicko-dokumentačního Vojenského historického ústavu Praha.

Špionážní případy

MICHAL LUKEŠ

Většina lidí si práci tajných služeb představuje jako velice romantickou činnost, plnou odvážných činů a dobrodružství. Vlastní realita je však mnohem prozaičtější a všednější. Podstatou práce tajných služeb a jejich špiónů je získat co nejvíce informací, které se protivník naopak snaží utajit. Získané informace správně vyhodnotit, vytvořit si tak co nejpřesnější obrázek o protivníkovi a co nejsprávněji předvídat budoucí vývoj věcí. Špionážní případy z období první republiky nejsou z tohoto hlediska jiné, přesto jsou však do určité míry unikátní. Díky této knize se čtenář může seznámit se špionážními případy například Emanuela Vosky, tajné organizace „Maffie“, Ludvíka Otčenáška, Vojtecha Tuky, Josefa Steinera, Jaroslava Falouta či Aloise Wünsche.

PhDr. Michal Lukeš, Ph.D., (1975) vystudoval historii a slovakistiku na Filozofické fakultě UK v Praze, kde též několik let externě vyučoval. Jeho specializací jsou moderní české a slovenské dějiny a dějiny střední Evropy. Od r. 2002 působí ve funkci generálního ředitele Národního muzea.

Publicistika mezi dvěma světovými válkami

BARBORA OSVALDOVÁ,
JANA ČEŇKOVÁ

Kniha se zaměřuje na významné publicistické žánry meziválečného období, zejména na komentáře, úvodníky, fejetony, sloupky, soudničky, reportáže, rozhovory, kritiky, recenze, referáty, sleduje i literární časopisy té doby. Text je doplněn fotografiemi výrazných autorů, všímá si také ženské stopy v meziválečné publicistice. Součástí knihy jsou poznámky, použitá literatura a jmenný rejstřík. Protože se jedná o meziválečnou publicistiku, také rukopis odpovídá spíše publicistickému textu s ukázkami tvorby některých autorů.

Doc. PhDr. Barbora Osvaldová (1950) vystudovala publicistiku na FSVP UK v Praze. Od roku 1990 působí na katedře žurnalistiky na Institutu komunikačních studií a žurnalistiky Fakulty sociálních věd, kterou spoluzakládala; dnes jako vedoucí katedry. Vede Komisi pro etiku při Syndikátu novinářů ČR. Zbývá se také praktickou publicistikou, píše do různých periodik (*Reflex*, *Mediažurnál*), napsala několik pohádek jak pro magazíny, tak pro rozhlas.

PhDr. Jana Čeňková, Ph.D., (1957) vědecky a pedagogicky působí na katedře žurnalistiky Institutu komunikačních studií a žurnalistiky FSVP UK. Zabývá se historií, kritikou a editorstvím české literatury, je scenáristkou výstav knižní tvorby. Specializuje se také na historii a kritiku literatury a ilustrace pro děti a mládež.

- **Zrození Šlápějí**

již vyšlo

- Moji přátelé a smrt
- Mystické překlady
- Prvotiny

Spisy Jakuba Demla

Zrození Šlěpějí
aneb Demlova bílá kniha
(1912–1919)
Svazek 4.
JAKUB DEML

Čtvrtý svazek Spisů Jakuba Demla obsahuje první soubor autorových knih ve své-
rázném žánru kombinujícím deník, dokument a beletrii; v žánru, pro který on sám
použil později slavný a kontroverzní termín
„Šlěpěje“. Svazek obsahuje tři Demlovy knihy,
které předcházejí vzniku řady *Šlěpějí*:
Rosnička (1912), *Domů* (1913) a *Pro budoucí poutníky a poutnice* (1913), a první tři
sborníky „šlěpějové“ řady: *Šlěpěje I* (1917),
Šlěpěje II (1918) a *Šlěpěje III* (1919). Svazek
doprovází doslov, ediční poznámka, překlady
všech cizojazyčných pasáží, vysvětlivky
reálií, jmenný rejstřík a reprodukce obálek
původních vydání.

Vydání Spisů Jakuba Demla
řídí Martin C. Putna,
hlavním redaktorem je Závěš Šuman

Jakub Deml (1878–1961) je jedním
z nejoriginálnějších českých spisovatelů
20. století. Katolický kněz, který byl stále ve sporu
s církevní vrchností; volný souputník symbolismu,
expresionismu, surrealismu i existencialismu;
idylik i polemik; mystik i provokatér.

Prof. Mgr. Martin C. Putna, Dr., (1968) je
literární historik, zabývající se především
vztahem kultury a náboženství.

Moji přátelé a smrt
aneb Texty prvního
expresionismu
Svazek 3.
JAKUB DEML

Třetí svazek Spisů Jakuba Demla obsahuje
beletristické texty z let 1912–1917. Pro vzrušený
styl a kontrast mezi „světlym“ a „temným“
viděním světa bývají označovány jako expresio-
nistické. V *Zabajkali*. *Ze zápisů Neznámého*
(1912) je první Demlova knižní próza. *Hrad
smrti* (1912) ho uvedl do české literatury
jako básníka děsu a smrti. V *Moji přátelé*
(1913) oslovuje květiny jako svědky lidské-
ho života i křesťanského obrazu světa. *Tanec
smrti* (1914) je souborem kratších, často
snových textů. Protiklad k prózám smrti
představuje *Miriam* (1916), kniha extatic-
kých vyznání lásky. *Věštec* (1917) je dialog
v duchu okouzlení březinovským symbolis-
mem. *První světla* (1917) jsou přepracovanou
verzí Demlovy básnické prvotiny *Notantur
lumina* (1908).

již vyšlo

- **Kritiky a eseje**

Třísazkové vydání vybraných spisů Julia Fučíka čtenáři přiblíží v aktualizované podobě dílo levicového intelektuála, jehož práce z doby před rokem 1939 jsou ukryty pod nánosem pozdějšího kultu.

Spisy Julia Fučíka

Kritiky a eseje

Svazek 1.

JULIUS FUČÍK

Dílo komunistického kritika a novináře Julia Fučíka představuje významný pramen k poznávání české meziválečné avantgardy, ale i přelomu čtyřicátých a padesátých let. První svazek se zaměřuje na Fučíkovu činnost kritikou. Zahrnuje výbor z jeho literárních zápisníků, v nichž si na prahu dospělosti tříbil své kulturní i politické názory, z jeho divadelních a literárních kritik, filmových recenzí a dalších textů. Svazek uzavírají Fučíkovy známé protektorátní eseje o českých spisovatelích 19. století a nedokončená esej o dějinách časopisu *Světozor*.

Edičně připravuje František A. Podhajský

Julius Fučík (1903–1943), kritik, novinář a prozaik, byl nadšeným příznivcem levé avantgardy a sovětského modernizačního projektu. Byl popraven za svou odbojovou činnost, o níž podal svědectví ve své nejznámější reportáži.

Mgr. František A. Podhajský (1980) vystudoval estetiku na Filozofické fakultě UK v Praze. Zabývá se dějinami české teorie literatury a moderní českou literaturou. K vydání připravil mj. kolektivní monografii *Julek Fučík – věčně živý!* (2010).

- Léta 1946–1948
- České pohanství

již vyšlo

- Parmenidova filosofie

Spisy Záviše Kalandry

Léta 1946–1948

Svazek 4.

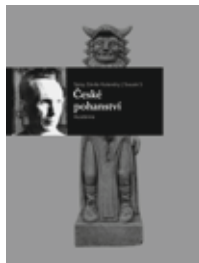
ZÁVIŠ KALANDRA

Svazek z poválečného období přinese reedici brožury *Socialisté a antisemitismus* z roku 1946, kterou Kalandra vydal pod jménem František Kohout, a historické studie *Zvon slobody*, jež vyšla slovensky v roce 1948 pod jménem Juraj Pokorný. Tyto texty doplňuje soubor všech publicistických i historicky zaměřených článků z poválečných tiskovin (zejména z časopisů *Cíl* a *ze Slova pracujících*), kam Kalandra přispíval pod nejrůznějšími pseudonymy.

Edičně připravuje Michal Jareš

Závěš Kalandra →

Mgr. Michal Jareš (1973), literární historik, básník, redaktor a editor, pracuje v Oddělení lexikografie Ústavu pro českou literaturu AV ČR. V posledních letech spolupracoval mj. na slovníku *Česká literární nakladatelství 1949–1989* (Academia 2014), *Dějiny československého komiksu 1900–2000* (2014). Edičně připravil mj. spisy Vladimíra Kórnera, *Básnické dílo* Štefana Strážaye (Bratislava 2011), *Větrník* K. M. Čapka-Choda, deníky Josefa Kocourka ad.

České pohanství

Svazek 5.

ZÁVIŠ KALANDRA

Reedice stěžejního Kalandrova díla, které dokončil na počátku druhé světové války. Rukopis se ale po jeho zatčení a odvezení do koncentračních táborů ztratil a Kalandra tuto monumentální knihu po svém návratu sepsal v letech 1945 a 1946 znovu. Historiografická práce se pokouší rezebrat nejstarší historické prameny věnující se vzniku naší národní existence. I když byla shledána v mnoha věcech spornou, rozhodně rozvířila zajímavou polemiku.

Edičně připravuje Martin Kindl

Závěš Kalandra (1902–1950), český historik a novinář, byl po studiích na Filozofické fakultě UK v Praze aktivním členem KSČ, odkud byl později vyloučen, následně zatčen a vězněn v koncentračních táborech Ravensbrück a Sachsenhausen. Po návratu se věnoval vědecké a publicistické práci. V r. 1950 byl ve vykonstruovaném procesu s M. Horákovou odsouzen k trestu smrti a popraven.

Mgr. Martin Kindl (1987) je doktorandem oboru historie na Filozofické fakultě UK a vystudoval obecnou antropologii na Fakultě humanitních studií UK.

- **Země spatřené**
- **Mimikry a příbuzné jevy**

již vyšlo

- Evropa na rozcestí
- Živočichopis doby aneb Komárkova abeceda
- Tělo, duše a jejich spasení aneb Kapitoly o moci, nemoci a psychosomatice
- Západ v mlze

Spisy Stanislava Komárka

Země spatřené

STANISLAV KOMÁREK

Proč vlastně cestovat a co nám přinášíjí pobyty v jiných koutech světa? Proč balit v době tisíců a tisíců fotografií cestovní zážitky do slov? Jak funguje kombinace socialismu, buddhismu a vojenské diktatury v Barmě? Jak mizí příroda Madagaskaru? Jak vypadá dnešní peruánská Amazonie s kombinací divoké rozvojové pomoci a černé magie? Co se změnilo na Egyptě od dob Staré říše? Jak působí následnické země sovětského impéria? Vzpomínka na některé země v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století. Toto a mnohé další v třetím dílu cestovních esejů Stanislava Komárka.

Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr., (1958), biolog, filozof a spisovatel, vystudoval entomologii na Přírodovědecké fakultě UK, od r. 1990 působí na Katedře filosofie a dějin přírodních věd PŘF UK. Zabývá se dějinami biologie, vztahem přírody a kultury, humánní etologií, biologickou estetikou, dílem A. Portmanna a C. G. Junga.

Mimikry a příbuzné jevy

Dějiny poznávání a výkladu vnějšího vzhledu živých organismů

STANISLAV KOMÁREK

Kniha zachycuje celou šíři jevů v rámci adaptivních zbarvení v přírodě: krypse, aposematismu i různých typů mimézí i historii jejich poznávání za posledních dvě stě let. Jak ovlivnil darwinovský obrat interpretaci vnějšího vzhledu živých organismů? Proč bylo nutno postulovat pohlavní výběr? Jak se vynořily koncepce různých typů mimézí (batesovské, müllerovské, peckhamovské, wasmannovské, parciální atd.). Jak je to s živočišnými kresbami? Jak interpretovali vnější vzhled živočichů Portmann, Hingston a jejich následovníci?

← Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr.

- **Ten, který bude**

již vyšlo

- Znamení zrodu a české sny
- Ten, který byl

Spisy Vladimíra Macury

Ten, který bude

Vybrané spisy 5

VLADIMÍR MACURA

Po díle shrnujícím Macurovy odborné práce o českém 19. století vychází svazek, jenž představí autorovu pozoruhodnou románovou tetralogii, tematicky zasazenou do téhož období. Každý z románů je stylizován jako parafráze jednoho z oblíbených dobových žánrů: novely, živých obrazů, elegie a grotesky. První dva z nich vznikly již v druhé polovině osmdesátých let 20. století, kdy navzdory historické látce vyjadřovaly také autorovu generační zkušenost s realitou socialismu. *Informátor* uvádí čtenáře do prostřední jazykové a kulturně se vymezující vlastenecké společnosti a zkoumá i míru její loajality vůči habsburské monarchii. *Komandant* očima studentského vůdce J. V. Friče vykresluje paradoxy revolučního roku 1848. Tématem autorova nejosobitějšího a nejosobnějšího románu *Guvernánka* je život a umírání básníka a vědce F. L. Čelakovského a především jeho druhé manželky, spisovatelky A. Rajské. Roku 1997 za něj Macura získal Státní cenu za literaturu. Vydání části *Medikus* v roce 1999 se již nedožil. Pohrál si v ní s fiktivním pokusem obnovit České království, o něž se měl za prusko-rakouské války pokusit osobní lékař bývalého císaře Ferdinanda Dobrotivého.

Macurovy historické romány vyrůstají z hluboké znalosti historických pramenů, nejsou však jen doplňkem autorova odbor-

ného náhledu na českou obrozeneckou společnost, ale svébytnou uměleckou výpověď. Románové postavy a jejich činy mají povětšinou své doložitelné historické předobrazy, v rámci autorovy hry s možným a nemožným však přerůstají v živoucí hrdiny. Macurovy návraty do historie je navíc možné číst také jako klíčové texty: na jejich stránkách se mezi českými obrozenci mihnou i autorovi současníci; vnímavý čtenář si pak uvědomí jejich silnou autobiografickou inspiraci.

Edičně připravily Kateřina Piorecká a Milena Vojtková

PhDr. Vladimír Macura, DrSc., (1945–1999), literární historik a teoretik, sémiolog, překladatel a beletrista, se vedle celé řady studií, esejů, fejetonů a recenzí autorsky podílel také na *Slovníku děl světové literatury* a *Průvodci po světové literární teorii* (oba 1988).

PhDr. Kateřina Piorecká, Ph.D., (1976) pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Zabývá se dějinami české historiografie a problematikou literárního a vědeckého života ve 2. pol. 19. století a ve století následujícím.

Mgr. Milena Vojtková (1963), dlouholetá pracovníce Ústavu pro českou literaturu AV ČR, kde se věnovala především lexikografii a dějinám literatury 20. století.

- **Hovory o pojmu**
- **Kapitoly o právech zvířat**
- **Imaginárno a symbolično /
Imaginaire et symbolique**
- **„Světový názor“ od Humboldta
k Eagletonovi**
- **Média v tekutých časech**

již vyšlo

- **Mystika a logika a jiné eseje**
- **Češi a jejich sousedé**
- **Sexuální životy svatých**
- **25 let české demokracie očima veřejnosti**
- **Konzument**
- **Luciferův efekt**

Společnost

Hovory o pojmu

PAVEL MATERNA

Titul se zabývá vysvětlením termínu pojem. Populární formou dokazuje, že nejlepší explikace je procedurální. Toto pojetí je založeno na Tichého Transparentní intenzionální logice (TIL), a autor proto seznamuje čtenáře – opět populární formou – se základními pojmy a principy TIL. Čtenář se naučí sestavovat konstrukce, které odpovídají pojmům, a získá schopnost kritického myšlení, které se nespokojí s memorováním slov. Knížka obsahuje i cvičení (úlohy), jež by čtenář měl umět řešit po přečtení knížky.

Prof. PhDr. Pavel Materna, CSc., (1930) pracuje ve Filosofickém ústavu AV ČR. Ve svých přednáškách propaguje a v práci se snaží rozvíjet Tichého TIL.

Kapitoly o právech zvířat

HANA MÜLLEROVÁ, DAVID ČERNÝ, ADAM DOLEŽAL A KOL.

Utrpení zvířat využívaných člověkem je závažný problém vyvěrající ze způsobu života současné civilizace. Myšlenka řešit ho založením zvířecích práv obdobných právům lidským pochází z prostředí ochránářských hnutí v USA, odkud se rozšířila do západní Evropy. Záměrem editorů bylo odhlédnout od schémat vlastních aktivistickým hnutím a shromáždit k tématu práv zvířat poznatky těch vědních disciplín, jež k němu mají nejvíce co říci. V knize se tak setkávají zástupci oborů filozofie, etiky, biologie, sociologie a práva, aby společně hledali odpovědi na otázky po smyslu a opodstatněnosti konceptu zvířecích práv a zároveň ukázali, jak je problém zvířat reflektován v současné české společnosti.

Editori působí v Ústavu státu a práva AV ČR, **JUDr. Hana Müllerová, Ph.D.**, se dlouhodobě věnuje oboru práva životního prostředí, zejména otázkám účasti veřejnosti a role soudů v ochraně životního prostředí, lidskému právu na příznivé životní prostředí a právní ochraně zvířat. **Dr. David Černý** vystudoval filozofii v Boloni a v Římě. Zaměřuje se na filozofii práva, etiku, bioetiku a personální ontologii. **JUDr. Adam Doležal, L.L.M.**, je odborník zaměřený na medicínské právo a bioetiku. Je mj. členem autorského týmu komentáře nového občanského zákoníku.

Imaginárno a symbolično / Imaginaire et symbolique

JACQUES LACAN

Jacques Lacan představuje významnou etapu ve vývoji francouzské psychoanalýzy a má dodnes nemalý vliv zejména v románských zemích Evropy (Francie, Itálie) a v Latinské Americe. Pro seznámení českých čtenářů s Lacanovým pojetím psychoanalýzy byly zvoleny dvě práce zařazené do souboru vydaného pod názvem *Écrits*, které nyní otiskujeme dvoujazyčně spolu s jejich francouzským originálem: studie „Stadium zrcadla“ odpovídá Lacanově příspěvku na mezinárodním psychoanalytickém kongresu konaném v Curychu v roce 1949 a studie „Funkce a pole promluvy a řeči v psychoanalýze“ přednášce, s níž Lacan vystoupil na kongresu pořádaném v Římě tamní univerzitou roku 1953.

Přeložil Jiří Pechar

Jacques Lacan (1901–1981), francouzský psychiatr, autor a překladatel, klíčová postava postmoderní psychoanalýzy. Jeho myšlenky měly velký dopad na literární teorii. Cesta k psychoanalýze u něj vedla přes surrealismus. V průběhu svého působení se dostal do konfliktu s Mezinárodní psychoanalytickou asociací, a psychoanalytikové hlásící se k jeho dílu vytvořili proto organizaci vlastní.

„Světový názor“ od Humboldta k Eagletonovi

Komentovaná antologie textů
k dějinám pojmu

LUKÁŠ BOROVIČKA (ED.)

Pojem „světový názor“ je v současných českých humanitních vědách spojován především s pojmem „ideologie“, ba je s ním dokonce ztotožňován – přičemž „ideologií“ se zpravidla myslí normalizační podoba marxismu-leninismu. Avšak historie pojmu ve skutečnosti začíná pravděpodobně už v Kantově *Kritice soudnosti* (1790). Fascinující dějiny daného konceptu pak pokračují různými specifickými aktualizacemi například u W. von Humboldta, K. Jasperse, K. Mannheima, O. Marquarda, L. Goldmanna nebo T. Eagletona. Právě tato pojetí představuje přítomná publikace. Kromě překladů relevantních textů zmíněných autorů obsahuje rovněž kontextualizační komentáře a studii pojednávající o osudech „světového názoru“ v českém prostředí.

PhDr. Lukáš Borovička (1982) vystudoval bohemistiku, historii a učitelství na Filozofické fakultě UK v Praze, absolvoval roční studijní pobyt v Londýně. Zabývá se ideologickou diferenciací prvorepublikové kultury a některými otázkami literární teorie. V poslední době se věnuje reprezentacím antisemitismu v české kultuře.

Média v tekutých časech Konvergence audiovizuálních médií v ČR

VÁCLAV MORAVEC

Nová média, interaktivita, virtualita, digitalizace, participace, uživatelská tvorba, globalizace – v současnosti jedny z nejčastěji používaných slov, módních výrazů, pod něž můžeme v souvislosti s proměnami audiovizuálních médií skrýt ledacos. Publikace *Média v tekutých časech* se snaží zasadit nejen tyto pojmy do českého kontextu, zabývá se digitální mediamorfózou, resp. jejími vybranými důsledky v ČR. Přibližuje změny v chování uživatelů audiovizuálních médií: kupříkladu na masovém nástupu nového typu sociálního aktéra – *produživatele*, jenž kombinuje role *producenta* a *uživatele*, na domestikaci technologických novinek, jakými jsou tzv. chytré televizory a mobilní telefony. Jaká je podoba tuzemské *digitální propasti*? Co si představit pod pojmem *globalizace*? I na tyto otázky se pokouší kniha hledat odpovědi.

Václav Moravec (1974) působí jako vysokoškolský pedagog na katedře žurnalistiky IKSŽ FSV UK v Praze. Spolupracuje i s katedrou produkce FAMU. Veřejnosti je znám jako moderátor a dramaturg České televize. Za svou práci získal několik cen (Novinářská křepelka, Elsa či TýTý). V odborné rovině se zabývá proměnami audiovizuálních médií, resp. žurnalistiky a etickými aspekty médií.

Mystika a logika a jiné eseje

BERTRAND RUSSELL

Od doby, kdy byl poprvé vydán sborník *Mystika a logika a jiné eseje* Bertranda Russella (1872–1970) již uplynulo téměř sto let. Navzdory tomu není jeho první překlad do češtiny určen k pouhému doplnění mezery v knihovně. Autor, mimo jiné nositel Nobelovy ceny za literaturu, kterou získal v roce 1950, významný filozof a matematik, ale též bouřlivý kritik společenských poměrů, v esejích s nečekanou naléhavostí a představitivostí sděluje některé své základní postoje ve vztahu k filozofii, ostatním vědám – zejména matematice a fyzice – a světu kolem nás. Leckteré z jeho názorů provokují k nesusouhlasu, v jiných čtenář může najít vyjádření vlastních, dosud možná jen tušených přesvědčení. V každém případě jsou inspirací k zamyšlení a hledání vlastní cesty v nepřehledném bludišti postmoderní doby.

Přeložil Antonín Otáhal

již vyšlo

Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

V prosinci 2014 představila Akademie věd České republiky Strategii AV21, jejímž základem je soubor koordinovaných výzkumných programů využívajících mezioborovou a meziinstitucionální součinnost k řešení aktuálních problémů a výzev. Současných 14 výzkumných programů se představuje v publikační edici Strategie AV21.

Strategie AV21

Výzkumné programy:

Naděje a rizika digitálního věku
 Systémy pro jadernou energetiku
 Účinná přeměna a skladování energie
 Přírodní hrozby
 Nové materiály na bázi kovů, keramik a kompozitů
 Diagnostické metody a techniky
 Kvalitní život ve zdraví i nemoci
 Potraviny pro budoucnost
 Rozmanitost života a zdravý ekosystémů
 Molekuly a materiály pro život
 Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací
 Paměť v digitálním věku
 Efektivní veřejné politiky a současná společnost
 Formy a funkce komunikace

- **Jaroslav Šalda**
- **Fragmentace krajiny ČR dopravními stavbami**

již vyšlo

- O starých mapách českých zemí
- Pohlavní rozmnožování optikou evoluce
- Ženy na rozcestí
- Profesor Václav Vojtíšek
- Symbiotický vesmír – temná hmota biologie
- Kvantově chemické algoritmy pro kvantové počítače

Edice Studentské práce vznikla na základě Studentské soutěže Nakladatelství Academia, která probíhá ve třech kategoriích: Vědy o živé přírodě a chemické vědy, Vědy o neživé přírodě, Humanitní a společenské vědy. Její náplní jsou vítězné diplomové práce studentů a absolventů vysokých škol se sídlem v České republice.

Studentské práce

Jaroslav Šalda

Portrét titána tisku

IVETA ŠKRABALOVÁ

Kniha se pokouší načrtnout pozapomenutý příběh chudého a odstrkovaného chlapce, který se vlastním přičiněním a neotřelým postupem vypracoval v respektovaného polygrafického odborníka, zakladatele i dlouholetého ředitele největšího a nejmodernějšího prvorepublikového tiskového podniku Melantrich. Svědka ohromné šlechtnosti i těžko uvěřitelné brutality, jenž prožil jednu z nejrušnějších dob historie, kdy svět spojila železnice a rozdělily ho dvě celospolečenské války.

Mgr. Iveta Škrabalová (1986) vystudovala obor orální historie – soudobé dějiny na Fakultě humanitních studií UK v Praze a dále obor audiovizuální a digitální média na VOŠP. Působí jako technik Nových médií v České televizi a spolupracuje s občanským sdružením Politivězni.cz.

Fragmentace krajiny ČR

dopravními stavbami

Vývoj, současný stav a priority územní ochrany

VLADIMÍR ZÝKA

Práce se zabývá problematikou fragmentace krajiny liniovými stavbami a plošnými změnami krajinného pokryvu v Evropě a v České republice. Vývoj tzv. fragmentační geometrie, kterou tvoří dopravní infrastruktura a urbánní plochy, je podrobně popsán v letech 1920–2020. Na základě dat o silniční síti a zástavbě se v tomto časovém rozmezí hodnotí vývoj míry fragmentace krajiny v ČR. V práci je také zkoumána kvalita současné nefragmentované krajiny, a to doplněním míry fragmentace o hodnotu ekologické integrity. Výsledky analýzy mezer vymezují nejcennější oblasti české krajiny, které nejsou pokryty stávajícími zvláště chráněnými územími (NP, CHKO, Natura 2000). Výsledné oblasti jsou navíc porovnány s územním systémem ekologické stability a migračně významným územím pro velké savce.

Ing. Mgr. Vladimír Zýka (1990) je absolventem Přírodovědecké fakulty UK a Fakulty životního prostředí ČZU v Praze. Pracuje jako výzkumný pracovník na projektu Komplexní přístup k ochraně fauny terestrických ekosystémů před fragmentací krajiny ČR v rámci Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví.

- **Filmová propaganda**
- **Tovární města Baťova koncernu**
- **Zem ocele a lyr**

již vyšlo

- Světy disentu
- Utváření socialistické modernity
- Sovětský román
- Poučení z krizového vývoje
- S minulostí zúčtujeme

Šťastné zítky

Filmová propaganda Sovětské Rusko a nacistické Německo

RICHARD TAYLOR

Aby si vynutili poslušnost společností, které ovládli, nepoužívali Hitlerovi nacisté a sovětští bolševici jen teroru. Veledůležitým nástrojem jejich moci byla také propaganda. A nejmocnějším nástrojem propagandy byl v první polovině 20. století film; na tom by se Lenin s Goebbelsem jistě shodli. O tom, jak si bolševici a nacisté ve svých zemích podmanili filmové společnosti a posléze i značnou část filmových tvůrců, a také o jejich nejvýraznějších propagandistických filmech, jež byly samozřejmě vydávány za „umělecké“ či „dokumentární“, pojednává kniha *Filmová propaganda*.

Přeložila Petruška Šustrová

Richard Taylor, MA, Ph.D., F.R.Hist.S, (1946) je filmový teoretik a emeritní profesor politikologie na Swansea University ve Walesu, kde působí již od roku 1971. Zabývá se ruskou, německou a evropskou politikou 20. století a využitím filmové propagandy. Podnikl dlouholetý výzkum v knihovnách i archívech v bývalém Sovětském svazu, Německu, Francii a USA.

Tovární města Baťova koncernu Evropská kapitola globální expanze

MARTIN JEMELKA,
ONDŘEJ ŠEVEČEK

Z perspektivy světových hospodářských a sociálních dějin patří výzkum dějin koncernu Baťa k nejzajímavějším tématům české hospodářské a sociální historiografie. Zatímco baťovská architektura a v posledních letech i problematika působení koncernu za druhé světové války patří k frekventovaným tématům českého dějepisceví, komplexní zpracování významné etapy koncernových dějin, jakou byla expanze společnosti formou zakládání zahraničních výrobních společností a satelitních továrních sídlišť v době velké hospodářské krize, dosud čekala na své zpracování. Předkládaná monografie tak poprvé uceleně sleduje ekonomickou, a především sociální dimenzi baťovského podnikání v době jeho vrcholné zahraniční expanze.

PhDr. Martin Jemelka, Ph.D., (1979) od roku 2006 působí jako odborný asistent katedry společenských věd Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava a současně působí jako samostatný vědecký pracovník Centra pro hospodářské a sociální dějiny FF OU v Ostravě.

PhDr. Ondřej Ševeček, Ph.D., (1979) působí ve Filosofickém ústavu AV ČR, kde od roku 2013 vykonává funkci ředitele, a současně je vědeckým pracovníkem v Oddělení pro studium moderní české filosofie.

Zem ocele a lny

Subjekty, ideologie, modely,
mýty a rituály v literatuře
českého stalinismu

VÍT SCHMARC

Prostřednictvím několika analytických sond do poezie, prózy a filmu českého socialistického realismu v letech 1948–1955 zkoumá tato monografie podstatu znakového systému, v němž na jedné straně stojí pevná mocenská síť institucí, na straně druhé různé formy subjektů. V návaznosti na sémiotické analýzy Vladimíra Macury a rozsáhlou inspirativní anglo-americkou tradici reflexe mýtů a rituálů socialistického realismu usiluje nazřít český stalinismus nikoli jako významově petrifikované pole, ale jako dynamický prostor, v němž se srážejí různé perspektivy, tradice, snahy podmanit si skutečnost v její celistvosti i ideologické strategie „apellace“ subjektů.

Mgr. Vít Schmarc, Ph.D., (1979), literární historik a filmový kritik, působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Soustavně se zabývá vztahem kultury a ideologie, českou literaturou po 2. světové válce, především etapou po r. 1948.

Světly disentu

Charta 77, Plastic People
of the Universe a česká kultura
za komunismu

JONATHAN BOLTON

Jaké mýty šíří západní novináři a historikové o středoevropském odporu vůči komunistickému režimu? Jak se na disent dívá americký historik J. Bolton? Všechno se odehrávalo ve zcela konkrétním prostředí a situaci, říká a popisuje jej vlastními slovy jeho účastníků a hojně cituje z dopisů, deníků i literárních děl. V jeho podání nejde tolik o politickou filozofii jako spíše o běžné zážitky. Disent je živým společenstvím lidí, kteří pochybují a pocítují nejistotu a rozhodně se nepokládají za žádné mesiáše.

Přeložila Petruška Šustrová

Prof. Jonathan Bolton, Ph.D., M.A., je profesorem slavistiky na Harvardově univerzitě, ve středu jeho zájmů stojí literatura a historie, překládá českou prózu a poezii.

již vyšlo

Benediktini •
Bernardinské slunce •
nad českými zeměmi
Perseus & Medusa •

již vyšlo
Pravda zvítězila •
Leopold Bauer •
Václav Vavřínek Reiner •

Umění

Benediktini

Barokní nástěnná malba
v Českých zemích

MARTIN MÁDL, MICHAELA
ŠEFERISOVÁ LOUDOVÁ, RADKA
TIBITANZLOVÁ, ŠTĚPÁN VÁCHA

Kniha shrnuje výsledky projektu zaměřeného na dokumentaci a interpretaci nástěnných maleb 17. a 18. století v klášteřích benediktinů na území Čech a Moravy. Pojednává o monumentální malířské výzdobě klášterních komplexů v Břevnově, Broumově, Rajhradu, Kladrubech, Sázavě a na dalších místech. Do projektu jsou zahrnuty také benediktinské rezidence a farní kostely. Publikace uvádí nástěnné malby do širšího kontextu monastického umění ve střední Evropě a obsahuje rozsáhlý, bohatě ilustrovaný katalog malířských děl.

Autory publikace jsou **PhDr. Štěpán Vácha** a **PhDr. Martin Mádl, Ph.D.**, kunsthistorikové z Ústavu dějin umění AV ČR, **PhDr. Michaela Šeferisová Loudová, Ph.D.**, ze Semináře dějin umění FF MU v Brně a **PhDr. Radka Tibitzanzlová, Ph.D.**, archivářka Národní galerie v Praze.

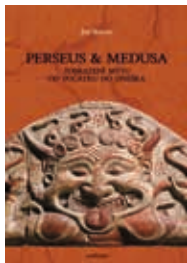
Bernardinské slunce nad českými zeměmi

Význam bernardinské estetiky
v českých zemích pozdního
středověku

JAN CHLÍBEC

Svatý Bernardin Sienský (1380–1444), původem z Toskány, patří k nejvýznamnějším kazatelům 15. století. Tento reformátor a zakladatel řádu františkánů-observantů ovlivnil svým dílem nejen náboženský, politický a kulturní život na Apeninském poloostrově, ale jeho myšlenky našly širokou odezvu i v záalpské Evropě. Práce je vymezena dobou působení Bernardina Sienského a zhruba rokem 1526, kdy v jagellonských Čechách působnost řádu františkánů-observantů upadá vlivem sílícího luteranismu. Téma mapuje jednu odnož italské středověké estetiky a její absorpci v českém prostředí 15. až počátku 16. století. Jeho zpracování tak zaplní mezeru v soudobém mezinárodním výzkumu historie řádu františkánů-observantů a jeho kulturního vlivu.

PhDr. Jan Chlíbaec, Ph.D., (1953) působí v Ústavu dějin umění AV ČR jako vědecký pracovník se zaměřením na pozdně gotické umění a italské renesanční sochařství.

Perseus & Medusa
Zobrazení mýtu od počátku
do dneška
JAN BAŽANT

České obrazy, reliéfy a sochy inspirované antickými mýty jsou dnes pro většinu Čechů nezrozumitelné. Cílem této knihy je, aby znovu promluvily. Čtenář se seznámí s vývojem gramatiky a slovníku těchto zobrazení od antiky až po současnost. Publikace není určena pouze odborníkům, její text je v podstatě komentářem k autentickým pramenům – textům a především k pěti stům typickým zobrazením Perseova mýtu. Nejstarší zobrazené památky jsou z 2. tisíciletí př. Kr., nejmladší z roku 2013; pocházejí nejen z celé Evropy, ale i z Předního východu a Severní Ameriky. Mezi vybranými obrazy a sochami jsou i všechna zobrazení, která vznikla v českých zemích. Proč právě mýtus o Perseovi? Od svého vzniku byl spjat s viděním a zobrazováním, na němž je naše dnešní kultura postavena.

Ilustrovala Nina Bažantová

Prof. Jan Bažant, CSc., (1950), vedoucí oddělení antických tradic ve Filosofickém ústavu AV ČR vyučuje na katedře klasické archeologie a na katedře divadelní vědy Univerzity Karlovy, v Collegiu Hieronymi Pragensis a v Architectural Institute in Prague. Ve své odborné práci se věnoval nejprve řeckému umění klasické epochy a později antickým tradicím v evropském umění od středověku do současnosti.

Pravda zvítězila
Výtvarné umění a husitství
1380–1490
MILENA BARTLOVÁ

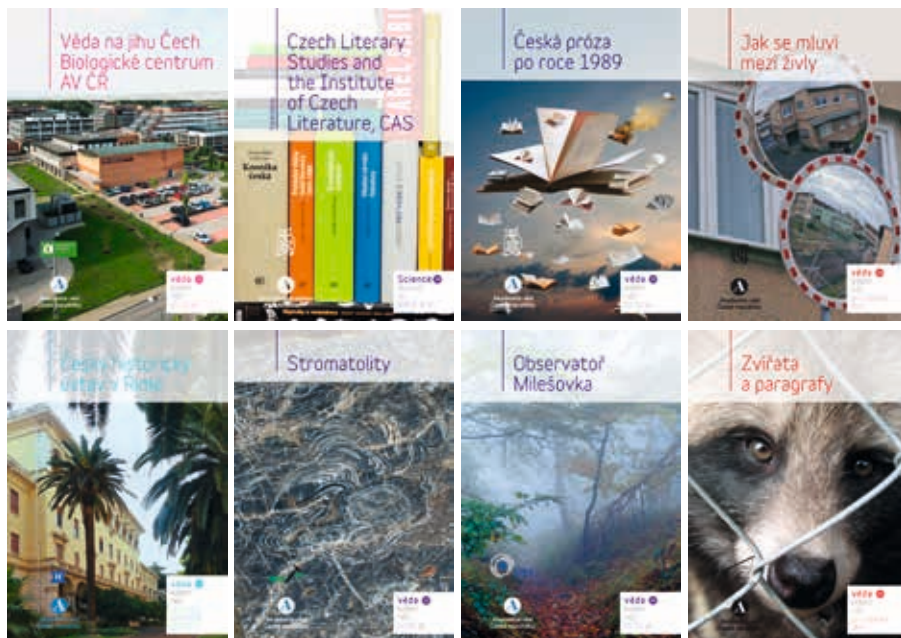
Knihy poprvé ukazuje výtvarnou produkci spojenou s husitským hnutím. Donedávna se zdálo, že nic takového neexistovalo, a teprve výstava a publikace *Umění české reformace* (2010) ukázaly, že jde o kulturně bohaté a zajímavé téma. Práce je psána pro širší veřejnost, jíž chce zprostředkovat výsledky autorčiná vědeckého výzkumu posledních dvaceti let. Nejprve se zabývá kritikou náboženských obrazů v náboženském reformním hnutí konce 14. století za vlády Václava IV. Obrazoborectví se pak ukazuje nejen jako ničení, ale také jako cenná součást kulturních dějin. Po husitských válkách se v Čechách a na Moravě poprvé v Evropě zformovalo dlouhodobé soužití dvou církví: kališníků s katolíky. Výtvarné umění se na hledání společenského kompromisu významně podílelo.

Prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc., (1958) přednáší dějiny umění a vizuální kultury na Fakultě humanitních studií UK a metodologii dějin umění na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Zabývá se i muzeologií, píše uměleckou kritiku a kulturně-politickou publicistiku. Za svou knihu *Skutečná přítomnost. Středověký obraz mezi ikonou a virtuální realitou* (2012) získala Cenu F. X. Šaldy.

již vyšlo

Sešity edice Věda kolem nás představují jak současnou českou vědu a výsledky probíhajících výzkumů, tak významné osobnosti a objevy z její minulosti. Studenti i učitelé, stejně jako nejširší veřejnost se jejím prostřednictvím mohou seznámit s činností pracovišť Akademie věd České republiky. Jednotlivé sešity (rozdělené do šesti řad) mohou získat na propagačních akcích, v knihkupectvích Academia nebo na internetové stránce www.vedakolemnas.cz.

Věda kolem nás

Jak se bránit diskriminaci na pracovišti? Jaká tajemství skrývá RNA v našich buňkách? Jak funguje imunitní systém? Odpovědi na tyto a řadu dalších otázek najdou čtenáři v řadě *Co to je...*, představující jednotlivé vědní obory, metody a pojmy.

Řada *Osobnosti* seznamuje čtenáře s velikány české vědy, badateli, kteří se zapsali do historie, a to mnohdy v celosvětovém měřítku. Přináší jejich životní příběhy, které byly často nečekaně dobrodružné.

Objevy učiněné českými vědci jsou někdy známější ve světě než doma. Tato řada se pokouší to napravit. Čtenáři se díky ní mohou seznámit například s vláknovými lasery.

Výzvy a otázky seznamují čtenáře s aktuálními výzkumnými problémy i infrastrukturami vytvářenými k jejich řešení. Jak vědci

detekují elektromagnetické pole živých buněk? Jak nahradit poškozenou kost biokompozitním materiálem? Jaké další výzvy stojí před týmy českých vědců?

Prostory společné paměti bádají ve vědách historických a sledují stále aktuální poselství minulosti – té vzdálené i zcela nedávné.

Pro všední den je řada zaměřená na přítomnost vědeckých aplikací v každodenním životě i na jeho zkoumání. Jak mezi sebou mluví vězni? Jak se mění právní postavení zvířat? Jak bude vypadat nové počasí, kterému se budeme muset přizpůsobit?

- **Medienwissenschaft**

již vyšlo

- Odpoutané obrazy
- Úvod do vizuální kultury

Vizuální studia

Medienwissenschaft:
Východiska a aktuální pozice
německé filozofie a teorie médií
KATEŘINA KRTILOVÁ,
KATEŘINA SVATOŇOVÁ (EDS.)

Antologie představí specifický teoretický směr uvažování o médiích, který značně problematizuje dosavadní historické a archeologické pojetí média a posouvá ho do odlišných teoretických a zejména filozofických kontextů. Zahrnuje základní, doposud nepřeložené texty německé teorie a filozofie médií: jednak texty mezinárodně známých autorů (Niklas Luhmann, Friedrich Kittler a Hans-Jörg Rheinberger), jednak programové texty současné teorie a filozofie médií a také novější texty k aktuálním otázkám výzkumu médií, kultury a techniky od renomovaných autorů (Hartmut Winkler, Bernhard Siegert nebo Joseph Vogl).

Mgr. Kateřina Krtilová (1979) je doktorandkou na Bauhaus-Universität Weimar, kde se zabývá výzkumem mediální reflexe v díle Viléma Flussera.

PhDr. Kateřina Svatoňová, Ph.D., (1978) je odbornou asistentkou na katedře filmových studií FF UK v Praze a autorkou knih *2 ½ D. Prostor (ve) filmu v kontextu literatury a výtvarných umění* (2008) a *Odpoutané obrazy: Archeologie českého virtuálního prostoru* (Academia 2013).

Odpoutané obrazy:
Archeologie českého virtuálního
prostoru
KATEŘINA SVATOŇOVÁ

Kniha je zaměřena na archeologii (českého) virtuálního prostoru a odpoutané obrazy, které ho zaplňují a utvářejí; tedy na obrazy, jež opouštějí plochu, okno, rám, centrální perspektivu, přesně vymezené stylové etapy či tradiční uměnovědu. Text zkoumá různé strategie odpoutávání obrazu, nejprve v době modernity, dále se zabývá tím, jaký vliv na zobrazování měla proměna vědeckého uvažování o prostoru, sleduje, jak se v ne-eukleidovském prostoru odpoutávají vnější technické obrazy J. Svobody, R. Činčery a planetárií nebo vnitřní obrazy, jak je popsal fenomenologicko-antropologický psychiatr S. Nevole. Cílem knihy není jen představit alternativní způsoby zobrazování a proměnlivost úvah o vnímání a pojetí prostoru, ale i zproblematizovat některé pojmy, které byly vytvořeny pro materiální dvojdimenzionální obraz a pro virtuální, multimediální či vícedimenzionální obrazy začínají být nedostatečnými.

již vyšlo

- **Zaměstnanecké dílo dle autorského zákona ve veřejné výzkumné instituci**
- **Pracovní právo praktické**

již vyšlo

- Veřejné zakázky pro veřejné výzkumné instituce
- Ekonomika a účetnictví veřejných výzkumných institucí

V.V.I.

Zaměstnanecké dílo dle autorského zákona ve veřejné výzkumné instituci

MARTA MERHAUTOVÁ

Publikace shrnuje problematiku právní úpravy zaměstnaneckého díla obsaženou v autorském zákoně č. 121/2000 Sb. se zřetelem ke zvláštnostem nakládání s autorskými díly majícími povahu zaměstnaneckých děl v rámci činnosti veřejné výzkumné instituce. Má sloužit jako pomůcka pro lepší orientaci v právech a povinnostech vedoucích zaměstnanců veřejných výzkumných institucí při nakládání s autorskými díly jejich zaměstnanců a poskytnout autorům těchto děl i ostatním zájemcům z řad širší veřejnosti ucelený přehled o současné právní úpravě v této oblasti.

JUDr. Marta Merhautová (1953) pracuje v právním odboru Střediska společných činností AV ČR.

Pracovní právo praktické

VÁCLAVA PORUBIAKOVÁ

Záměrem této publikace je motivovat čtenáře k lidskému a všednímu přístupu k pracovnímu právu. Zobrazeny jsou zde pracovní právní vztahy nejen z pohledu zákona, ale především praxe, a právě na praktické otázky v publikaci nalezneme odpovědi. Od pojmů zákoníku práce přes vnitřní předpisy si ukážeme, jak nahlížet na soudní řízení, včetně příkladů soudních rozhodnutí.

Mgr. Václava Porubiaková (1966) absolvovala Právnickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně. Od r. 1993 působila jako justiční čekatelka Krajského soudu v Ústí nad Labem. V r. 1995 složila odbornou justiční zkoušku a stala se soudkyní a předsedkyní pracovní právního senátu Okresního soudu v Litoměřicích a v l. 2002–2013 byla zároveň předsedkyní tohoto soudu. Od r. 2013 dosud pracuje ve Středisku společných činností AV ČR, v současné době jako vedoucí právního odboru.

- **Brouci čeledi slunéčkovití (Coccinellidae) střední Evropy**

již vyšlo

- Brouci čeledi potemníkovití (Tenebrionidae) střední Evropy
- Brouci čeledi kožojedovití (Dermestidae) České a Slovenské republiky
- Brouci čeledi červotočovití (Ptinidae) střední Evropy

Zoologické klíče

**Brouci čeledi slunéčkovití
(Coccinellidae) střední Evropy /
Ladybird beetles (Coccinellidae)
of Central Europe**
OLDŘICH NEDVĚD

Kniha předkládá znalosti biologie a ekologických nároků sto jedna druhů slunéček žijících ve střední Evropě, většinou s fotografiemi dospělých brouků, u části druhů i larev a kukel. Určovací klíče dospělých brouků, a částečně opět larev, jsou v netradičním pojetí. Klíče umožní určovat exempláře podle diagnostických znaků pro podčeledi, triby a rody, anebo podle barevných vzorů na krovkách a na hrudi či jiných morfologických znaků a bionomických vlastností. Morfologické znaky jsou ilustrovány černobílými kresbami spojenými v jednotné obrazové příloze.

Doc. RNDr. Oldřich Nedvěd, CSc., (1965) vystudoval entomologii na Přírodovědecké fakultě UK v Praze. Vyučuje zoologii bezobratlých na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity, v Entomologickém ústavu Biologického centra AV ČR v Českých Budějovicích se zabývá ekofyziologií hmyzu a biologií slunéček.

**Brouci čeledi potěmnickovití
(Tenebrionidae) střední Evropy /
Beetles of the family
Tenebrionidae of Central
Europe**
VLADIMÍR NOVÁK

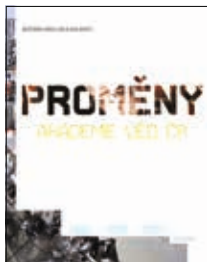
Další kniha z řady zoologických klíčů pro začínající, amatérské, ale také profesionální entomology pomůže v určování jednotlivých druhů a přiblíží svět této méně známé skupiny brouků. V bohatě ilustrovaném moderním klíči s barevnými fotografiemi většiny druhů najde čtenář nové informace o životě a rozšíření jednotlivých druhů v oblasti střední Evropy ad. zajímavé informace o jednotlivých druzích této čeledi.

již vyšlo

již vyšlo

- Po Devětaosmdesátém
- Nomenclator quadrilinguis Boemico-Latino-Graeco-Germanicus
- Klub šampionů
- Slavní i zapomenutí
- Kapitoly z geologie duše
- Biografický slovník českých zemí. Fo–Fr
- Česká činohra 19. a začátku 20. století
- Archeologický atlas Čech
- V obecném zájmu
- Gabriela Preissová
- Věda nepadá daleko od stromu
- Studia Hageciana I: Na okraj Kroniky české
- Česká literární nakladatelství 1949–1989
- **Proměny Akademie věd ČR 1989/1993–2014**
- **Psaní na dotek**
- **Academia 1966–2016**
- **Mučedníci a oběti pro Krista**
- **Lidé a dějiny**
- **Biografický slovník českých zemí. Fu–Gn**
- **Jak vnímat architekturu**
- **Česká akademie**
- **Akademická příručka českého jazyka, 2. vydání**
- **Čeština nově od A do Ž**
- **Umělecké památky Prahy**
- **Lidice**
- **Ležáky a odboj ve východních Čechách**
- **Liber viaticus Jana ze Středy**
- **William Shakespeare: Dílo, 2., doplněné vydání**
- **Neviditelná loajalita?**

Mimo edice – humanitní vědy

Proměny Akademie věd ČR 1989/1993–2014

ANTONÍN KOSTLÁN A KOL.

Publikace připravená týmem teoretiků a historiků vědy se zaměřuje na vývoj Akademie věd ČR, která společně s Univerzitou Karlovou a dalšími vysokými školami patří k našim nejvýznamnějším vědeckým institucím. Připomíná polistopadový přerod a zánik tehdejší Československé akademie věd a analyzuje proměny, kterými AV ČR prošla od svého vzniku roku 1993 ve své vnitřní struktuře, v integraci do světové vědy i ve vztahu k české společnosti. Tyto změny kniha dokumentuje na řadě doprovodných grafů a tabulek. Vedle toho přináší i rozsáhlou fotografickou přílohu, která přibližuje osobnosti, s nimiž byla AV ČR spojena, významné objevy i mnohé okamžiky ze života české vědy. Kniha se tak proměňuje v kroniku českého vědeckého života v uplynulém čtvrtstoletí.

PhDr. Antonín Kostlán, CSc., (1955) vystudoval historii a archivnictví na Filozofické fakultě UK. Zaměřuje se na sociální, hospodářské a intelektuální dějiny raného novověku a na dějiny vědy a vědeckých institucí. Pracuje v Kabinetu dějin vědy Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR.

Psalí na dotek Materialita textu a proces psaní v české literární kultuře

1885–1899

KATEŘINA PIORECKÁ

Monografie zkoumá vztah mezi technologií psaní, genezí textu a poetikou literárního díla. V centru zájmu se ocitá konkurence manuálního a strojového psaní jako dvou základních technologických postupů, jež vstupovaly do významotvorného kontaktu od osmdesátých let 19. století až do konce osmdesátých let století následujícího, kdy psací stroj nahradila elektronická média. Odhaluje, že nejprve byl psací stroj vnímán jako kompenzační pomůcka pro hendikepované. Už na přelomu 19. a 20. století si však tento vynález našel své propagátory mezi novináři a prozaiky. Stíral však jakoukoli individualitu rukopisu a odpovědí byly autorské knihy jako komplexní artefakty. Psaní na stroji bylo považováno za typicky ženské povolání – ovšem byly opravdu české spisovatelky písáčkami?

PhDr. Kateřina Piorecká, Ph.D., (1976) pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Zabývá se dějinami české historiografie a problematikou literárního a vědeckého života ve druhé polovině 19. století a ve století následujícím.

Academia 1966–2016

Výroční sborník s kompletní bibliografií

V roce 1966, tedy před padesáti lety, začalo tehdejší Nakladatelství ČSAV, založené roku 1953, užívat název Academia. Od té doby vydalo úctyhodný počet zhruba čtyř a půl tisíce knih, mezi jejichž autory bychom našli patrně všechny významné české vědce, reprezentující všechny vědní obory.

Toto jubileum připomíná sborník sestavený z více než dvou desítek příspěvků autorů a spolupracovníků Nakladatelství Academia. Jejich úvahy, krátká vyznání, vzpomínky a glosy doplňuje kompletní bibliografie nakladatelství od roku 1966 do současnosti.

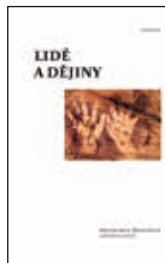

Mučedníci a oběti pro Krista
Martyrologium katolické církve
v českých zemích ve 20. století
Slovníková příručka
JAN STŘÍBRNÝ A KOL.

Publikace má charakter biografického slovníku a zachycuje katolické křesťany všech národností žijících v českých zemích – kněze, řeholníky, řeholnice a laiky, kteří násilně zahynuli především za obou totalitních režimů minulého století. Obsahuje na 270 životopisných hesel, většinou s portrétní fotografií, řazených abecedně v rámci tří historických období – okupace a druhá světová válka (1938–1945), poválečný, tzv. divoký odsun Němců (1945), éra komunistického režimu (1948–1989). Na knize se podílelo 34 autorů a je dosud nejúplnější prací o statečných svědcích víry a obětech jednoho z náboženských společenství v naší zemi, katolických křesťanů.

PhDr. Jan Stříbrný (1950) je historik, působil jako dlouholetý viceprezident České křesťanské akademie, zodpovědný za historické výzkumné projekty. Zabýval se historií druhého odboje a po r. 1989 se věnuje českým církevním dějinám ve 20. století, zejména v letech německé okupace a druhé světové války.

Lidé a dějiny
MIROSLAV BÁRTA,
MARTIN KOVÁŘ
A KOLEKTIV AUTORŮ

Tato kolektivní monografie volně navazuje na předchozí dvě úspěšné publikace editorů *Kolaps a regenerace: cesty civilizací a kultur* (Academia 2011) a *Civilizace a dějiny: historie světa pohledem dvaceti českých vědců* (Academia 2013). Jejím cílem je poukázat na roli jedince v rámci dějin a na to, jakou roli může sehrát osobnost v historickém vývoji a zásadně ho ovlivnit. Jako v předešlých monografiích i v této bude dominovat multidisciplinární přístup vycházející ze spolupráce společenských, technických a přírodních věd v kombinaci s mikro- a makrohistorickým ontologickým přístupem. Jednotlivé kapitoly pokrývají několik uplynulých tisíciletí lidských dějin a ukazují mnohotvárnost historických procesů a jejich relevanci pro současný svět.

Prof. Mgr. Miroslav Bárta, Dr., (1969), egyptolog a archeolog, vedoucí českých archeologických expedic v Egyptě a Súdánu, ředitel Českého egyptologického ústavu FF UK a zakladatel thinktanku Komplexní společnosti.

Prof. PhDr. Martin Kovář, Ph.D., (1965), od r. 2002 ředitel Ústavu světových dějin FF UK v Praze, od r. 2014 rovněž prorektor Univerzity Karlovy.

Biografický slovník českých zemí. Fu–Gn

MARIE MAKARIUSOVÁ (ED.)

Devatenáctý sešit *Biografického slovníku českých zemí* předkládá čtenářům životopisy osobností, jejichž jméno začíná písmeny Fu–Gn, a představuje další svazek rozsáhlého encyklopedického projektu, který vzniká ve spolupráci dnes už s více než stovkou autorů z akademických, univerzitních a dalších pracovišť pod vedením Biografického oddělení Historického ústavu AV ČR. V jeho rámci bude zpracováno na 25 000 biogramů osobností všech dob a oborů lidské činnosti spjatých s českými zeměmi – bez rozdílu etnického původu –, jež se narodily, žily a pracovaly v uvedeném teritoriu, a to i pokud zde strávily jen část svého života.

PhDr. Marie Makariusová (1956), vedoucí Oddělení biografických studií Historického ústavu AV ČR, vystudovala obory archivnictví–historie na Filozofické fakultě JEP v Brně. Zaměřuje se na biograficko-lexikální výzkum a jeho metodologické problémy a vývoj novodobé biografické lexikografie v širších kulturních souvislostech.

Koedice s Historickým ústavem AV ČR

Jak vnímat architekturu

STEEN EILER RASMUSSEN

Kniha *Jak vnímat architekturu* z roku 1959 patří mezi autorovy nejslavnější tituly. Jde o přístupný, ale hutný text, který lze vnímat v analogii k fenomenologickým přístupům k umění, aniž by zde šlo o přímočarý vliv. V sérii přednáškových esejů se Rasmussen zaměřuje na elementární složky architektury jakožto zkušenosti: objemnosti a dutosti, tíže a lehkosti, hrubosti a hladkosti, barevných ploch a teploty barev apod. Kniha se obrací k širší kulturní veřejnosti, ale nepochybně se uplatní i ve výuce architektury i dalších uměleckých a kunsthistorických oborů.

Přeložil Martin Pokorný

Steen Eiler Rasmussen (1898–1990), dánský architekt a urbanista, patřil také k nejvýznamnějším popularizátorům a teoretikům architektury své doby. Jeho knihy, anglicky dostupné již dlouho, vycházejí v poslední době v reedicích nebo nových cizojazyčných překladech.

Mgr. Vlasta Mádlová (1977) vystudovala archivnictví a pomocné vědy historické na Filozofické fakultě UK v Praze. Pracuje v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR jako odborný pracovník vědy a výzkumu Oddělení institucionálních fondů po r. 1952.

Česká akademie Od Josefa Hlávky ke Zdeňku Nejedlému

VLASTA MÁDLOVÁ

Vznik České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění byl schválen českým zemským sněmem již 9. října 1888 a po dlouhých jednáních její činnost 23. ledna 1890 povolil i tehdejší císař František Josef I. Osobností, která stála v pozadí při jejím založení, byl architekt a stavitel Josef Hlávka (1831–1908) – právě on věnoval této instituci nemalé finanční a hmotné prostředky a stal se také jejím prvním prezidentem a prvním předsedou její IV. (umělecké) třídy. Česká akademie (od roku 1980 působící pod jménem Česká akademie věd a umění) sdružovala nejvýznamnější české představitele přírodních i společenských věd a humanitních i uměleckých oborů. Společně s Královskou českou společností nauk, která existovala už od sklonku 18. století, a s dalšími nově založenými vědeckými společnostmi představovala v období první Československé republiky (1918–1938) nejvyšší vědeckou autoritu. V roce 2015 jsme si připomněli 125. výročí jejího vzniku.

Kniha postihuje vývoj přední vědecké instituce v českých zemích a předchůdkyně dnešní Akademie věd ČR, České akademie císaře Františka Josefa I. pro vědy, slovesnost a umění (od roku 1918 České akademie věd a umění), v letech 1890–1952 a zasazuje ji do kontextu vývoje vědy v českých zemích na konci 19. a v první polovině 20. století. Publikace je doprovázena bohatým obrazovým materiálem.

Akademická příručka českého jazyka

2. vydání

MARKÉTA PRAVDOVÁ,
IVANA SVOBODOVÁ (EDS.)

PhDr. Ivana Svobodová, Ph.D., (1956), pracovnice oddělení jazykové kultury Ústavu pro jazyk český AV ČR a externí vyučující na Fakultě sociálních věd UK, byla řešitelkou grantového projektu Jazyková poradna na internetu, na jehož základě vznikla Internetová jazyková příručka.

PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., MBA
→

Druhé, upravené a doplněné vydání *Akademické příručky českého jazyka* od kolektivu autorů Ústavu pro jazyk český AV ČR, se schvalovací doložkou MŠMT. Příručka obsahuje poučení o českém jazyce, zejména o pravopisu, zvukové stavbě, morfematicke, tvarosloví, slovtvorbě, o některých syntaktických jevech, a také kapitoly o formální úpravě písemností a jazykové etiketě. V porovnání se současnými *Pravidly českého pravopisu* a mluvicemi jsou některé výklady v příručce podrobnější a ucelenější. Ve výkladech se uvádějí i rozpory v údajích, které jednotlivé jazykové příručky obsahují, nebo rozdíly mezi kodifikací a spisovnou normou. V takových případech je připojen hodnotící komentář a doporučená řešení. Nově byly do příručky doplněny kapitoly o výslovnosti a o přechylování.

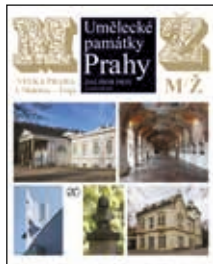
Čeština nově od A do Ž

MARKÉTA PRAVDOVÁ A KOL.

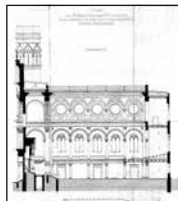
107

PhDr. Markéta
Pravdová, Ph.D.,
MBA, (1974), vědecká
pracovnice, zástupkyně
ředitelky Ústavu
pro jazyk český
AV ČR a vedoucí
oddělení jazykové
kultury a jazykové
poradny, absolvovala
Filozofickou fakultu
UK (filozofie – český
jazyk a literatura)
a Fakultu sociálních
věd UK (mediální
studia). Je vedoucí
redaktorkou časopisu
Naše řeč, spoluautorkou
Internetové jazykové
příručky, editorkou
a vedoucí autorkou
několika kolektivních
monografií,
zpracovatelkou
normy ČSN 01 6910
a autorkou mnoha
odborných studií
a popularizačních textů.

Knižní verze úspěšného vzdělávacího kurzu *Čeština nově od A do Ž*, který vycházel na jaře 2015 v *Lidových novinách*. V celkem třiceti lekcích, zpracovaných autorským kolektivem Ústavu pro jazyk český AV ČR, se čtenáři mohou seznámit s novými, zajímavými či problematickými jevy v českém jazyce. Kniha nabízí výklady obecných témat v souladu s *Akademickou příručkou českého jazyka*, odpovědi na časté či pozoruhodné dotazy adresované jazykové poradně, pojednání o nejrůznějších nářečních výrazech a o původu vybraných osobních a zeměpisných jmen a rubriku *Čeština v práci*, která představuje novinky v aktuální normě pro úpravu písemností. V praktické publikaci nechybějí ani cvičení na probíraná témata.

Historik umění
PhDr. Dalibor Prix, CSc.,
 (1961) je vedoucím
 oddělení topografie
 Ústavu dějin umění
 AV ČR a současně působí
 jako vysokoškolský
 učitel na Filozoficko-
 přírodovědecké fakultě
 Slezské univerzity
 v Opavě. Zabývá se
 především architekturou
 středověku.

Umělecké památky Prahy Velká Praha, M–Ž

DALIBOR PRIX A KOLEKTIV

Po čtyřech svazcích, věnovaných historickým pražským městům (Starému Městu, Novému Městu, Malé Straně a Pražskému hradu a Hradčanům), následují dva díly pojednávající o městech, obcích a osadách, které byly k Praze postupně připojeny později. První z nich (*Velká Praha, A–L*) vyšel v roce 2012, nyní následuje díl *Velká Praha, M–Ž*. Kromě velkého množství novodobých architektonických památek se i v těchto pražských čtvrtích nachází řada zajímavých staveb ze starších období (středověké kostely, areály klášterů, zámky, tvrze, usedlosti ad.).

Je zachována standardní struktura jednotlivých hesel: kniha je členěna podle katastrálních území, u každého z nich předchází výkladu o jednotlivých památkách úvodní výklad o historickém, stavebním i demografickém vývoji daného území od pravěku do současnosti, včetně archeologických nálezů. Následují hesla věnovaná kostelům a kaplím, jednotlivým objektům podle popisných čísel, drobným uměleckým dílům a hřbitovům. Každé heslo obsahuje informace o typu objektu, text shrnující jeho historii, dále výklad o stavební historii a detailní popis stavby a konečně odkazy na prameny a literaturu, případně na historickou ikonografii. I v tomto svazku doplňují text stavební plány či půdorysy a historické fotografie, orientaci čtenářům usnadňují tři rejstříky, nechybí ani rozsáhlý přehled použité literatury.

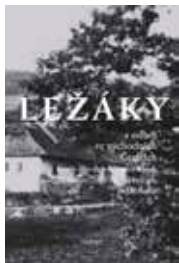
Lidice

Zrození symbolu

VOJTĚCH KYNCL

Evropská společnost vzpomíná zločinů druhé světové války už sedm desítek let. Každý národ má místo, které se pro něho stalo symbolem utrpení. Jen málokteré dosáhlo světového věhlasu, byť by si to svým významem zasloužila všechna. Lidice byly zničeny v pomstě za smrt velitele Říšského bezpečnostního úřadu a zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha v červnu 1942. Vražda téměř všech mužů, kteří by udrželi zbraň, děsivá smrt nevinných dětí i krutý osud lidických žen zůstávají mementem lidické tragédie s nadnárodním významem. Předválečný, válečný i poválečný příběh Lidic nebyl dosud odborně zpracován. Nové dokumenty z českých i zahraničních archivů, svědectví pamětníků i dokumenty dochované v rodinných archivech představují Lidice jinak, než jak je známe z knih a filmů.

PhDr. Vojtěch Kyncl, Ph. D., (1983) vystudoval obor historie–germanistika pro střední školy na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a současně strávil tři roky na univerzitách v Irsku a Německu. Doktorské studium v oboru historie 20. století dokončil v r. 2011 na Filozofické fakultě Univerzity Pardubice. Je vědeckým pracovníkem Historického ústavu Akademie věd ČR v oddělení dějin 20. století.

Ležáky a odboj ve východních Čechách

KAMILA CHVOJKOVÁ,
VOJTĚCH KYNCL,
JIŘÍ PADEVĚT (ED.),
MICHAL PUPCSIK,
PAVEL ŠMEJKAL

Kniha přiblíží nejen historii samotné osady Ležáky, ale doplní ji o kontext odboje napojeného na výsadky z Velké Británie v širším regionu. V jednotlivých kapitolách čtenář najde příběhy nejen parašutistů a jejich podporovatelů, ale i příběhy příslušníků nacistického represivního aparátu, jehož nasazení v tomto prostoru bylo masivní. Přesto, že příběh osady Ležáky a jejích obyvatel je příběhem tragickým, zároveň je jedním z nejheroičtějších příběhů druhého odboje. Kniha se věnuje i historii památníku Ležáky po osvobození a je doplněna řadou málo známého obrazového materiálu.

Koedice s Památníkem Lidice

Liber viaticus Jana ze Středy

Komentářový svazek ke zmenšené fotografické reprodukcii rukopisu XIII A 12 knihovny Národního muzea v Praze

MARTA VACULÍNOVÁ,
PAVEL BRODSKÝ (EDS.)

PhDr. Marta Vaculínová, Ph.D., (1969) pracuje jako vedoucí v Oddělení rukopisů a starých tisků Knihovny Národního muzea v Praze; PhDr. Pavel Brodský, CSc. et DSc., (1954) pracuje v Oddělení pro soupis a studium rukopisů Masarykova ústavu a Archivu AV ČR, je mj. autorem knihy *Krásy českých iluminovaných rukopisů* (Academia 2012).

„Kromě zásadního přínosu vývojového a slohového jde o kodex nesmírně kvalitní. Jeho postavení v dějinách české knižní malby je vysloveně klíčové; na takové místo si nemůže dělat nárok žádný jiný rukopis. Iluminátor, známý doposud jen poměrně úzkému okruhu specialistů, patřil k největším malířům celé gotické Evropy. Je plně kongeniální např. Petru Parléřovi, tvořícímu ostatně ve stejné době. (...)“

Liber viaticus si dal pořídit Jan ze Středy, vzdělaný a uměnímilovný prelát z nejužšího okruhu rádců a důvěrníků Karla IV., mezi lety 1353 a 1364. Po obsahové stránce jde o breviář, ale důležitá je především malířská výzdoba. Ve vynikající práci iluminátora se projevují vlivy toskánské a francouzské, ale výzdoba rukopisu zároveň stojí u vzniku nového, národního slohu knižní malby.

První moderní monografie věnovaná jedné z nejcennějších památek české středověké kultury se skládá ze dvou svazků. V prvním z nich představují *Liber viaticus* studie předních historiků a historiků umění, druhý svazek obsahuje zmenšenou fotografickou reprodukci rukopisu.

William Shakespeare (pokřtěn 1564–1616) byl významný anglický básník a dramatik, klíčová postava evropského dramatu a nejvýznamnější autor vrcholného období renesance. Dochovalo se jemu připsaných 38 divadelních her, 154 sonetů, dvě dlouhé epické básně a několik dalších děl. Kromě tvorby dramát se věnoval i herectví.

Prof. PhDr. Martin Hilský, CSc., dr. h. c., MBE, (1943), překladatel celého díla Williama Shakespeara, působí jako profesor anglické literatury na Filozofické fakultě UK v Praze. Za svou překladatelskou práci a za šíření znalostí o anglické literatuře a kultuře u nás obdržel řadu prestižních tuzemských i zahraničních cen a vyznamenání.

Dílo

WILLIAM SHAKESPEARE

Druhé, doplněné vydání kompletního díla Williama Shakespeara. V českém prostředí unikátní vydavatelský počin předkládá čtenáři v jednom svazku všechny hry tragické, komediální, historické i tzv. romance spolu se *Sonety*, dalšími básnickými skladbami (např. *Venuše a Adonis* či *Znásilnění Lukrécie*) a díly spornými a apokryfními, a to vše v překladu jediného člověka, předního českého anglisty a shakespeareologa prof. Martina Hilského. Kompletní dílo je doplněno úvodní studií, každá hra či básně je uvozena stručnou charakteristikou a technickým popisem a celek uzavírá přehledný rejstřík shakespeareovských postav.

Přeložil Martin Hilský

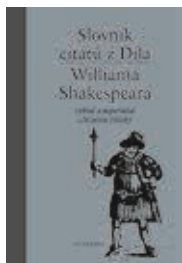

Shakespeare a jeviště svět

MARTIN HILSKÝ

Kniha vychází v nově zredigovaném, druhém vydání a je pokusem nahlédnout na Shakespeareovo dílo v jeho úplnosti a v kontextech anglické a evropské renesance. Chce být především pozváním do fascinujícího světa Shakespeareovy imaginace, která je chápána v nejširším smyslu – patří do ní představy o světě, o řádu přírody a člověka, o vztahu mezi bytím a zdáním, skutečností a snem, realitou a iluzí. Chronologicky řazené studie a eseje nabízejí pohled na vývoj Shakespeareovy tvorby. Tato kniha může mj. sloužit jako svěbytný průvodce k publikaci William Shakespeare *Dílo*.

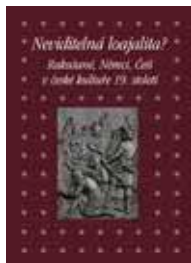

Slovník citátů z Díla Williama Shakespeara

VYBRAL A USPOŘÁDAL MARTIN HILSKÝ

Slovník citátů vychází z knihy Williama Shakespeara *Dílo* (Academia 2011) a obsahuje více než čtyři sta abecedně řazených hesel, označujících témata citátů. Výběr citátů se zde řídí jejich významem a zajímavostí. Ať už mají citáty podobu vypointovaného aforismu, sentence, paradoxu, či zajímavého obrazu, vždy mají obecnější, nadčasovou platnost. *Slovník citátů* lze chápat jako knihu o Lásce, Smrti a Čase, zároveň jako shakespeareovské drama, jehož dalšími postavami jsou například Člověk, Dobro, Zlo...

již vyšlo

Neviditelná loajalita?

Rakušané, Němci, Češi
v české kultuře 19. století

VÁCLAV PETRBOK,

PAVLA MACHALÍKOVÁ,

TAŤÁNA PETRASOVÁ (EDS.)

V klasickém vymezení filozofa Josiaha Royce z roku 1908 se výklad loajality chápal jako povinnost, která klade neosobní, resp. nadosobní závazky nad pocit osobní odpovědnosti. Metoda, která našla své využití ve výzkumu jazyka loajality i v pracích historiků, se stala tématem 35. ročníku mezinárodního interdisciplinárního setkání k problematice 19. století. Téměř čtyři desítky specialistů z oboru literární historie, dějin umění, muzikologie, sociologie, historie a dalších příbuzných oborů diskutovaly o vztahu jednosměrné či oboustranné loajality Čechů k Habsburkům i Němcům, panovníků k poddaným, katolíků k jinověrcům, občanů k politickým institucím nebo šlechtě. Výsledky sympozia přináší tento svazek doplněný dobovými vyobrazeními.

PhDr. Václav Petrbok, PhD., (1972) je germanobohemista zaměřený na literaturu 18. a 19. století působící v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, PhDr. Pavla Machalíková, PhD., (1972) pracuje v Ústavu dějin umění AV ČR jako specialista na umění 19. století; PhDr. Taťána Petrasová, CSc., (1961) jako historička umění v Ústavu dějin umění AV ČR se zabývá architekturou a sochařstvím 19. století.

Po Devětaosmdesátém

Rozpomínání a přemítání

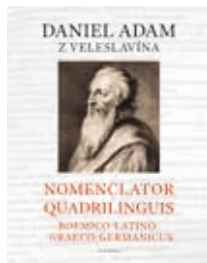
PETR PITHART

Kniha navazuje na předchozí Devětaosmdesátý a je autorovým účastným rozpomínáním na léta 1990–1994, ale také na to, „co z nich pošlo“ – od rozporného nastartování ekonomické transformace až po rozdělení Československa. Z dnešní situace – z pozorovací kóty, na níž lze začasť slyšet slova „o konci listopadových dějin“ – se tak autor ohlíží i po původu toho, čím jsme dnes znepokojeni jako jevy krizovými, v celkovém pocitu, „že něco je špatně“... V mozaice z paměti vyplavovaných příznačných okamžiků, situací, momentek i kolorovaných portrétů tu Petr Pithart jako průvodce nabízí svou individualizovanou paměť. Teoretická zamýšlení tvoří v této knize spíše doplňkové exkursy k autorovým vhledům do praktické politiky raných (a bouřlivých) let devadesátých, kdy jako čelný představitel Občanského fóra stanul v čele české vlády.

Doc. JUDr. Petr Pithart (1941), právník, politik, člen KDU–ČSL, bývalý představitel Občanského fóra, poslanec, předseda české vlády, předseda a dlouholetý místopředseda Senátu Parlamentu České republiky, se po celý život věnuje také publicistice a esejistice. Publikoval přes stovku esejů a přednášel na několika významných světových univerzitách.

již vyšlo

Daniel Adam z Veleslavína (1546–1599), jedna z největších osobností české kultury doby předbělohorské. Působil jako profesor historie na pražské univerzitě, posléze převzal tiskárnu svého tchána Jiřího Melantricha z Aventina a nadále se věnoval vydávání odborné literatury.

Nomenclator quadrilinguis Boemico-Latino-Graeco-Germanicus

DANIEL ADAM Z VELESLAVÍNA

Slovníky Daniela Adama z Veleslavína patří jak svým rozsahem, tak vlivem na český jazyk mezi nejvýznamnější díla v dějinách české lexikografie. Čeština se díky nim dostala mezi velké evropské jazyky a již na konci 16. stoléní získala postavení určité míry jazykové vyspělosti, na niž mohlo v 19. století snadno navázat české národní obrození.

Vydávané novodobé kritické vydání *Nomenclatoru quadrilinguis*, významného dobového dokladu o české slovní zásobě, je zpracováno tak, aby je mohli využít jak odborníci, studenti, tak i zájemci z řad laické veřejnosti. Připojené CD navíc obsahuje digitální kopie původní knihy a nástroje pro snadné vyhledávání ve slovníku.

již vyšlo

Ivan Kraus

Ivan Kraus (1939), herec, scenárista, loutkář, spisovatel, fejetonista a povídkář, vystudoval gymnázium a nástavbový obor mezinárodní ekonomické vztahy. Jako herec a autor působil v řadě pražských malých a kabaretních divadel. Po roce 1968 žil v cizině, od roku 1971 pracoval v Německu jako rozhlasový a televizní scenárista, loutkoherec a spisovatel. Pobýval také ve Spojených státech, Švýcarsku,

Itálii, Anglii, Nizozemí, Belgii, Španělsku, Portugalsku a Mexiku. Nyní žije střídavě v Paříži a v Praze.

Jeho povídkové knihy přinášejí do českého humoru osobitě pojaté téma rodinných vztahů obohacené o prvky groteskní a absurdní komiky. V Nakladatelství Academia vyšly, doprovázené ilustracemi Adolfa Borna, tyto tituly: *Číslo do nebe* (1994, 2000), *Rodinný sjezd* (1996, 2000), *Má rodina*

a jiná zeměřesení (1998), *Muž za vlastním rohem* (1999), *Muž pod vlastním dohledem* (1999, 2002), *Medová léta* (2001, 2003), *Udělej mi tichoučko!* (2003), *Kdybys nebyla, vymyslím si tě* (2005), *Muž na vlastní stopě* (2007), *Muž na vlastní křížovatce* (2009), *Prosím Tě, neblázni!* (2009), *To na tobě doschne* (2009), *Vedlejší nebe* (2011), *Mezinárodní polibky* (2012), *Má žena a jiné živily* (2013), *Veřejný písař* (2014).

Klub šampionů

Klub šampionů je příběh sedmi mužů, jichž dle statistik ve společnosti, kde mladí muži dávají přednost solárku před osmahnutím skutečným sluncem, stále ubývá. Jsou to muži, kteří vědí, že jen v širé dáli se může kovboj, po nekonečné jízdě kaňonem manželství a kodrcáním se temnou roklí rozvodů, zbavit vleklé dospělosti a opět cválat volnou préríí.

Má rodina a jiná zemětřesení

Má rodina a jiná zemětřesení je kniha povídek s oním zvláštním humorem, po jakém my Češi nostalgicky toužíme od dob Poláckových *Bylo nás pět*. Je to humor laskavý, mile absurdní, ironie spíš něžné a nadsázky spíše filozofické než karikující. Týká se nekonečných trampot a patálií velké rodiny, jejíž členové jsou nadáni tak výraznou individualitou, že to mezi nimi neustále vře, přičemž do všeho se plete absurdita režimů a jejich pohůnků, proti nimž byl právě humor jedinou obranou. Autor se však svým viděním světa dotkl i něčeho velmi zásadního. Mezi sourozenci, mezi dětmi a rodiči i mezi manžely vznikají nám všem dobře známé neřešitelné situace, které hrozí přerůst v tragédii, pokud je neumíme obrátit v legraci.

Má žena a jiné živly

Manželství je jediný vynález, který si nikdo nenechal patentovat. Je to podnik s dvěma řediteli, kteří neustále pátrají po tom, kdo z nich má být zaměstnanec. Přesto autor tvrdí, že je lepší pustit se do tohoto dobrodružství než zůstat starým mládencem, mužem, který bezvýsledně provádí celý život průzkum trhu. Zdá se poněkud nespravedlivé, že se tolik hovoří o počtu nezdařených manželství končících rozvodem, a skoro vůbec se nemluví o skutečných dobrodružích, kteří spolu žijí celý život. O takových lidech je tato kniha.

již vyšlo

- **Po stopách Ďadů**
- **Dolní Věstonice**
- **Fauna ČR – Ptáci 1**
- **Ptáci v českém životě a kultuře**
- **Jeskyně České republiky
na historických mapách**

již vyšlo

- *Magie reality*
- *Hmyzí rodiny a státy*
- *Neviditelný lidský svět*
- *Fauna ČR – Plazi*
- *Encyklopedie léčivých hub*

Mimo edice – přírodní vědy

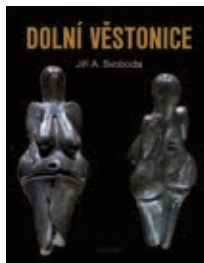

Po stopách Ádů

Jižní Arábie v čase a prostoru
VIKTOR ČERNÝ

Pravěkým dějinám Evropy, Egypta a Předního východu byla v české literatuře věnována již značná pozornost. Díky celé řadě badatelů máme dnes k dispozici poměrně podrobný obraz zachycující jednotlivé okamžiky kulturního a populačního vývoje těchto oblastí. V případě Arábie ale ne. Ještě před několika desetiletími nebyly pro její starší pravěká období k dispozici prakticky žádné spolehlivější doklady a počátky jihoarabské civilizace, jejíž představitelkou se stala legendární královna ze Sáby, bývaly kladeny do souvislosti s kulturami Předního východu. Přesvědčte se, že jižní Arábie nebyla jen jeho pasivním okrajem a že její civilizace vyrůstala na mnohem starším základě, který můžeme rekonstruovat pomocí kulturních artefaktů a prostřednictvím genetické diverzity současné populace.

Doc. Mgr. Viktor Černý, Dr., (1964), pracovník Archeologického ústavu AV ČR, se zabývá problematikou základního výzkumu a vývoje v biologické antropologii pravěku, zejména v oblasti archeogenetiky a ekologie člověka. Spolupracuje s řadou domácích i zahraničních pracovišť na projektech týkajících se evoluce člověka v Africe a jeho šíření do Eurasie.

Dolní Věstonice

JIŘÍ A. SVOBODA

Publikace navazuje na předchozí autorovy knihy o evoluci člověka a počátcích umění. Předmětem zkoumání je tentokrát každodenní život našich předků, příkladem naše nejslavnější paleoantropologická a paleolitická lokalita (či soubor lokalit) v okolí Dolních Věstonic v období před 30 tisíci lety, kdy moravský koridor plnil úlohu evropské komunikační osy. Jako materiál slouží empirické údaje získané dlouhodobým výzkumem archeologického terénu i analytická data z laboratoří. Hypotézy autor testuje rovněž pomocí analogií, což jsou autentická pozorování současné přírody i lidských společností, které v jejím rámci žijí. Jde tedy o pokus rekonstruovat přírodní a kulturní systém, exoticky vzdálený, a přece logicky propojený, funkční a uchopitelný.

Prof. PhDr. Jiří A. Svoboda, DrSc., (1953) vede terénní výzkum Dolních Věstonic a Pavlova v rámci Archeologického ústavu AV ČR Brno a současně je ředitelem Ústavu antropologie PF MU. Mimoto prováděl terénní výzkum dalších lokalit v České republice i v zamoří.

Fauna ČR – Ptáci 1

KAREL ŠŤASTNÝ A KOLEKTIV

V rámci řady Fauna ČR vychází po dvaceti letech doplněné a přepracované vydání svazku *Ptáci 1* (řády vrubozobí, hrabaví, potáplice, trubkonosí, potápky, plameňáci, čápi, volavky a pelikáni a veslonozí). Hlavní změny v této druhé reedici se týkají jak obecného úvodu, kde zejména nové poznatky molekulární taxonomie a systematiky vyžadovaly hlubší zásahy do celého textu, tak zpracování jednotlivých druhů, které podle osvědčeného schématu (synonymika, taxonomie, rozšíření druhu, popis, rozměry, hmotnost, poznávání v přírodě, výskyt v ČR, tah, prostředí, hnízdění, potrava, význam, cizopasnici a nejdůležitější literatura) zohledňuje hlavně velké změny v rozšíření a početnosti mnoha druhů. Změnil se přirozeně i okruh autorů, takže mnohdy bylo nutné původní text úplně přepracovat.

Prof. RNDr. Karel Šťastný, CSc., (1941), český zoolog, ekolog a popularizátor vědy, v l. 1969–1985 pracoval v Ústavu krajinné ekologie, od r. 1985 přednáší na České zemědělské univerzitě v Praze mj. obecnou ekologii, zoologii a ornitologii.

Ptáci v českém životě a kultuře

KAREL HUDEC

Ptáci byli po staletí pro člověka obrazem svobody a volnosti a jakýmsi prostředníkem mezi bohy a lidmi. Kromě duchovního rozměru sloužili i jako zdroj potravy a později se chovali pro okrasu a potěšení. Není proto divu, že zájem o ptactvo prolínal celou historií lidstva. Autor knihy přibližuje čtenáři populární formou úlohu ptáků v životě a kultuře českého národa – od ptačích jmen přes ptáky v lidových obyčejích, slovní kultuře, hudbě, hmotném, výtvarném i pohybovém umění až po českou kuchyni, chovatelství, zemědělství, myslivost a léčitelství. Závěrečné kapitoly se věnují ochraně ptáků v měnícím se prostředí.

Doc. RNDr. Karel Hudec, DrSc., (1927) je známý brněnský zoolog a ekolog se specializací na ornitologii. Jeden z editorů řady *Fauna ČR – Ptáci* a spoluautor *Atlasu hnízdního rozšíření ptáků v ČR*.

Jeskyňe České republiky na historických mapách

PETR ZAJÍČEK

RNDr. Petr Zajíček (1965), speleolog, geolog, fotograf, vystudoval Přírodovědeckou fakultu MU v Brně. Pracuje na Správě jeskyní České republiky. Je autorem a spoluautorem několika knih i autorem mnoha článků nejen o jeskyních, např. v české mutaci *National Geographic*, *Příroda*, *Naše příroda*, *Terra* ad.

Téměř čtyři tisíce jeskyní se ukrývají pod povrchem našeho území. A řada z nich byla známa od nepaměti. Není tedy divu, že historie výzkumů podzemních krasových i nekrasových jevů postihuje u nás již několik staletí. Postupem času se k odvážným badatelům přidávali i lidé se schopnostmi dokumentovat vše zajímavé, co se v podzemí ukrývá. Od konce 18. století začaly vznikat první mapy našich významných jeskyní a propastí. V průběhu 19. století podobných plánů přibývalo a v jeho polovině již vznikl celý soubor map jeskyní na území Moravského krasu od jedné skupiny badatelů. Na přelomu 19. a 20. století se mapy podzemních i povrchových krasových jevů stávaly nedílnou součástí dokumentace.

Knihou představuje nejvýznamnější historické mapy českých a moravských jeskyní, osoby, které se podílely na jejich tvorbě, a období jejich vzniku s mnohdy neobvyklými příběhy.

Časopis pro popularizaci biologie vydává Nakladatelství Academia za podpory Akademie věd České republiky. Vychází 6× ročně v rozsahu minimálně 64 stran, lze ho zakoupit v knihkupectvích Academia nebo předplatit. Informace o zvýhodněném předplatném najdete v každém čísle *Živy*. On-line archiv: <http://ziva.avcr.cz>

Roku 1853 jej založil
Jan Evangelista Purkyně.

Mnohé myšlenky či ideje se ztratily v proudu času, ale přes celé věky přetrvalo Purkyňovo odhodlání vydávat časopis, jenž by přispíval k poučení svých čtenářů v oblasti přírodních věd. V každé době byla *Živa* moderním časopisem, který popularizoval biologické obory. S tímto kulturně historickým dědictvím oslovuje své čtenáře i dnes.

Živa

Rozhled v oboru veškeré přírody

Antonín Kůrka, Milan Řezáč,
Rudolf Macek, Jan Dolanský
Pavouci České republiky (2015)

Carl Gustav Jung
Analytická psychologie (1992)

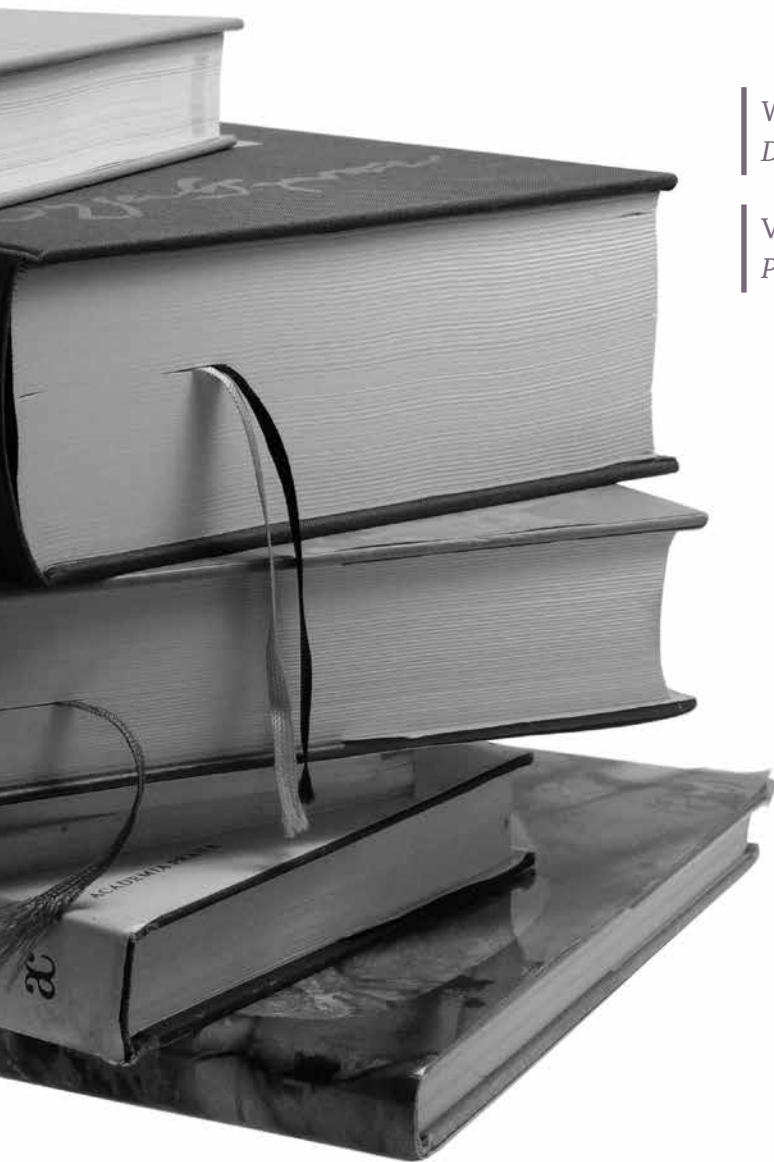
Jan Patočka
Kacířské eseje o filosofii dějin (1990)

Zdeněk Stříbrný
Dějiny anglické literatury (1987)

Dějiny českého výtvarného umění I/1
(1984)

William Shakespeare
Dílo (2011)

Vladimír Bystrov
Průvodce říší zla (2006)

A

Adam z Veleslavína Daniel 117
 Adamec Jan 28
 Al-Hamadhání Abú 'L-Fadl Badí'c
 Az-Zamán 47
 Avicenna 46

B

Babka Lukáš 49
 Balážová Alena 57
 Balbín Bohuslav 18
 Balík Vojtěch 16
 Barnard Lianne 42
 Bárta Dan 12
 Bárta Miroslav 103
 Bartáková Daniela 10
 Bartlová Milena 91
 Bažant Jan 91
 Bažantová Nina 91
 Beneš Jiří 12
 Beneš Martin 38
 Bláha Ondřej 33
 Bobák František 53
 Bolton Jonathan 88
 Bor Vladimír 53
 Borovička Lukáš 80
 Brázdová Toufarová Eva 42
 Brodský Pavel 112
 Brych Vladimír 60

C

Cervantes y Saavedra
 Miguel de 18
 Cinkajzl Ondřej 59

Č

Čapková Dagmar 16
 Čech Libor 46
 Čeňková Jana 67
 Čepelák Jiří A. 18
 Černá Anna 38
 Černušák Tomáš 28
 Černý David 9, 79
 Černý Viktor 121

D

Deml Jakub 69
 Dittmann Robert 33

Doderer von Heimito 21
 Doležal Adam 9, 79
 Dolný Aleš 12
 Drbal Vlastimil 25
 Dvořák Rudolf 23

E

Engelbrecht Wilken 42

F

Ficová Sylva 27
 Fitzpatricková Sheila 26
 Fojtů Nina 20
 Forbelský Josef 18
 Frischerová Helena 49
 Fučík Julius 71

G

Galaš Radek 65
 Gálová Dana 50
 Gans David 34, 35
 Greenblattová Rachel L. 33

H

Harabiš Filip 12
 Havelka Tomáš 16
 Hermann Rainer 9
 Hišský Martin 114, 115
 Hlaváček Petr 25
 Hoffmannová Jana 37
 Holý Jiří 32
 Holý Martin 30
 Homoláč Jiří 37
 Hrdina Martin 41
 Hroníková Linda 47
 Hříbek Tomáš 9
 Hudec Karel 122
 Hurbanič Martin 25

Ch

Chlíbec Jan 90
 Chvalovská Eliška 37
 Chvojková Kamila 111

J

Jakl Tomáš 51
 Jareš Michal 73
 Jaspers Karl 19
 Jemelka Martin 87
 Jílková Lucie 37

Jünger Ernst 20

K

Kaderka Petr 37
 Kalandra Zaviš 73
 Karlach Hanuš 21
 Kasper Tomáš 30
 Kasperová Dana 30
 Kiesel Helmut 20
 Kindl Martin 73
 Kindlerová Rita 60
 Klokočník Jaroslav 57
 Klovská Markéta 16
 Koestler Arthur 52
 Kolář Filip 57
 Komárek Karel 33
 Komárek Stanislav 18, 75
 Komenský Jan Amos 16
 Konvesz Hana 19
 Kopal Petr 14
 Kostlán Antonín 101
 Kovář Martin 59, 103
 Kraus Ivan 118, 119
 Kraus Ivo 65
 Krtílová Kateřina 95
 Krušyn'ska Olena 60
 Kříž Adam 38
 Kuča Karel 61
 Kučera Petr 9
 Kupec Bohumil 51
 Kurzová Helena 20
 Kuře Josef 9
 Květ Jindřich 52
 Kyncl Vojtěch 110, 111

L

Lacan Jacques 80
 Lach Jiří 51
 Laichter František 51
 Láníček Jan 27
 Laštůvka Zdeněk 12
 Lein Richard 27
 Lohrová Helena 39
 Lombroso Cesare 19
 Lukeš Michal 67

M

Macek Jan 12
 Macura Vladimír 77
 Mádl Martin 90

- Mádlová Vlasta 105
 Machalíková Pavla 116
 Machoninová Alena 49
 Makariusová Marie 104
 Mann Thomas 21
 Márai Sándor 50
 Mareš Petr 37
 Maršálek Zdenko 7
 Materna Pavel 79
 Matonoha Jan 42
 Merhautová Marta 97
 Micka Daniel 10
 Moravec Václav 81
 Moyová Dambisa 10
 Mrázková Kamila 37
 Müllerová Hana 79
- N**
 Nedvěd Oldřich 99
 Nezval Vítězslav 49
 Novák Vladimír 99
- O**
 Ondráš František 47
 Osvaldová Barbora 67
 Otáhal Antonín 81
- P**
 Pacner Vojtěch 44
 Padevět Jiří 62, 63, 111
 Pánková Markéta 26
 Pechar Jiří 80
 Pejčoch Ivo 66
 Pernes Jiří 7
 Petrasová Taťána 116
 Petrbok Václav 55, 116
 Piorecká Kateřina 55, 77, 101
 Piorecký Karel 41
 Pithart Petr 116
 Plachý Jiří 66
- Podhajský František A. 71
 Pokorný Martin 104
 Polakovič Daniel 33
 Porubiaková Václava 97
 Pravdová Markéta 38, 106, 107
 Prix Dalibor 108
 Prokšová Hana 38
 Prošek Martin 38
 Punčochář Miroslav 23
 Pupcsik Michal 111
 Putna Martin C. 69
- R**
 Rasmussen Steen Eiler 104
 Raška Francis D. 44
 Rendek Jan 60
 Rubilina Radka 49
 Russell Bertrand 81
- S**
 Sekal Ondřej 21
 Shakespeare William 114, 115
 Schierová Zuzana 47
 Schifferová Věra 16
 Schmarc Vít 88
 Sládek Pavel 32, 33
 Slomek Jaromír 59
 Smejkalová Kamila 38
 Smolka Fruhwirtová Lucie 42
 Solačík Bruno 49
 Soukup Daniel 32
 Steiner Martin 16
 Storchová Lucie 16
 Stříbrný Jan 103
 Svatoňová Kateřina 95
 Svoboda Jiří A. 121
 Svobodová Ivana 38, 106
- Š**
 Šebek Jaroslav 44
- Šedinová Jiřina 34, 35
 Šeferisová Loudová Michaela 90
 Ševeček Ondřej 87
 Škrabalová Iveta 85
 Šlaim Avi 10
 Šmejkal Pavel 61, 111
 Šoukal Jiří 66
 Štěpán Pavel 37
 Šťastný Karel 122
 Šuman Závěš 69
 Šustrová Petruška 52, 87, 88
- T**
 Taylor Richard 87
 Tibitzánková Radka 90
 Tinková Daniela 52
 Traxler Ladislav 12
 Trusina Tadeáš 26
- U**
 Uličná Lenka 33
 Urbánek Vladimír 16
- V**
 Vaculínová Marta 112
 Vácha Štěpán 90
 Váňa Milan 19, 27
 Vergilius Maro Publius 20
 Veselá Lenka 29
 Vitázková Martina 42
 Vitásková Magdaléna 46
 Vojtková Milena 77
 Voleková Kateřina 39
 Vošahlíková Pavla 29
- Z**
 Zajac Štefan 65
 Zajíček Petr 123
 Zoufalá Marcela 32
 Zýka Vladimír 85

A

- „Aby vyprávěli svým dětem.“
Paměť židovské obce v rané
novověké Praze 33
Academia 1966–2016. Výroční
sborník s kompletní
bibliografií 102
Akademická příručka českého
jazyka, 2. vydání 106
Arnošt Vilém Kraus (1859–1943)
a počátky české
germanobohemistiky 55
Atomová bomba a budoucnost
lidstva 19

B

- Benediktini. Barokní nástěnná
malba v Českých zemích 90
Berlín. Kulturně-historický
průvodce 59
Bernardínské slunce nad českými
zeměmi. Význam bernardínské
estetiky v českých zemích
pozdního středověku 90
Biografický slovník českých zemí.
Fu-Gn 104
Brouci čeledi potěrníkovití
(Tenebrionidae) střední
Evropy / Beetles of the family
Tenebrionidae of Central
Europe 99
Brouci čeledi sluněčkovití
(Coccinellidae) střední
Evropy / Ladybird beetles
(Coccinellidae) of Central
Europe 99

Č

- Česká akademie. Od Josefa
Hlávky ke Zdeňku
Nejedlému 105
Česká lexikografie 15. století 39
Česká literatura a nová média 41
„Česká“, nebo „československá“
armáda? Národnostní složení
československých vojenských
jednotek v zahraničí v letech
1939–1945 7

- České pohanství. Svazek 5. 73
Československé četnictvo
1918–1939 65
Čeština nově od A do Ž 107
Čínské pyramidy 57

D

- David Gans. Pražský renesanční
židovský historik 35
Decision-making in Meetings
Discourse: Applied Linguistic
Research 39
Dějiny nizozemské a vlámské
literatury 42
Deník z let 1915 až 1926 51
Deníky Vítězslava Nezvala z let
1933–1935 a 1937 49
Dílo, 2., doplněné vydání 114
Dlouhá cesta k vítězství.
Československá exilová hnutí
po roce 1968 44
Dny mého života. Vzpomínky
na gulag 49
Doktor Faustus. Život
německého hudebního
skladatele Adriana
Leverkühna, který vypráví
jeho přítel 21
Dolní Věstonice 121

F

- Fauna ČR – Ptáci I 122
Filmová propaganda.
Sovětské Rusko a nacistické
Německo 87
Fragmentace krajiny ČR
dopravními stavbami. Vývoj,
současný stav a priority
územní ochrany 85
Fyzika 65

H

- Herbář 50
Hovory o pojmu 79
Hrady, zámky a tvrze západních
Čech 60

Ch

- Chtěl jsem mlčet 50

I

- Imaginárno a symbolično /
Imaginaire et symbolique 80
Írán a kultura mučednictví.
Od zbožnosti k protestu 46
Izrael a Palestina: přehodnocení,
revize, vyvracení 10

J

- Jak létají 23
Jak vnímat architekturu 104
Jan Amos Komenský v českém
a světovém výtvarném
umění 26
Jaroslav Šalda. Portrét titána
tisku 85
Jeskyně České republiky
na historických mapách 123

K

- Kapitoly o právech zvířat 79
Každodenní stalinismus.
Obyčejný život v neobyčejné
době: Sovětské Rusko
ve 30. letech 26
Kenaanské glosy ve středověkých
hebrejských rukopisech
s vazbou na české země 33
Klub šampionů 119
Konečná stanice Islámský stát?
Selhání státu a náboženská
válka v arabském světě 9
Konstantinopol 626. Historie
a legenda 25
Král Šumavy (1959):
komunistický thriller 14
Kritiky a eseje. Svazek 1. 71
Krvavé finále. Jaro 1945
v českých zemích 63
Krvavé léto 1945 62
Kterak Západ zbloudil. 50 let
ekonomického bláznovství –
a neúprosná rozhodnutí,
která nás čekají 10

L

- Láska jako cesta k Bohu. Výběr
z díla: Živý, syn Bďičiho;
Pták; Salamán a Absál;
Pojednání o lásce 46

- Léta 1946–1948. Svazek 4. 73
 Ležáky a odboj ve východních Čechách 111
 Liber viaticus Jana ze Středy. Komentářový svazek ke zmenšené fotografické reprodukci rukopisu XIII A 12 knihovny Národního muzea v Praze 112
 Lidé a dějiny 103
 Lidice. Zrození symbolu 110
- M
 Má rodina a jiná zemětřesení 119
 Má žena a jiné živly 119
 Maďarsko 1956. Od reformy socialismu k národnímu povstání 28
 Maqámy 47
 Média v tekutých časech. Konvergence audiovizuálních médií v ČR 81
 Medienwissenschaft: Východiska a aktuální pozice německé filozofie a teorie médií 95
 Mezi ideálem a nahou pravdou. Realismus v českých diskusích o literatuře 1858–1891 41
 Mimikry a příbuzné jevy. Dějiny poznávání a výkladu vnějšího vzhledu živých organismů 75
 Moji přátelé a smrt aneb Texty prvního expresionismu. Svazek 3. 69
 Motýli a housenky střední Evropy IV. Denní motýli 12
 Mučedníci a oběti pro Krista. Martyrologium katolické církve v českých zemích ve 20. století. Slovníková příručka 103
 Mystika a logika a jiné eseje 81
- N
 Nedaleko nekonečna 23
 Nejnovější objevy a aplikace psychiatrie a kriminální antropologie 19
- Německá mládež v meziválečném Československu 1918–1933 30
 Neviditelná lojalita? Rakušané, Němci, Češi v české kultuře 19. století 116
 Nomenclator quadrilinguis Boemico-Latino-Graeco-Germanicus 117
- O
 O českou literaturu naukovou. Diskuse o úloze a organizaci českých humanitních věd v letech 1885–1900 55
 O umlčené kulturní epoše. Kus nakladatelské historie 51
 Odpoutané obrazy: Archeologie českého virtuálního prostoru 95
 Opera omnia 19/I. De rerum humanarum emendatione consultatio catholica 16
 Opera omnia 26/1. Epistulae – Korespondence Pars I 1622–1642 16
- P
 Papežství a české země v tisíciletých dějinách 28
 Perseus & Medusa. Zobrazení mýtu od počátku do dneška 91
 Persiles a Sigismunda. Severský příběh 18
 Plnění povinností, nebo velezrada? Čeští vojáci Rakousko-Uherska v první světové válce 27
 Po Devětaosmdesátém. Rozpomínání a přemítání 116
 Po stopách 'Ádů. Jižní Arábie v čase a prostoru 121
 Pomístní jména v Čechách z pohledu slovtvorného 37
 Poznámky k mému budoucímu nekrologu. Paměti pražského lékaře Jana Theobalda Helda (1770–1851) – I. díl 52
 Pracovní právo praktické 97
- Prahou Jaroslava Seiferta 59
 Pravda zvítězila. Výtvarné umění a husitství 1380–1490 91
 Proměny Akademie věd ČR 1989/1993–2014 101
 Protektorátem po stopách parašutistů. Vojáci – odbojáři – památníky 61
 Průvodce po Podkarpatské Rusi 60
 Průvodce protektorátní Prahou. Místa – události – lidé 63
 Psaní na dotek. Materialita textu a proces psaní v české literární kultuře 1885–1989 101
 Psaní velkých písmen v češtině 38
 Ptáci v českém životě a kultuře 122
 Publicistika mezi dvěma světovými válkami 67
 Pygmejové. Nejmenší lidé pohledem antropologie & Šebestova sbírka v Hrdličkově muzeu člověka PŘF UK 47
- R
 Rákoska v dílně lidskosti. Česká škola v 19. století očima účastníků 29
 Ratolest Davidova 34
 Rozmanitosti z historie Království českého 18
 Rozmnožování z pohledu evoluce. Náměly, sňatky a podvody v říši živočichů a rostlin 57
 Rozpad židovského života. 167 dní druhé republiky 32
 Rytíř a intelektuál. Hieronym Beck z Leopoldsdorfu a jeho knihovna 29
- S
 Shakespeare a jeviště svět 115
 Slasti a strasti letních bytů. Život na letních bytech v řeč první republiky 66

- Slovník citátů z Díla Williama Shakespeara 115
 Snadnější smrt? Filozofické a právní předpoklady eutanazie 9
 Strudlhofské schody 21
 Stylistika mluvené a psané češtiny 37
 „Světový názor“ od Humboldta k Eagletonovi. Komentovaná antologie textů k dějinám pojmu 80
 Světy disentu. Charta 77, Plastic People of the Universe a česká kultura za komunismu 88
- Š
 Šíp do nebe. První svazek autobiografie: 1905–1931 52
 Špionážní případy 67
- T
 Ten, který bude. Vybrané spisy 5 77
- Tovární města Baťova koncernu. Evropská kapitola globální expanze 87
- U
 Umělecké památky Prahy. Velká Praha, M–Ž 108
- V
 Válečný deník 1914–1918 20
 Vážky (Insecta: Odonata) České republiky 12
 Ve stínu šoa. Československá exilová vláda a Židé během druhé světové války a po ní 27
 Velké kriminální případy 66
 Vzdělanostní mecenát v zemích České koruny (1500–1700) 30
- Z
 Za Boha, národ, pořádek 44
 Za (de)konstruktivismem. Kritické koncepty (post)-poststrukturální literární teorie 42
- Zaměstnanecké dílo dle autorského zákona ve veřejné výzkumné instituci 97
 Západ nebo Východ? České reflexe Evropy 1918–1948 25
 Zděné zvonice České republiky 61
 Zem ocele a lyr. Subjekty, ideologie, modely, mýty a rituály v literatuře českého stalinismu 88
 Země spatřené 75
 Zlínská jitra. Minipovídky, fejetony, eseje 53
 Zpěvy rolnické / Georgica 20
 Zprávy z Prahy 1953 7
 Zraněná těla. Protižidovské násilí v profanačních legendách českého středověku 32
 Zrození Šlěpějí aneb Demlova bílá kniha (1912–1919). Svazek 4. 69
- Ž
 Život s uměním. Rodinný dvojportrét 53

**Staňte se členem klubu
a ušetřete při nákupu
knih až 20 %**

Podmínky a informace o členství v Klubu Academia jsou:

Členem Klubu Academia se může stát každý, kdo v Knihkupectví Academia uskuteční jednorázový nákup v hodnotě min. 1 000 Kč, předloží účtenku a zažádá o vydání členské karty.

Členská karta Klubu Academia poskytuje slevu 20 % na nákup knih z produkce Nakladatelství Academia a 10% slevu na knihy ostatních nakladatelů. Sleva se nevztahuje na časopisy s výjimkou Živy.

Členství v Klubu není časově omezené. Členská karta je přenosná a pro její vydání není potřeba uvádět osobní údaje. Slevy lze uplatnit pouze v Knihkupectví Academia, a to v Praze, Brně a Ostravě. Slevy nelze kombinovat a nelze je uplatnit na již zlevněné zboží.

**Praha: Václavské nám. 34 | Národní 7 | Na Florenci 3 | Hyberská 8
Brno: nám. Svobody 13 | Ostrava: Kulturně-literární centrum, Zámecká 2**

www.academia.cz | www.eknihy.academia.cz

Bohumil Kubišta (1884–1918)

Žena s kočárkem

dat. 1908, olej na plátně, 50 × 66 cm, sign. PD

Dosažená cena: 11 600 000 Kč

Rekordní prodej roku 2015

Galerie Kodl

Národní 7, 110 00 Praha 1

tel.: +420 251 512 728

mobil: +420 602 327 669

e-mail: galerie@galeriekodl.cz

www.galeriekodl.cz

**aukce – nákup a prodej – výstavy – znalecké posudky
expertizy – restaurování – odborné rámování**

Kodl – tradice od roku 1885

ZDARMA

Praha – Václavské nám. 34 / Národní 7 / Na Florenci 3 / Hybernská 8

Brno – nám. Svobody 13

Ostrava – Kulturně-literární centrum, Zámecká 2

www.academia.cz

www.academiaknihy.cz

www.eknihy.academia.cz

www.vedakolemnas.cz

www.ivankraus.cz

www.ivanklima.cz

www.shakespeare-academia.cz

<http://ziva.avcr.cz>

www.twitter.com/NaklAcademia

Nakladatelství Academia na Google+

www.facebook.com/nakladatelstvi.academia

Středisko společných činností AV ČR, v. v. i.

